

**Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет
Національний університет ім. В. О. Сухомлинського
Чорноморський національний університет ім. Петра Могили
Асоціація викладачів англійської мови ТІСОЛ-Україна
(TESOL-Ukraine)**

**Матеріали Міжнародної науково-практичної
конференції «ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В КОНТЕКСТІ
МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ.
GENERAL ASPECTS OF INNOVATION DEVELOPMENT OF
EDUCATION IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL
COOPERATION OF UKRAINE»**

20 – 21 квітня 2017 р.

Миколаїв
2017

УДК 811
ББК 81.2
М-34

Редакційна колегія:

В.С. Шибанін – д-р. тех. наук, професор;
О. В. Артюхова – канд. пед. наук, доцент;
К. В. Тішечкіна – канд. філол. наук, доцент.

Матеріали Міжнародної науково-практичної М-34 конференції «Загальні аспекти інноваційного розвитку освітньої галузі в контексті міжнародного співробітництва України. General Aspects of Innovation Development of Education in the Context of International Cooperation of Ukraine», 20 – 21 квітня 2017 р., м. Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2017. – с. 192

У матеріалах Міжнародної науково-практичної конференції «Загальні аспекти інноваційного розвитку освітньої галузі в контексті міжнародного співробітництва України», розглянуто різноманітні актуальні питання, пов'язані з професійною діяльністю майбутніх фахівців, проаналізовано досвід інших країн.

УДК 811
ББК 81.2

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2017

Зміст

<i>Артюхова О.В.</i> Contrastive Lexicology, its Aims and Tasks. The Nature of the Word.....	6
<i>Артюхова О.С.</i> Особенности эмоционально-экспрессивной информации художественного текста.....	11
<i>Буровицька Ю.</i> Компетентісно-орієнтована парадигма організації професійної підготовки фахівців з інформаційних технологій.....	14
<i>Валуєва І.В.</i> Професійна підготовка майбутніх фахівців початкової школи до навчання читання.....	17
<i>Васильєва О.В.</i> Використання системи Moodle для викладання іноземної мови в вищих навчальних закладах.....	21
<i>В'єнцко В.І.</i> Діахронічний аспект дослідження внутрішньої форми фразеологічних одиниць.....	24
<i>Волкова Л.Е.</i> Management of Human Activities. Management Functions.....	27
<i>Волченко О.М.</i> Модель комунікативної компетентності майбутніх перекладачів.....	30
<i>Гайдар А.О., Здісенко В.М.</i> Innovations and Ukraine's Social and Economic Development.....	33
<i>Грабельный Л.Л.</i> Интеркультурный перевод рекламных текстов, соержащих несколько разных семиотических кодов..	36
<i>Гришкова Р.О.</i> Система вправ для формування мовленнєвої компетенції з професійної англійської мови.....	40
<i>Дем'яненко О.Є.</i> Діалог культур як засіб оптимізації процесу культурного самовизначення студентів.....	44
<i>Димова І.В.</i> Подолання комунікативного бар'єру в навчанні англійської мови студентів нефілологічних спеціальностей.....	46
<i>Диндаренко О.А.</i> Інноваційні технології навчання іноземних мов за професійним спрямуванням.....	52
<i>Діордієва А.В.</i> Специфіка формування професійних якостей соціальних працівників в контексті міжнародної взаємодії.....	57
<i>Єфименко Т.М.</i> Стратегії розвитку культурного інтелекту.....	60
<i>Жебко О.О.</i> Computer Games: Genesis, Educational Possibilities	63
<i>Заскалета С.Г.</i> Professional Training of Specialists: the Ways of	

its Modernization.....	66
<i>Зуєнко Н.О.</i> Концепція формування комунікативної культури майбутніх фахівців сільського господарства.....	72
<i>Коваленко А.Л.</i> Economic Assessment of Piracy in Ukraine: Countermeasures.....	75
<i>Колесник І.В.</i> Labor Market.....	80
<i>Кравчук О.М., Тараканова Г.С.</i> Особливості вивчення фразеології на уроках української та англійської мови.....	83
<i>Кривошеєва Т.І.</i> Career Management.....	87
<i>Кубінець О.В.</i> Alternative Kind of Energy “Windmill”.....	90
<i>Кулабухова Н.</i> Solar Power in Ukraine.....	92
<i>Лысенко Н.С.</i> Языковая игра как текстообразующий фактор (на материале литературных сказок Л. Кэрролла и их переводов).....	96
<i>Майстренко Л.В.</i> Роль мовного фактору в концепції культурного інтелекту.....	101
<i>Марковська А.В., Саламатіна О.О.</i> Реалізація авторських інтенцій у сучасній німецькомовній та україномовній пресі.....	105
<i>Мищенко Ю.В., Ігнатенко Ж.В.</i> Historical Review of the Educational System in Norway and What Lessons Can We Get from this.....	110
<i>Монашненко А.М.</i> Професійна компетентність як результат професійної підготовки перекладача.....	117
<i>Мороз Т.О.</i> Intercultural Competence in English Language Teaching for University Students.....	119
<i>Наконечна О.І.</i> Agricultural Education in the USA.....	123
<i>Нікішина В.В.</i> Діалог як провідна форма педагогічного спілкування.....	127
<i>Остафійчук О.Д.</i> Student-Teacher Partnership in Innovative Education Environment.....	130
<i>Павлова Д.М.</i> Проблемы перевода в контексте межкультурной коммуникации.....	133
<i>Плужник А.В.</i> Формування комунікативної культури особистості студентів філологічних спеціальностей.....	137
<i>Покорна Л.М.</i> Поняття міжкультурного навчання в мовної освіті.....	141

<i>Пономаренко Н.Г.</i> Кваліфікаційні цілі підготовки експертів з освіти в Німеччині.....	144
<i>Потапенко О.В.</i> Agricultura of Denmark: Expearance and Tendencies.....	148
<i>Пустовойченко Д.В.</i> Використання інтерактивних форм та методів навчання іноземної мови.....	150
<i>Ружевич Я.І.</i> Роль практичного заняття у професійній підготовці фахівця-гуманітарія (на матеріалі творів Е. Гофмана).....	153
<i>Рускуліс Л.В.</i> Проектні технології в методичній системі формування професійних компетентностей у процесі підготовки майбутнього вчителя української мови.....	156
<i>Смирнова А.А.</i> Types of Economic Systems	159
<i>Солодка А.К.</i> Теоретичні засади формування міжкультурної компетентності студентів вищої школи США.....	162
<i>Тішечкіна К.В., Ганніченко Т.А.</i> Problems of Translation.....	165
<i>Халевицька А.</i> Common Tendencies of German Agriculture.....	171
<i>Шиян Т.В., Айзікова Л.В.</i> Професійна освіта та крос-культурна грамотність.....	173
<i>Шляхова Т.В.</i> Economic Systems.....	175
<i>Яковенко М.О., А.В. Порайко</i> Solar Panels his are Kind of Alternative Energy.....	179
<i>Andrey Jogn Ness</i> A Foreigner’s Impression of Ukraine.....	181
<i>Irina Steblina</i> Berufliche Perspektiven für Junge Ukrainer in Deutschland.....	184
<i>Spachto Geir</i> How to Translate a Written Foreign Language to your Mother’s Tongue. Basic Tips. A Brief Introduction.....	186
<i>Tudor Corneliu</i> Aquaponics – the Future of Modern Agriculture...	188

CONTRASTIVE LEXICOLOGY, ITS AIMS AND TASKS. THE NATURE OF THE WORD

Contrastive typological investigations may be focused on various linguistic phenomena ranging from separate signs of the phonetic or phonological, lexical, morphological and syntactic plane up to several languages. Any of these signs, phenomena may be contrasted either synchronically or diachronically. Contrastive typological investigations are both various and manifold, they may involve a separate language feature or phenomenon pertained to some genealogically close or geologically alien languages, and they may involve several features relevant to many geologically different languages.

English and Ukrainian have the common Indo-European roots and some parts of the vocabulary coincide with. Both languages have had the influences of the other linguistic association (for example: Norman empire takes roots in English though French; or Russian has still influenced on Ukrainian). Different languages dominated over them and otherwise had the huge destructive changes into language purity. However the development, historical conditions and the peculiarities of the making literary norm are different.

We should remember that English is the global language, language of the international communication, World language. Ukrainian is a language, which only starts to return to our native ethnical grounds in every communicative sphere. English has been enriched of new nominations, in spite of 80 % foreign words there.

Still some years ago Ukrainian has been served in only particular spheres of life — usual domestic communication and "gala" official speech. Ukrainian terminological system in majority science has not still developed. We can often use Russian terminological system. Besides Ukrainian youth use slang, jargon, which has Russian elements.

Nowadays Ukraine is the independent state. In case of the independence, our Government put the question about the significance of Ukrainian language. Foreign words continue influence on our language, particularly English, Latin and French words we can use more often in our speech act.

Thus, Lexicology is a branch of Linguistics, the science of language. The term "**Lexicology**" is composed of two Greek morphemes: *lexis* "word, phrase" and *logos* which denotes "learning, a department of knowledge". According to the Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics, **Lexicology** — the study of the vocabulary items (lexemes) of a language, including their meanings and relations, and changes in their form and meaning through time.

Lexicology as a branch of Linguistics has its own aims and methods of scientific research, its basic tasks being a study and systematic description of vocabulary units in respect to their origin, development and current use. Lexicology is concerned with words, variable word- groups, phraseological units, and their morphemes which make up words.

Distinction is naturally made between General Lexicology and Special (Contrastive) Lexicology. General Lexicology is a part of General Linguistics; it is concerned with the study of the vocabulary irrespective of the specific features of any particular language (for example: English, Ukrainian, etc.), i. e. the study and description of its vocabulary and vocabulary units, primarily words as the main units of language.

It's significant that many scholars have attempted to define the word as a linguistic phenomenon. Yet, none of the definitions can be considered totally satisfactory in all aspects.

We do know by now that there is nothing accidental about the vocabulary of a language; that each word is a small unit within a vast, efficient and perfectly balanced system. By the vocabulary of a language we understand the total sum of its words. Another term for the same is the stock of words. But we do not know why it possesses these qualities, nor do we know much about the processes by which it has acquired them.

Word we can consider by the external and internal structure. By external structure of the word we mean its morphological or morphemic structure. The items of the external structure of the word are prefixes, suffixes, roots, stem and their combinations in the lexical units of both languages. External structure is the subject of the word- building study. Word-building in the both languages has many common features. Considerable quality of prefixes and suffixes has analogues in English and Ukrainian languages (for example: англ. *a singer*; укр. *співак*)-, equivalent of English word with the affixs will be the affix foundaion in Ukrainian. Affix system of Ukrainian is richer than English (for example: укр. *мамо* — *мамуся*; *ягода* — *ягідка*, *кіт*, *кішка* — *кицюню*)\ англ. *a mother* — *тутту*; *a berry*; *a cat* — *kitty*).

The internal structure of the word, or its meaning, is nowadays commonly referred to as the word's semantic structure. This is certainly the word's main aspect. Words can serve the purposes of human communication solely due to their meanings. Some words have sufficiently transparent phonetic motivation (for example: англ. *to snore*, *to tinkle*, *to jingle*] укр. *хронити*, *деренчати*, *дзвякати*). For Ukrainian it is a wide spreaded complex adjective (*фізико-математичний факультет*, *розмовно-просторічна лексика*)-, but for English this method is not typical. English words can build by conversion method: *a spring* — *to spring*, *a smoke* — *to smoke*; and the method of lexicalization: *a don 't-wake-the-baby voice*. These ways of word building are not typical for Ukrainian.

Another structural aspect of the word is its unity. The word possesses both the external (formal) unity and the semantic unity. The formal unity of the word can be best illustrated by comparing a word and a word-group comprising identical constituents. The difference between *a song-bird* and *a song bird* is explained by their relationship with the grammatical system of the language. The same example may be used to illustrate what we mean by semantic unity. In the word- group *a song bird* each of the meaningful words conveys a separate concept: *bird* "*a kind of living creature* ", *song*

"process". The word *a song-bird* conveys only one concept: "*the type of bird*".

A further structural feature of the word is its susceptibility to grammatical employment. In speech most words can be used in different grammatical forms in which their interrelations are realised.

As we have said about the word before it can be summed up as followings. *Word* is the smallest of the linguistic units that can occur on its own in speech or writing. *The word* is a speech unit used for the purposes of human communication, materially representing a group of sounds, possessing a meaning, susceptible to grammatical employment and characterised by the formal and semantic unity.

The results obtained in any Contrastive Lexicology can be usefully employed both in theoretical linguistics and in teaching practices.

The lexical level, like any other level of language stratification, is naturally represented by some characteristic constants and their peculiar features as well. The principal constants of this language in contrasted languages are the following:

- Words, their semantic classes and word-forming means as well as their structural models and stylistic peculiarities of use;
- Lexico-semantic groups of words;
- Stable and idiomatic expressions.

The systematic organization of lexicon is conditioned in all languages by lingual as well as extralingual factors, which are of universal nature. Among the extralingual factors, predetermining the systematic organization of lexicon, the following should be pointed out as the most important: the physical and mental factors; the environmental factors; the social factors.

The main lexicological problems base on the different levels of study: syntagmatic and paradigmatic. On the syntagmatic level, the semantic structure of the word is analyzed in its linear relationship with neighbouring words in a connected speech. In other words, syntagmatic relations — relation that linguistic units have with other units because they may occur together in a sequence. On the paradigmatic level, the word is studied in its relationship with other

words in the vocabulary system. For example: *Give ↔ me ↔ the ↔ book* (syntagmatic relations);

Give ↔ Pass ↔ Hand ↔ Throw (paradigmatic relations)

Consequently, the main problems of paradigmatic studies are synonymy, antonymy, and functional styles.

Phraseology is the branch of Lexicology specialising in word-groups, which are characterised by stability of structure and transferred meaning (for example: англ. *either win the saddle or loose the horse*; укр. *або пан, або пропав*; англ. *not to know chalk from cheese*; укр. *не знати / не тямити ні бе ні ме ні кукуріку*).

One further important objective of lexicological studies is the study of the vocabulary as a system. The vocabulary can be studied synchronically, that is at a given stage of its development; or diachronically, that is in the context of the processes through which it grew, developed and acquired its modern form. The opposition of the two approaches accepted in modern Linguistics is nevertheless disputable as the vocabulary, as well as the word which is its fundamental unit, is only what it is now, at this particular stage of the language's development, but also what it was centuries ago and has been throughout its history.

Література:

1. Elisabeth Sharman. Across cultures. – Person Education Limited. Essex, 2004. – 230 p.
2. EnglishLearner's "Digest"(газета для тих, хто вивчає англійську мову).
3. New Headway Intermediate 4th edition (SB, WB, TB + audio) / John & Liz Soar. Oxford: OxfordUniversity Press, 2009. – Student's book. – 160 p., Work book. – 80 p.
4. McCarthy Michael. English Vocabulary in Use. Upper-Intermediate & Advanced / Michael McCarthy, Felicity O'Dell. - Cambridge : Cambridge University Press, 2001. – 320 p.
5. New English File. Pre-Intermediate Oxford University Press, 2013.
6. Стернин И. А. Контрастивная лингвистика. Проблемы теории и методика исследования. / И. А. Стернин – М., 2007

ОСОБЕННОСТИ ЭМОЦИОНАЛЬНО-ЭКСПРЕССИВНОЙ ИНФОРМАЦИИ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА

The article investigates the artistic features of text containing emotionally expressive information. It states that a literary text is characteristic of specific perceptual, imaginative reflection of the world.

Стаття присвячена дослідженню особливостей організації художнього тексту, що містить емоційно-експресивну інформацію. Встановлюється, що художньому тексту властиве конкретно-чуттєве, образне відтворення світу.

Текст (от лат. *textus* – ткань, сплетение, соединение) – это целенаправленное речевое произведение, состоящее из неопределённого количества грамматических структур (предложений) и при этом имеющее определённый смысл, в той или иной степени отличный от смысловых показателей этих грамматических структур (И.Р.Гальперин). Текст – это сообщение, объективированное в виде письменного документа, литературно обработанное в соответствии с типом этого документа, состоящее из ряда особых единств, объединённых разными типами лексической, грамматической и логической связи, и имеющее определённый модальный характер и прагматическую установку. Текст не содержит непосредственных реальных эмоций и чувств (Болотова, 1986). Текст лишь транслирует эмоциональную информацию, которая может быть передана в знаковой форме, создающей психологические условия для возникновения эмоций.

В нашей работе мы ставим целью выявить особенности организации (структуры, наполняемости) художественного текста, содержащего эмоционально-экспрессивную информацию, считая что художественному повествованию

присуще конкретно-чувственное, образное воспроизведение мира.

Многие лингвисты предпринимали попытку выделить характеристики письменного текста, влияющие на его восприятие. Взяв за основу некоторые критерии оценки параметров, влияющих на трудность восприятия текста, мы предположили, что насыщение эмоционально-экспрессивной информацией текста может зависеть от:

- 1) словарного состава текста;
- 2) факторов, связанных со структурой предложений.

Словарный состав наиболее значимо влияет на восприятие читателем текста. Под разнообразием словаря обычно понимают количество различных слов в тексте. По мнению многих авторов исследований, чем меньше в тексте различных эмоционально-экспрессивных слов, тем он обладает меньшей воздействующей силой. Если же текст насыщен такой лексикой, степень его воздействия на читателя выше.

Что касается структуры предложений, то здесь наиболее значимый фактор – длина: чем длиннее предложение, тем труднее воспринимается текст, а это ведёт к недопониманию читателем всей информации, соответственно, не оказывает на него, предполагаемого автором эффекта (Лескисс, 1982). Но это не означает, что эмоциональный текст должен состоять только из простых предложений, тем более, что сложные предложения более образны, мы просто указываем на соразмерность всех типов предложений в данном виде текста.

Сложность передаваемой информации находится в прямо пропорциональной зависимости от сложности структуры художественного произведения. Чем сложнее структура художественного произведения, тем сложнее заложенная в нём информация, требующая определённых усилий со стороны реципиента для её интерпретации.

Выбор автором длины предложения обусловлен его художественным вкусом и авторской манерой, но существенно ограничен характером излагаемого содержания: чем конкретнее содержание, тем больше вероятность встретить в тексте

короткие предложения, чем содержание абстрактнее, тем чаще встречаются длинные предложения, этим обуславливается жанр художественного произведения: баллада, сказка, басня, сонет, поэма.

Художественные тексты охватывают всё жанровое разнообразие художественной литературы, литературной критики и публицистики. У них есть две основные взаимосвязанные текстообразующие функции: эстетическая функция и функция воздействия. В таких текстах особое значение приобретает форма изложения. В литературе воплощается не только и не столько рациональное, сколько художественное и эстетическое познание действительности. От того, как и в какой форме материализуется содержание, зависит эстетическая ценность произведения и уровень эмоционально-экспрессивного воздействия на читателя. В художественных текстах используются единицы и средства всех стилей, но все эти стилевые элементы включаются в особую литературную систему и приобретают новую, эстетическую функцию. Конечно, художественные тексты следует подразделить на виды, например, соответствующие литературным жанрам. Каждый вид характеризуется своей художественной, языковой и функциональной спецификой, использование вербальных средств в них тесно связано, с одной стороны, с семиотическими категориями культуры, с другой стороны - со специфическими категориями литературоведения, и выходит за рамки собственно лингвистического уровня коммуникации.

Художественный дискурс в последнее десятилетие XX в. отличается кардинальным обновлением содержания и формы коммуникативной деятельности, стремлением к индивидуальному (фирменному) стилю, экспрессивностью, а также яркостью, раскрепощенностью, граничащей с карнавальностью. Так, например, для русского литературного языка конца XX в. особенно характерны два явления: интенсификация процессов заимствования иностранных слов и сильнейшее влияние жаргонной и просторечной языковой среды (Крысин, 1989).

Отражая социально-историческую действительность определенной эпохи, художественный текст является важнейшим средством социального воздействия (эстетического, эмоционального, идеологического). В то же время, являясь результатом воплощения замысла писателя, он представляет собой субъективно-окрашенный результат художественно-образного отражения действительности, общественных языковых вкусов, социальную психологию языка.

УДК 378.016:81'243]:004_052

Ю. Буровицька

КОМПЕТЕНТІСНО-ОРІЄНТОВАНА ПАРАДИГМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Парадигма – це термін американського філософа і методолога Томаса Куна. Саме поняття «парадигма» походить від давньогрецького слова «paradeigma» і означає «приклад, зразок». Т. Кун запозичив цей термін з граматики, де парадигмою називається сукупність граматичних елементів, що утворюють єдине правило. За Т. Куном, парадигмою називається сукупність методів і прийомів, якими користується та чи інша наукова або філософська спільнота, об'єднана загальною науковою чи філософською ідеологією, на відміну від інших спільнот, об'єднаних іншою ідеологією і, відповідно, мають свої парадигми. У сучасній педагогіці термін «парадигма» вживається як концептуальна модель освіти.

Компетентісно-орієнтована парадигма передбачає, що освітній процес буде спрямований на формування і розвиток основних компетентностей особистості, що є актуальним завданням для сучасної вищої школи.

Компетентісний підхід – це підхід до освіти, який виражається у формуванні іншомовної комунікативної компетенції, тобто здатності здійснювати іншомовне міжособове та міжкультурне спілкування з носіями мови, та передбачає

реальне практичне володіння іноземними мовами. Впровадження компетентнісного підходу є однією зі складових удосконалення сучасної системи освіти. Компетентнісний підхід спрямовує освітній процес на формування ряду окремих компетентностей, котрими мають оволодіти студенти під час навчання у вищих навчальних закладах.

У підготовці майбутніх фахівців з інформаційних технологій важливим є професійно-орієнтоване навчання, оскільки ВНЗ готує професійного робітника, який володітиме всіма знаннями, вміннями і навичками, характерними для такої спеціалізації, та зможе їх використовувати у своїй майбутній роботі.

Професійна компетентність – це базове поняття у професійно-орієнтованому навчанні. Найбільш повне і точне, на нашу думку, визначення терміну «професійна компетентність» дав науковець О. Ю. Єфремов. За його визначенням, «професійна компетентність» – це характеристика особистості, яка визначає здатність і готовність вирішувати професійні проблеми і завдання, що виникають у реальних ситуаціях професійної діяльності, з використанням знань, навичок, умінь, професійного та життєвого досвіду, цінностей і культури. Її зміст включає сукупність ключових, базових і спеціальних компетентностей. Ключові компетентності необхідні для будь-якої професійної діяльності, пов'язані з успіхом особистості в сучасному світі. Виявляються, насамперед, у здатності вирішувати професійні завдання на основі використання інформації; комунікації, в тому числі іноземною мовою; соціально-правових основ поведінки особистості в громадському суспільстві. Базові компетентності відображають специфіку певної професійної діяльності (управлінської, інженерної, педагогічної, медичної та ін.). Спеціальні компетентності відображають специфіку конкретної предметної або надпредметної сфери професійної діяльності. Їх можна розглядати як реалізацію ключових і базових компетентностей в конкретній галузі професійної діяльності.

Процес формування професійної компетентності починається з системи професійної освіти, яку надають вищі навчальні заклади, та продовжує розвиватися вже безпосередньо на робочому місці фахівця.

За освітньо-кваліфікаційною характеристикою, професійна компетентність фахівця з інформаційних технологій складається з таких компетенцій: соціально-особистісні, загальнонаукові, інструментальні та професійні. До соціально-особистісних компетенцій відносяться чесність; інтелігентність, дотримання етичних норм поведінки; відповідальність, турбота про якість роботи, що виконується; адаптивність і комунікабельність; порядність; дисциплінованість; здатність до критики й самокритики, толерантність та ін. Базові знання основ філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до естетичних цінностей; базові знання в області фундаментальної та прикладної математики; базові знання науково-методичних основ і стандартів в області інформаційних технологій та уміння використовувати усі ці знання відносяться до загальнонаукових компетенцій. Крім того, кожен професійно-компетентний фахівець повинен володіти вісьмома ключовими (базовими) компетенціями, незважаючи на те, в якій сфері він працює. За Європейською довідковою системою ключових компетенцій фахівець повинен володіти такими компетенціями:

1) уміння спілкуватися рідною мовою: здатність висловлювати та інтерпретувати поняття, думки, почуття та факти як в усній, так і в писемній формі;

2) уміння спілкуватися іноземною мовою: включає все, що стосується рідної мови, а також навички посередництва (узагальнення, парафразування, усний або письмовий переклад) та міжкультурне розуміння;

3) математична та базові компетенції в природничій та технологічній галузі: справне володіння математикою, розуміння навколишнього середовища і здатність застосовувати знання і технології до людських потреб (у медицині, транспорті або зв'язку);

4) інформаційно-комунікаційна компетенція: впевнене і критичне використання інформаційних та комунікаційних технологій для роботи, відпочинку та спілкування;

5) уміння вчитися: здатність ефективно управляти своїм навчанням у групах або індивідуально;

6) соціальна та громадянська компетенція: здатність ефективно, конструктивно і активно брати участь у громадському і трудовому житті;

7) підприємницька та лідерська компетенція: здатність втілювати ідеї у реальність за допомогою креативності, вводити інновації, планувати і управляти проектами;

8) культурна обізнаність та розуміння специфіки вираження різних культур: уміння цінувати творчу важливість ідей, досвіду та емоцій у музиці, літературі, образотворчому та виконавському мистецтві.

Інструментальні компетенції включають здатність до дослідницької роботи, здатність до роботи в команді, здатність аналізувати та систематизувати науково-технічну, природничо-наукову та загальнонаукову інформацію, професійне володіння комп'ютером та інформаційними технологіями, здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою, знання англійської та інших мов. Професійні компетенції включають ряд загально-професійних та спеціалізовано-професійних знань та умінь.

УДК 371.32+81'243

І.В.Валуєва

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ

У роботі висвітлюються актуальні аспекти формування методичної компетенції учителів початкової школи. У статті робиться акцент на професійній підготовці майбутніх фахівців до навчання читання в умовах міжкультурної комунікації в сучасному світі.

Summary. The work reflects the actual aspects of forming of the methodical competence of primary school teachers. The article makes an accent on the special training of the future teachers for the studying of reading in the condition of cultural communication in the modern world.

Формування особистості та професійних якостей учителя англійської мови початкових класів є предметом вивчення багатьох теоретиків і практиків педагогіки. Однією з якостей майбутнього вчителя англійської мови є його методична компетентність. Необхідність розгляду проблеми навчання читання іноземною мовою в початковій школі продиктована сучасною тенденцією залучення молодших школярів до вивчення англійської мови. Ця тенденція, зокрема, відображена в концепції підготовки спеціаліста з правом викладання іноземної мови дітям раннього віку, розробленій Г.В.Роговою та Т.Є.Сахаровою [3]. Учитель англійської мови початкової школи покликаний вирішувати завдання, пов'язані з мотивацією вивчення молодшими школярами англійської мови, комунікацією англійською мовою, розвитком психічних пізнавальних процесів та емоційно-вольових якостей особистості учня, формуванням навчальної діяльності в оволодінні англійською мовою (АМ). Для вирішення цих завдань учителю необхідні базові знання та вміння про англійську мову і методику її навчання. Мотивацією щодо вивчення англійської мови служить професійна потреба студента стати висококваліфікованим фахівцем з умінням спілкуватися іноземною мовою та здобувати інформацію з новітньої англійської літератури за фахом. Тому однією з особливостей оволодіння АМ у вищих навчальних закладах (ВНЗ) є його професійно - орієнтований характер [1, с.165]. Професійна спрямованість у навчанні читання виражається головним чином у тематичній орієнтації текстів на спеціальність студентів, а також у послідовному (поетапному) розширенні області використання студентами отриманої при читанні інформації зі своєї спеціальності.

Актуальність дослідження полягає в тому, що потреба формування читацької компетенції та підготовка майбутнього вчителя початкової школи до організації різних видів читання зумовлюється необхідністю навчання іноземної мови в нерозривному поєднанні мовного і мовленнєвого матеріалу. Тому, однією з основних задач у навчанні читання є навчити учнів техніки читання та практично користуватися усіма видами читання на основі автентичних матеріалів, як допоміжних при вивченні іноземної мови. Проблеми готовності майбутнього вчителя до навчання читання англійської мови (АМ) початкової школи зумовлюється низкою чинників. Розбудова української державності, орієнтація на євроінтеграцію висувають перед вітчизняною системою освіти вільне володіння громадянами АМ, що зумовлює обов'язкове її вивчення з другого класу згідно з чинною Програмою для загальноосвітніх навчальних закладів і відповідно вагомість професійної, в тому числі методичної, підготовки вчителів АМ початкової школи. Методична компетентність вчителя АМ початкової школи є сукупністю його методичних знань, навичок і вмінь та індивідуальних, суб'єктивних й особистісних якостей, яка функціонує як здатність проектувати, адаптувати, організовувати, вмотивовувати, досліджувати й контролювати навчальний, пізнавальний, виховний і розвиваючий аспекти іншомовної освіти молодших школярів у класній і позакласній роботі з АМ, а також спілкуватися з учнями [2].

Об'єктом дослідження – навчальний процес у вищій в умовах кредитно-модульної системи з професійної підготовки майбутніх учителів англійської мови. **Предметом дослідження** – формування методичної компетентності майбутніх учителів англійської мови початкової школи при навчанні різних видів читання.

Мета роботи полягає у розробці науково обґрунтованої методики підготовки майбутнього вчителя початкової школи до організації різних видів читання англійською мовою та практичної перевірки ефективності запропонованої методики. У відповідності з метою визначені наступні **завдання**:

1) вивчити особливості формування готовності, методичної компетентності майбутнього вчителя англійської мови початкової школи; 2) визначити зміст поняття "методична компетентність" вчителя початкової школи; 3) розкрити роль готовності, методичної компетенції вчителів англійської мови до навчання читання; вивчити особливості тестового контролю готовності студентів до методичної компетенції під час навчання читанню та розглянути особливості навчального процесу за умов Болонського процесу;

Наукова новизна одержаних результатів полягає у науковому обґрунтуванні умов ефективного формування методичної компетентності майбутнього вчителя початкової школи під час професійної підготовки у ВНЗ, реалізації професійних функцій майбутнього вчителя початкової школи для підвищення ефективності процесу навчання під час удосконалення навичок читання та оволодіння методикою навчання англійської мови. Матеріали роботи можуть бути використані викладачами як педагогічних вузів різних рівнів акредитації, так і установ системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, а також авторами методичних посібників.

Література:

1. Гальскова Н.Д. Современная методика обучения иностранным языкам: Пособие для учителя./ Н.Д. Гальскова – М.: АРКТИ, 2000. – 165 с.

2. Дронов В.В. Психологические и методические основы обучения иностранным языкам детей младшего возраста./ В.В. Дронов // Иностранные языки в школе. – 1985. – №4. – С. 93-95.

3. Рогова Г.В., Сахарова Т.Е. Концепция подготовки специалиста с правом преподавания иностранного языка детям раннего возраста /Г.В. Рогова, Т.Е. Сахарова // Иностр.язык в школе. –1990. – №6. – С.78-82.

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

В статті розкрито роль системи MOODLE для викладання іноземної мови в вищих навчальних закладах, проаналізовано специфічні особливості використання MoodleCloud для створення електронних освітніх ресурсів.

The role of MOODLE for teaching foreign languages at universities is shown in the article, specific features of MoodleCloud for creating electronic educational resources are analyzed.

Для навчання іноземних мов і культур існує значна кількість різних технологій, але особливої уваги заслуговує застосування ІКТ у навчанні мовних дисциплін. Одним з головних напрямів використання ІКТ при вивченні іноземних мов є: розробка і використання у освітньому процесі електронних підручників та посібників, дистанційних курсів та систем комп'ютерних вправ, створених у середовищі навчальних платформ, зокрема Moodle, та електронних навчально-методичних матеріалів [1].

На сьогодні існує дуже багато різних безкоштовних систем управління навчанням: Acollab, ATutor, Claroline, Colloquia, DodeboLMS, Dokeos, ELEDGE, Ganesh, LAMS, LON-CAPA, MOODLE, OLAT, OpenACS, OpenCartable, OpenLMS, The Manhattan Virtual Classroom. Але найбільш популярною і масово використовуваною системою є Moodle. Вона займає друге місце серед топ систем управління навчанням (Top LMS Software [5])

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – це безкоштовна, відкрита (Open Source) система управління навчанням. Модульне навчальне середовище, яке називають також системою управління навчанням (LMS),

системою управління курсами (CMS), віртуальним навчальним середовищем (VLE) або просто платформою для навчання, яка надає викладачам, учням та адміністраторам дуже розвинутий набір інструментів для комп'ютеризованого навчання, в тому числі дистанційного.

Традиційно систему MOODLE використовують у процесі навчання природничих та фізико-математичних наук, але рідше для викладання гуманітарних дисциплін. Тому питання впровадження інформаційних технологій, а саме системи MOODLE, у навчальний процес з гуманітарних дисциплін є недостатньо дослідженим питанням [4].

Специфіка іноземної мови, на противагу іншим навчальним дисциплінам, полягає у тому, що вона являє одночасно і мету, і засіб навчального процесу. Тобто, якщо при оволодінні знаннями, уміннями та навичками будь-якої навчальної дисципліни мова є засобом досягнення мети навчального процесу, то при вивченні іноземної мови має місце проблема поетапного засвоєння одних більш доступних знань, що надалі стають засобом та способом засвоєння більш складних. Перехід знань від мети до засобу ми відзначаємо і під час контролю й оцінювання знань та вмінь студентів.

Встановити MOODLE можна на локальному комп'ютері, в локальній мережі, на власний сервер або на зовнішньому хостингу. Сьогодні з MoodleCloud з'явилась можливість отримати свій власний сайт MOODLE протягом декількох хвилин і безкоштовно. Самі розробники Moodle надають безкоштовний хостинг для встановлення платформи у хмарі. MoodleCloud має певні обмеження: максимум 50 користувачів; 200 Мб дискового простору; тільки основні теми і розширення; один телефонний номер – один сайт [3].

MOODLE не підтримує відеоконференції, але у MoodleCloud підключено плагін BigBlueButton, що надає можливість проводити онлайн-конференції включаючи в себе відео, аудіо, дошки для малювання та спільне використання робочого стола. Але сеанси проведення онлайн-конференцій розраховані тільки на 6 користувачів і без будь-яких записів.

Цей плагін є дуже актуальним саме під час вивчення іноземних мов тому, що подає матеріал в цифровому форматі, використовуючи поєднання аудіо, відео, графіки і тексту, разом зі здатністю організувати взаємодію з користувачем.

Отже, MoodleCloud – це light версія платформи MOODLE, але з деякими обмеженнями. Більш всього вона розрахована на використання у малих групах, класах тощо. Хоча система MoodleCloud безпосередньо не призначена для створення електронних освітніх ресурсів для вивчення іноземних мов, але має всі необхідні можливості й інструменти для їхнього розроблення. Використовуючи MoodleCloud, викладачі мовних дисциплін підвищують ефективність процесу формування іншомовної компетентності у студентів.

Отже, із використанням електронної платформи MOODLE при контролі й оцінюванні знань студентів з англійської мови навчальний процес збагачуються тим, що відбувається урізноманітнення видів контролю й оцінювання знань з таких аспектів, як аудіювання, читання, опрацювання граматичного та лексичного матеріалу; розширення кола питань обговорення при індивідуальній роботі зі студентами в умовах дистанційного спілкування.

Література:

1. Колкер Я. М. Практическая методика обучения иностранному языку : [учебное пособие] / Колкер Я. М., Устинова Е. С., Еналиева Т. М. – М. : Академия, 2000. – 264 с.

2. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С.Ю. Ніколаєва, Г.Е. Борецька, Н.В. Майер, О.М. Устименко, В.В. Черниш та інші; [за ред. С.Ю.Ніколаєвої; техн. ред. І.Ф.Соболевої]. – К.: Ленвіт, 2015. – 444с.

3. Moodle. [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <https://moodle.org>

4. MoodleCloud [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <https://moodle.com/cloud/>

5. Top LMS Software [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.capterra.com/learning-management-system-software/#infographic>

УДК: 398:81'373.7(477) (045)

В.І. В'єнцко

ДІАХРОНІЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ ФОРМИ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ

Synchronous etymology interprets the image, the value and use of idioms. The involvement of this approach helps to increase "phraseology literacy" of speakers who use phraseological units in speech

Синхронна етимологія тлумачить заразом образ, значення і вживання ідіоми. Залучення такого підходу до фразеології сприятиме підвищенню «фразеологічної грамотності» тих мовців, які використовують фразеологізми у своєму мовленні.

Внутрішня форма (ВФ) семантичного ядра (СЯ) фразеологічних одиниць (ФО) характеризується низкою функцій, основні з яких наступні: 1) функція, яка ототожнює ВФ з власне образом-прототипом (традиційно з буквальним розумінням внутрішньої форми, тобто планом побудови змісту фразеологізму); 2) функція, яка прирівнює ВФ фразеологізму до образу-гештальту, де останній виступає осередком асоціативно-образних ознак, він створює гносеологічний образ прототипної ситуації (результат процесу фразеотворення); 3) ВФ вступає в корелятивні зв'язки з а) етимологічним значенням ФО, яке є «потужним інструментом» у процесі декодування ВФ, б) категорією мотивації, яка тісно переплетена з кількісною і якісною інформацією, яка стосується семантичного зв'язку значення і зовнішньої форми його вираження (*спати як камінь/мертвий, вкоротити віку, брати за горло* – мотивована ВФ і *пекти раків, стрибати в гречку, на одному сонці онучі сушили* – немотивована ВФ [1, с. 63]).

Основне призначення ВФ ідіоми – бути способом організації змісту фразеологізму. ВФ протиставляють зовнішній формі

(акустичному зображенню) і вважають її фактичною схемою організації змістових елементів. Така організуюча функція явно простежується у проведенні етимологічного аналізу, особливо тоді, коли ВФ ідіоми затемнена і вже маловідчутна у сучасному мовленні, тобто той випадок, коли сучасний мовець вже не усвідомлює основ мотивації фразеозначення.

ВФ ФО лежить в основі мотивації її значення. Необхідно розрізняти етимологічну і функціональну мотивацію. Етимологічна мотивація показує ВФ ідіоми у момент її створення, функціональна ж мотивація опирається на сучасне асоціативно-образне уявлення внутрішньої форми ідіоми (напр. *baisser les ailes* - *опустити крила*, *être fauché* – *обтяти крила*, *cela ne m'entre pas dans la tête* – *не вміщається в голові* та ін.).

Етимологічно первинна мотивація ідіоми з часом може забуватися, бути заміненою на сучасну (функціональну) мотивацію. До прикладу, фразеологізований вислів *давати волю* – не обмежувати когось у вчинках – в етимологічній основі якого лежить юридичний термін «дати волю» – відпустити на волю селянина-кріпака, звільнити від власної залежності. Мотивація значення цієї ФО в сучасній мові експлікується головно компонентом *воля*. Цей іменник має здатність вільно сполучуватися у значенні «свобода, відсутність обмежень, привілля». Забуття основи цього виразу, а саме тогочасної юридичної термінології, призвело до заміни етимологічної мотивації на функціонально-прагматичну.

У фразеології ВФ ФО немає чіткої різниці між синхронією і діахронією. Забуття внутрішньої праформи фразеологізму і відповідно етимологічної мотивації може відбуватися поступово, так само як і перехід від етимологічної мотивації до синхронної. У зв'язку з цим деякі вчені небезпідставно пропонують підходити до дослідження ФО панхронічно. Вони також пропонують ввести в науковий апарат аналізу ВФ і мотивації ФО поняття «синхронна етимологія» [3, с. 52; 2, с. 32-34].

Про синхронну етимологію В. Топоров пише: «Одним із серйозніших непорозумінь в області етимологічних досліджень було ігнорування синхронного підходу до етимології («статистичної етимології», як її назвав Вандрієс)», зневага до етимології сучасної

мови, до перевірки етимології етимологічно прозорих слів. Тим самим етимологія була позбавлена можливості експериментувати. Хіба немає протиріччя у тому, що, цікавлячись етимологією слів багатовікової давності і знаючи, що через тисячу років вчені будуть досліджувати питання про етимологію слів, які виникли у XX столітті, ми байдуже ставимося до тих норм етимологізації, які існують у мовних колективах сьогодення? (...) Невже неодмінною умовою етимології є наявність багатовікової дистанції між часом походження слова і етимологом?» [3, с. 52].

Ці слова В. Топорова мають неабияку цінність для фразеології. Семантична структура фразеологізму набагато складніша, аніж семантична структура слова, а ВФ ФО (образна основа, гештальт) часто неоднаково сприймаються носіями сучасної мови, звідки у фразеологізмів нерідко виникають різні трактування у залежності від окремого мовця, різні ступені нюансованості значення, нетотожне бачення внутрішньої форми, мотивації тощо. Все це настійно диктує необхідність вдаватися до синхронної етимології.

«Синхронна етимологія має справу з такими фразеологізмами, внутрішній образ яких поки ще «прозорий», хоча часто перебуває «на шляху до забуття». Синхронна етимологія має, за своєю суттю, характер пояснення особливостей значення і вживання фразеологізмів» [2, с. 55]. Деякі приклади є тому свідченням: *боятися як чорт ладану*, *втікати як чорт від ладану*. За християнськими повір'ями, чорт боїться запаху палаючого ладану (висушений сік, смола багатьох рослин роду *Boswellia*, переважно ялиці). Смолу кладуть у кадило з розжареним вугіллям і обкурюють місця, звідки хочуть вигнати нечисту силу. Вважається, що під час спалювання ладану чорт утікає. Ситуації використання цієї ФО дещо різняться. Звернемо увагу на тлумачення значення цього фразеологізму у «Фразеологічному словнику української мови» за редакцією В. Винника: *як чорт ладану* – дуже сильно (зі сл. боятися), *як чорт від ладану* – надзвичайно швидко і злякано (зі сл. тікати). Насправді, образне ядро не містить почуття страху, а скоріше неприязні, що й пояснює сучасну прагматику – (негайне) бажання відсторонитися від когось/чогось, уникати [5, с. 769].

З наведеного вище прикладу видно, що синхронна етимологія тлумачить заразом образ, значення і вживання ідіоми. Залучення такого підходу до фразеології сприятиме покращенню якості фразеологічних словників, підвищенню «фразеологічної грамотності» тих мовців, які використовують фразеологізми у своєму мовленні, а надто у дослідженнях.

Література:

1. Астахова Э. Внутренняя форма идиом и её функции / Э. Астахова // Фразеогрфия в машинном фонде русского языка. – М.: Наука, 1990. – 303с.
2. Зимин В.И. Синхронная этимология фразеологизмов, пословиц и поговорок / В.И.Зимин // *Vocabulum et vocabularium*. Сборник научных трудов по лексикографии. – №6. – 1998.
3. Топоров В.Н. О некоторых теоретических основаниях этимологического анализа / В.Н.Топоров // *Вопросы языкознания* – № 3. – 1960.
4. Словник фразеологізмів української мови / Уклад.: В. М. Білоноженко та ін. – К.: Наукова думка, 2008. – 1197 с
5. Фразеологічний словник української мови» за редакцією В. Винника. – К.: «Наукова думка», 2008. – 564с.

УДК 811.111

Л. Е. Волкова

MANAGEMENT OF HUMAN ACTIVITIES. MANAGEMENT FUNCTIONS

This paper deals with management of human activities and management functions. In this paper author discusses are the concept of management. The goal of this paper is to familiarize with the concept of management, history management.

Key words: management, human, activity, organization, structure, work, development.

Ця стаття присвячена менеджменту в діяльності людини і функціям менеджменту. У даній статті автор розглядає поняття

управління. Метою даної роботи є ознайомлення з концепцією управління, історією менеджменту.

Ключові слова: менеджмент, людина, діяльність, організація, структура, робота, розвиток.

Management. Functions.

“Management” has become a frequent word in business area. It’s a wide notion, but in general, management means organizing and coordinating a group of people for directing them towards accomplishing a goal. This process can include manipulation of various resources: human, financial, natural, technological, etc. Apart from organizing entities, management uses other functions, such as forecasting, planning, staffing, controlling, actuating, commanding. Speaking of its etymology, the word ‘manage’ has Italian roots. It means to handle something. People, who have the responsibility to manage small firms or large companies, are either directors or managers. These people have the authority to make decisions according the enterprise. One of the most important functions, that management implements, is *planning*. At this stage managers set objectives and then think of strategies for achieving them. It involves the creation of a plan followed by intelligent behavior. When the objectives are set, managers prepare tasks and proceed to organizing them within various sections or departments. Next stage of management is commanding. At this stage the manager hands out the tasks to employees and has the right to supervise whether they are being carried out. Controlling is an important stage, when manager can bring some corrections to the individuals’ activities. He or she should make sure that performance is according to the plan. The final stage is coordinating, i.e. bringing together the results of collective work [1].

The manager and requirements imposed to him.

The term "manager" has quite wide circulation and is used applicable: - to the organizer of specific work types within separate divisions or program target groups; - to the director in general or his divisions (managements, departments, departments); - to the head in relation to subordinates; - to the administrator of any level of the management organizing work, being guided by modern methods, etc.

Are imposed high requirements of the manager of any level.

From it in particular it is required: - availability of general knowledge in the field of enterprise management; - competence of a production technology question of that industry of production which the firm by the form and to nature of the activities treats; - ownership not only skills of administration, but also an entrepreneurship, ability to own a situation in the markets, to show an initiative and to actively redistribute resources of firm in the most profitable scopes of application; - adoption of reasoned and competent decisions on the basis of coordination with subordinate heads and workers and distribution of participation of everyone in their execution. As acceptance of management decision is a difficult process, I would like to consider it in more detail [2].

The management concept from a line item of psychology and the human relations determined management as "ensuring performance of work by means of other persons". The researches conducted by the psychologist M. Maslou proved that motives of acts of people are not economic forces as supporters of the concept of scientific management considered, and various requirements which can't be satisfied with monetary value. It turned out that the labor productivity of workers is capable to raise not so much thanks to a salary increase, how many as a result of growth of satisfaction of workers with the work and the relations in collective.

Approach to management as to process estimates it as system. In it the activities directed to goal achievement of firm are considered not as one-time action, and as a series of the interconnected business continuous shares materializing management functions. Them are: planning, organization, motivation, management, coordination, control, communications, researches, assessment, decision making, personnel recruitment, representation, negotiating, conclusion of transactions.

In case of system approach recognize that heads are called to consider the organization as set of the interconnected elements — people, structure, technology — which are oriented to achievement of various purposes in conditions of the changing external environment. Situational approach assumes that efficiency of various

methods of management is determined by a specific situation and the best is the method which is most corresponding to its conditions.

The level of development of the specific entities, spheres of activity, the states providing stable economic growth is determined by dynamics of the innovative sphere. A certain growth of innovative activity and the appeal to various forms of innovative activities stimulated an intensification of scientific research in the sphere of innovatics [3].

References:

1. http://en365.ru/ref_management.htm
2. Drucker P.F. The New Society of Organizations // Harvard Business Review. – 1992. – Sept.-Oct. – P.95 – 104.
3. Drucker P.F. The Theory of the Business // Harvard Business Review. – 1994. – Sept.-Oct. – P.95 – 104.

УДК 811.111:81'25

О.М.Волченко

МОДЕЛЬ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Автор теоретично обґрунтовує модель комунікативної компетентності майбутніх перекладачів і визначає її компоненти: ціле-мотиваційний, когнітивно-професійний, особистісний і рефлексивний.

The communicative competence model of future translators is theoretically determined. The elements of this competence (motivational, cognitive, personal and reflexive) are defined.

Сучасний стан розвитку суспільства висуває нові вимоги до системи вищої мовної освіти, зокрема й до підготовки перекладачів. Інтеграція України у європейське та світове співтовариство характеризується розширенням освітніх, культурних і наукових контактів. У цьому контексті проблема

формування комунікативної компетентності майбутніх перекладачів як інтегруючого компонента їхньої професійної компетентності набуває особливого значення, оскільки високий рівень її володіння забезпечить конкурентоспроможність випускників українських вищих навчальних закладів на європейському та світовому ринках праці.

Аналіз наукових джерел свідчить, що проблема формування комунікативної компетентності була й є предметом розгляду українських (Л.Я. Бірюк, А.М. Богуш, Т.О. Вольфовська, С.Ю. Ніколаєва, О.О. Павленко, Л.М. Паламар, М.І. Пентилюк) і зарубіжних (М.М. Вятютнев, Н.Д. Гальскова, Н.І. Гез, В.О. Коккота, О.О. Леонтьєв, Р.П. Мільруд, О.О. Миролубов, А.В.Немушин, Ю.І. Пассов, L. Bachman, M. Canale, D. Hymes, A. Holliday, D. Larsen-Freeman, S. Savingnon, M. Swain, Ch. Velde) психологів, лінгвістів, педагогів, оскільки йдеться про підготовку спеціалістів, які змогли б ефективно працювати в різних галузях життєдіяльності, тобто ця компетентність є одним із механізмів досягнення результативності у професійній діяльності.

Проведене дослідження дало змогу з'ясувати, що зміст комунікативної компетентності майбутніх перекладачів визначається функціональністю мови та мовлення й особливостями їхньої професійної діяльності. Аналіз процесу перекладу дозволив визначити функції діяльності майбутніх перекладачів, а саме: аналітичну (аналіз повідомлення), інформаційну (збір та узагальнення інформації), організаційну (здійснення перекладу), контрольну-оцінювальну (оцінювання перекладу). Зрозуміло, що комунікативна компетентність набуває пріоритетного значення в їхній професійній, оскільки є мовленнєвим механізмом, який дозволяє їм виконувати всі функції у професійній діяльності.

Модель комунікативної компетентності майбутніх перекладачів складається з чотирьох компонентів: цілемотиваційного, когнітивно-професійного, особистісного та рефлексивного.

Розглядаючи ціле-мотиваційний компонент як важливу пружину в процесі професійної підготовки, ми пам'ятаємо, що він відноситься до суб'єктивних якостей студента та визначається особистісними спонуканнями, пристрастями й потребами. Ціле-мотиваційний компонент містить зовнішню та внутрішню мотивацію. Необхідно зазначити, що для іншомовного спілкування великого значення набуває саме внутрішній мотив, оскільки він безпосередньо входить до її структури, визначаючи та направляючи її розвиток.

Когнітивно-професійний компонент досліджуваної компетентності співвідноситься з практичною метою навчання на факультетах іноземної філології – з формуванням лінгвістичної, мовленнєвої та полікультурної компетентності.

Лінгвістична (мовна) компетенція містить у собі знання системи мови, правил її функціонування в іншомовній комунікації, що дозволяють оперувати мовними засобами для цілей спілкування, відрізнити правильні в мовному плані висловлювання від неправильних і формулювати правила мови.

Мовленнєва компетентність – це здатність розуміти та продукувати іншомовні висловлювання залежно від умов і факторів мовленнєвої комунікації. Все це свідчить про те, що для оволодіння мовою в процесі мовленнєвої діяльності необхідні мовні знання, тобто лінгвістична компетенція, яка є, нульовим циклом, передумовою для мовленнєвої компетенції, оскільки мовленнєва діяльність здійснюється завдяки тому, що комуніканти володіють системою цієї мови.

Полікультурна компетентність – це вміння взаємодіяти у визначеному ситуативному контексті засобами іноземних мов з орієнтацією своєї мовленнєвої поведінки на іншомовного адресата з урахуванням соціокультурних особливостей його країни, іншими словами – це вміння міжкультурної комунікації в умовах полілінгвокультурного середовища.

Виокремлюючи особистісний компонент комунікативної компетентності майбутніх перекладачів, ми хочемо підкреслити

той факт, їхня професійна діяльність пов'язана з іншомовним спілкуванням, під час якого вони мають емоційно сприймати іншу людину, проникнути в її внутрішній світ, прийняти її з усіма почуттями, думками та переживаннями.

Існування рефлексивного компоненту в структурі комунікативної компетентності майбутніх перекладачів (проявами якого є рівень самооцінки) пояснюється тим, що сфера самосвідомості особистості є обов'язковим компонентом моделі компетентного випускника та перетворює діяльність на регульовану сукупність дій.

Таким чином, комунікативна компетентність майбутніх перекладачів є інтегруючим компонентом їхньої професійної компетентності у процесі навчання у ВНЗ як мовленнєвий механізм, що дозволяє їм виконувати функції професійної діяльності.

УДК 811.111

**А.О. Гайдар
В.М.Здісенко**

INNOVATIONS AND UKRAINE'S SOCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT

Problems of innovative development of Ukrainian economic are actualized in the article. The conclusions and recommendations for further State actions to support innovation activity of national enterprises and their competitiveness on domestic and foreign markets are given.

В статті актуалізовано проблеми інноваційного розвитку економіки України. Наведено висновки і рекомендації щодо подальших дій держави для забезпечення інноваційної діяльності вітчизняних підприємств та їх конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому ринках.

State Ukraine since the proclamation of its independence experienced a long period of transition, characterized by the creation of a new political and economic model that would be able to ensure the competitiveness of the national economy. In this regard, there are some significant experience and results. However, in globalization process Ukraine should carefully weigh and evaluate possible effects and acrobatically balance between cooperation with foreign partners and national security because, in our opinion, some of reforms required by the international community may lead to negative consequences in the national economic, social and, after all, public areas [1].

Gradually increasing actual problems in political, economic and social sphere of Ukraine endanger not only the development but also the survival of state economy. After nearly twenty-five years of development Ukrainian economy faced a serious challenge. Predictions about the future of Ukrainian economy should be based on a clear understanding of what is today the country's economy and what nurtured economic growth before the crisis [2].

The industrial sector of Ukraine is in a quite difficult situation. Finding new sources of growth takes place at a time when many countries are experiencing stagnation, decline in investment in the manufacturing sector, and consequently diminishing returns, reducing or complete closure of enterprises. Depreciation of fixed assets reaches in some areas from 45 to 74%. More or less the current level of technology is stored mainly in high-tech areas: nuclear power, aerospace industry, aircraft industry. In other areas, especially in machine building, there was a serious collapse. Ukrainian industries (steel, machinery, etc.) underestimated the importance of innovation potential, so that today they face a weakening of their positions on the markets, loss of customers, profit margins reduction, the halt in production due to economic and eventually innovative crisis [3]. Therefore, future growth should increasingly take place by stimulating productivity based on innovation performance.

There are proposals to strengthen the impact of innovation on the modernization of the national economy through the formation of national institutions whose activities should be focused on achieving

the priorities of innovation of the economy, particularly in the financial sector, such as universal and specialized development banks, export-import banks, government and venture leasing companies, innovation funds and foundations, regional development agencies and others. Among innovation-oriented national institutions of other types, which should acquire particular importance are parks, industrial parks, business incubators, research centers, technology transfer centers, centers of design and others that will contribute to the development of innovation infrastructure and mainly act on the principles of entrepreneurship [4].

Of course, financing and conduction of innovation activity becomes more difficult in times of economic instability. However, the increase of the role of the state in active structural policies should be implemented primarily through the use of economic methods of management immanent to market economy, improving regulatory support of the restructuring and reforming the economy as a whole, strengthening property rights and responsibility for its effective use. It is important to continue to invest in the long-term future sources of growth, such as education, infrastructure, industrial complex, scientific research. This should be a constant priority for government policy during the crisis. Simultaneously with the involvement of public investment to support innovation it is necessary to optimize fiscal policy. Focusing on strong investment-venture base is essential to return to pre-crisis level of development and increase production. In addition, innovative growth orientation makes it easier for government decision-making towards allocation of necessary investments and policy interventions in order to solve many problems facing the economy and society [5].

The main goal of the state innovation policy recognizes the creation of socio-economic, organizational and legal conditions for effective reproduction, development and use of scientific and technological potential of the country, ensuring the introduction of modern environmentally friendly, safe, energy-saving technologies, production and sale of new types of competitive products.

Thus, the introduction of an innovative type of development will provide Ukraine stable economic growth, the rapid development

of science and technology, will determine the country's place in the global economy, internal socio-economic situation.

Література:

1. Шевцов А.І. Актуальні проблеми економіки України в контексті світової кризи / А.І. Шевцов, Г.І. Мечніков // Стратегічні пріоритети. – 2009. – №1. (10). – С. 80–85.

2. Олешко А.А. Особливості реалізації державної промислової політики України в кризових умовах / А.А. Олешко // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – №6 – С. 31–34.

3. Український інтернет-журнал "Економіст", 2013. – вип.8. [Електронний ресурс] – <http://ua-ekonomist.com/science-and-practice/>

4. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ief.org.ua/?p=4533&lang=en>

5. Інтернет – портал для управлінців Management.Com.Ua [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.management.com.ua/notes/more_innovation.html.

УДК 81'25

Л.Л. Грабельный

ИНТЕРКУЛЬТУРНЫЙ ПЕРЕВОД РЕКЛАМНЫХ ТЕКСТОВ, СОДЕРЖАЩИХ НЕСКОЛЬКО РАЗНЫХ СЕМИОТИЧЕСКИХ КОДОВ

The standards of the advertising text assume the use of an intercultural approach. Changes and applications of text models introduce into the pragmatic area of intercultural semiotic analysis

Стандарти рекламного тексту вимагають використання інеркультурного вимірювання. Зміни та застосування моделей тексту вводять в прагматичну область інтеркультурного семіотичного аналізу

В печатной рекламе представлены в основном два семиотических кода: вербальный и визуальный. Языковой код

обладает символическими эквивалентами в целевом языке, его преобразование при переводе на другой язык совершенно естественно. Визуальные образы являются семантическими текстами, едиными для всех культур. Их ввод в чужую культуру основывается на универсальности изобразительной функции.

Потребность в переводе повышается, если текст и картинка тесно связаны друг с другом. Тогда рекламный текст и изображение должны вводиться в рекламное объявление другой культуры как единое целое.

Связь текста и картинки в рекламе с точки зрения интеркультурного переноса до сих пор мало исследовалась. Однако можно обратиться к выводам, сделанным Б. Спиллнером на основе анализа перевода комиксов. Для перевода языковой полисемии Б. Спиллнер выделяет два случая:

1) соответствие языкового значения изображенной ситуации

2) контраст между семантическим значением текста и картинки. Возможно ли сохранить, например, фразеологизмы и их связь с изображением при переносе в иной язык и культуру? Б. Спиллнер считает, что в таких случаях необходим перевод изображения. Только так возможно передать скрытое значение, создаваемое текстом и картинкой и получить стилистически эквивалентный перевод. В рекламе это легче сделать, так как, в отличие от комиксов, здесь нет нарративной последовательности изображений, то есть совокупность изображений не представляет собой изложение определенной истории.

Модификация изображений необходима в том случае, если визуальные образы исходного текста присутствуют в целевой культуре, однако обладают другим коннотативным значением. Например, в них может отсутствовать исходная коннотация, или, наоборот, присутствовать какая-то новая.

С точки зрения культурной обусловленности рекламы, Р.Штольце, сравнивая немецкую и бразильскую рекламу, пишет о необходимости творческого подхода при переводе. Он рассматривает стереотипы, идиоматические особенности,

нарушения стиля, разговорные формы и интертекстуальные отсылки, характерные только для данной культуры,

Перевод подобных текстов возможен только в том случае, если речь идет о нейтральных описаниях товара. В случае наличия в тексте специфических для данной культуры характеристик необходимо создавать совершенно новое рекламное высказывание и другое соотношение текста и картинки.

Процессы экономической и социальной интеграции и глобализации приводят к ассимиляции различных культур и способствуют сглаживанию культурных различий.

В. Смит рассматривает проблематику перевода, учитывая, в первую очередь, маркетинговые параметры рекламного объявления. Она перечисляет следующие рыночные стратегические факторы, влияющие на создание рекламы: виды рекламоносителей, целевая аудитория, СМИ, используемые знаковые системы.

В соответствии с этими факторами В.Смит выделяет следующие задачи переводчика:

1) необходимость анализа целевой аудитории, как она может воспринять исходную рекламу на денотативном и коннотативном уровне.

2) адекватность перевода зависит не только от удачного переноса значения, но и от изменения оформления, обусловленного особенностями целевой культуры. Смит упоминает в связи с этим случай небрежности переводчика рекламы, не обратившего внимания на культурные особенности восприятия текста целевой публики, что привело к провалу кампании. Речь идет о рекламе европейского болеутоляющего средства. Рекламная концепция заключалась в изображении 3 «смайликов» с разными выражениями: печальный символизирует человека, испытывающего боль; нормальный изображает начальную фазу действия таблеток и смеющийся - окончательный эффект рекламируемого товара. В этой же последовательности реклама была представлена в арабских странах. История, выражаемая пиктограммами, натолкнулась на

абсолютное непонимание, так как арабы читают тексты справа налево.

3) необходимость рассматривать текст целиком, включая все семиотические коды.

Интеркультурный анализ структуры текста непосредственно связан с вопросом об интеркультурности моделей текста.

Согласно И. Варнке обращение к истории возникновения стандартов текста предполагает использование интракультурного измерения. Обращение же к истории возникновения, изменения и применения моделей текста вводит в прагматическую область интеркультурного.

Особенно в тех случаях, когда различные языки относятся к одному идеологическому, политическому, религиозному или иному цивилизационному союзу, возникает культурная взаимозависимость при возникновении текстовых стандартов. Поэтому текстовые стандарты не являются культурно ограниченными шаблонами коммуникации.

Американские лингвисты Смит и Клайн-Брэйли создали свою модель перевода рекламы, основанную на практических наблюдениях. Реклама рассматривается как глобальный текстовый стандарт, который нужно изменять в зависимости от того, в какой культуре она будет распространяться: в высоко- или низкоконтекстной. Деление культур на высококонтекстные и низкоконтекстные культуры (high-context and low-context cultures) было введено американским ученым Э. Холлом. В низкоконтекстных культурах, ярко выраженными примерами которых являются американская, немецкая и скандинавская культуры, основное внимание обращается на формально написанное или высказанное сообщение, контекст в расчет практически не принимается. В высококонтекстных культурах, примерами которых могут служить Россия, страны Юго-Восточной Азии, Среднего и Дальнего Востока, Латинской Америки и Африки, наоборот, любое сообщение интерпретируется на основе контекстуальных намеков, средств

коммуникации. При переводе рекламы это влияет на длину текста и информационную насыщенность.

УДК 378.09.12-047.22-051

Р.О. Гришкова

СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ З ПРОФЕСІЙНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Система – це будь-яке складне явище, до якого входять численні елементи, що утворюють певну сукупність завдяки наявності між ними внутрішніх зв'язків. Наприклад, система навчання мови, система вправ, система уроків тощо. Системний підхід є одним з провідних методологічних принципів дослідження в будь-якій галузі знань. Кожна система має свою структуру. Навчання іноземної мови – це система, функціонування якої зумовлено такими чинниками: характер соціального замовлення на даному етапі розвитку суспільства, цілі навчання та виховання, принципи і зміст навчання іноземної мови .

Одним із ключових компонентів будь-якого навчання є система вправ для формування навичок та вмінь, що входять до складу відповідної діяльності. Як і в навчанні загальної англійської мови організація процесу навчання іноземної мови за професійним спрямуванням спирається на методичний принцип домінуючої ролі вправ. Сформувані професійні мовленнєві навички та вміння можна через багаторазове здійснення відповідної операції, тобто, за допомогою вправ – спеціально організованого виконання окремих операцій, дій з метою оволодіння ними або їх удосконалення. Структура вправи містить:

- завдання-інструкцію, в якій зазначено, що повинні зробити студенти;
- зразок виконання (факультативний компонент);
- матеріал вправи;

- ключ для самоконтролю (факультативний компонент).

Система вправ для навчання будь-якої діяльності має враховувати, по-перше, структуру діяльності взагалі, і, по-друге, специфіку цієї конкретної діяльності. Тож у найбільш загальному вигляді система вправ, як і будь-яка інша діяльність, ґрунтується на операціях навичкового рівня, та на діях, що належать до рівня умінь. Формування мовленнєвої компетенції з англійської мови за професійним спрямуванням передбачає поетапне формування компетенцій у читанні й розумінні професійних текстів, мовленнєвої компетенції, тобто, вміння говорити, підтримувати бесіду на професійні теми, обговорювати фахові проблеми, сприймати мову на слух і адекватно реагувати на почуте, писати ділові листи, відповіді на рекламації, заповнювати анкети, тобто, вести ділове листування англійською мовою з дотриманням орфографічних норм, прийнятих у відповідних країнах.

Породженню мовленнєвого висловлювання передують виникнення не оформленої мовними знаками думки, яку визначає комунікативне завдання того, хто говорить. На наступних етапах відбувається добір мовних одиниць та оформлення висловлювання у внутрішньому і зовнішньому мовленні.

Як у процесі формування граматичних навичок, так і під час засвоєння нової професійної лексики необхідно закріплення в пам'яті студента зв'язків між типом мовленнєвої ситуації, думкою і словами, потрібними для її оформлення. Для вільного вживання лексичної одиниці у різних ситуаціях спілкування використовуються вправи для формування та розвитку лексичних навичок говоріння. Це можуть бути рольові та ділові ігри, робота в парах чи групах, знаходження лексичних одиниць у тексті, перефраз, пояснення значення, відпрацювання в діалогічному та монологічному мовленні тощо.

У процесі відбору вправ для розширення професійного вокабуляру студентів викладач має рухатись від простого до більш складного, від слова до словосполучення, вживання нової

лексичної одиниці в реченні, ситуації, між тематичному говорінні.

Якщо раніше освіта розглядалась як сума знань, то зараз вона трактується як засіб для інтеграції особистості у навколишній світ, що вимагає вміння спілкуватись і співпрацювати. Ефективність процесу формування іншомовної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей забезпечується шляхом залучення студентів до діяльності, яка максимально моделює навчальний процес і створює умови для професійно орієнтованого спілкування. Одним із видів такої діяльності є ігри.

На заняттях з іноземної мови зазвичай використовуються такі різновиди ігор: сюжетні, ситуаційно–рольові, ділові. В залежності від рівня комунікативних умінь студентів (високий, середній, низький) обираються найбільш адекватні завдання, які вимагають від студентів вміння легко і швидко приймати умови, запропоновані ситуацією, а також використовувати імпровізацію.

Ділова гра включає в себе імітаційні вправи, ігрове проектування, аналіз ситуації. При цьому формується комплекс комунікативних умінь і вміння відчувати партнера зі спілкування, вміння ідентифікувати себе з ним, знаходити способи досягнення позитивного кінцевого результату. Проведення занять проходить у різних формах: бесіди, конференції, диспути. Ділові ігри створюють для її учасників умови для того, щоб вони були здатні усвідомити сутність ситуації; визначити особисте ставлення до ситуації; розуміти позицію співбесідника; імітувати ситуацію із реального життя.

Формування і розвиток комунікативних умінь студентів проходять через декілька етапів: засвоєння слів, словосполучень, фраз та доведення їх до автоматизму; розвиток умінь імпровізувати; переніс умінь з однієї ситуації в іншу. Підготовка до ділової гри передбачає попередню роботу як викладачів, так і студентів. Студенти здійснюють певну форму самостійної роботи. Великий обсяг матеріалу примушує

викладача шукати такі шляхи викладання, які вже на етапі ознайомлення забезпечують їх запам'ятовування і створюють основу для наступної активізації і формування навичок мовленнєвої діяльності. На цьому етапі викладач апелює до групи, спонукаючи студентів до самостійної діяльності зі встановленням зв'язку з раніше вивченим матеріалом, знаходження паралелей у рідній мові, добору певних явищ з однаковими значеннями, перекладаючи українською мовою, розвиваючи, тим самим, мовленнєву здогадку студентів.

Для того, щоб уникнути такої завади, як низький рівень знань певної кількості студентів, впроваджуються індивідуальні форми роботи, враховуються індивідуальні особливості студентів. Побудова навчальних завдань, ситуацій, вправ, які давали б можливість студентам для особистого самовираження, є основою для появи особистісної значущості здійснюваних мовленнєвих дій, а через неї й для виникнення високої процесуальної мотивації. Індивідуальні форми завдань різних рівнів складності, які вимагають запасу знань, певного рівня комунікативних умінь, глибини узагальнень і висновків, різноманітних розумових і практичних дій, мають більше можливостей порівняно із звичайними завданнями фронтального характеру.

Отже, вправи для формування мовленнєвої компетенції з англійської мови за професійним спрямуванням мають бути систематизовані, спрямовані на досягнення поставленої викладачем мети, враховувати рівень іншомовної підготовки групи і кожного студента, посилювати і наближеними до реальних життєвих ситуацій.

ДІАЛОГ КУЛЬТУР ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ КУЛЬТУРНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ СТУДЕНТІВ

У статті розглянуто проблему культурного самовизначення студентів засобами іноземної мови. Автор обґрунтовує важливість співвивчення культур країн рідної та іноземної мов, а діалог культур як основу для формування етнічної ідентичності особистості.

The article considers the problem of cultural identity of students by means of a foreign language. The author substantiates the importance of learning of native and foreign cultures and the dialogue of cultures as a basis for the formation of ethnic identity of a personality.

Діалог культур сприяє розвитку в суспільстві соціокультурного розуміння приналежності до національної та світової спільноти та соціокультурної готовності до міжособистісного та міжкультурного спілкування. Проте, нерідко діалог культур зводиться до номінального зіставлення фактів і реалій країни рідної мови та країни, мова якої вивчається. Зрозуміло, що беручи участь у різних ситуаціях кроскультурної іншомовної комунікації, студент, який є представником одного культурного середовища, яке вплинуло на формування його світогляду, в той же час стикається в процесі навчання з представниками іншої культури і розглядає іншомовну дійсність крізь призму своїх власних уявлень, отриманих у рідній культурі. Успіх даного спілкування можливий тільки в тому випадку, якщо воно побудоване на основі принципу діалогу культур.

У методиці навчання іноземних мов принцип діалогу культур передбачає також такі випадки, коли в контакт вступають культури або представники культур країни рідної та

виучуваної мови. Такі випадки вплинули на проголошення тези про співвивчення мови і культури.

Проте поняття “діалогу культур” і “співвивчення мови і культури” можна ототожнювати не завжди. Так, М.С. Каган розрізняє три типи взаємовідносин між культурами, але тільки перший – повноцінний рівноправний діалог (діалог, побудований на взаємоповазі контактуючих культур, у якому має місце обмін значеннями і рівнозначна репрезентативність культур з метою їх взаємозбагачення, взаєморозвитку і взаємооновлення) можна назвати прогресивним [1, с. 214]. Завдяки цьому діалогу культури співіснують в сучасному полікультурному світі.

Без сумніву, важливим є те, якими необхідними для реального життя вміннями студенти оволодіють під час цього співвивчення, як у реальності будуть вести діалог культур. Тому, називаючи діалог культур однією з цілей навчання іноземних мов, необхідно виховувати студентів бути здатними до безконфліктного і мирного вирішення кроскультурних зіткнень, неминучих в реальному полікультурному світі.

Очевидно, що ідея інтеграції компонентів культури у мовне навчання студентів є сучасною ідеєю, що підготовлена довгим ходом історичного становлення методичних та лінгводидактичних теорій і концепцій. Незважаючи на те, що в колишні часи сформувалися передумови до нового (кроскультурного) вимірювання процесу навчання іноземних мов, все ж у повному своєму обсязі кроскультурна парадигма мовної освіти є сучасною тенденцією.

Для оптимізації процесу культурного самовизначення студентів засобами іноземної мови, необхідно, щоб мовна освіта мала полікультурну спрямованість. Полікультурна спрямованість мовної освіти охоплює культурне розмаїття тематичного наповнення навчально-методичних комплексів з іноземних мов і мовних курсів по кожному типу культури, таким чином створюючи сприятливі умови для культурного самовизначення студентів.

Література:

1. Каган М.С. Мир общения: проблема межсубъектных отношений. / М.С. Каган. – М.: Политиздат, 1988. – С. 214.

І.В. Димова

ПОДОЛАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО БАР'ЕРУ В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Сучасний етап розвитку нашого суспільства, динаміка міжнародного співробітництва у сферах науки, культури та техніки передбачає розширення ділових і культурних зв'язків із зарубіжними країнами та зростаючу потребу у фахівцях, які володіють іноземною мовою. Іноземна мова розглядається як середовище спілкування між фахівцями та як знаряддя виробництва в поєднанні зі знаннями в галузях культури, економіки, права та інших сферах людської діяльності. Функціональний аспект іноземної мови як засобу реального та повноцінного спілкування з людьми з інших країн обумовлює необхідність належної підготовки фахівців у відповідь на соціальне замовлення суспільства, відповідно до якої оволодіння іноземною мовою має на меті не лише отримання лінгвістичних знань, але й формування умінь і навичок практичного її застосування. Уміння використовувати іноземну мову в повсякденному житті передбачає спілкування іноземною мовою, її залучення в усну чи писемну комунікацію. Водночас ефективність оволодіння знаннями у процесі навчальної діяльності у вищій школі значною мірою залежить від психологічної готовності тих, хто навчається, а засвоєння та застосування набутих знань на практиці – від уміння долати сформовані недієві стереотипи та від адекватного уявлення про свої можливості.

Метою статті є обґрунтування поняття «комунікативний бар'єр», встановлення причин їх виникнення та визначення умов

подолання комунікативних бар'єрів у процесі вивчення іноземної мови у вищих навчальних закладах.

Процес засвоєння іноземної мови як особливий вид навчальної діяльності характеризується низкою специфічних особливостей. Дослідження О. Ветохова, О. Волобуєва, О. Зимньої, Г. Китайгородської показують, що засвоєння іноземної мови студентами потребує не лише розвитку іншомовних здібностей, але й комунікативної гнучкості, тренованості відповідних когнітивних процесів, емоційної стійкості та активної психологічної залученості в процес навчання. Опанування іноземною мовою розглядається як надбання комунікативної компетенції на базі сформованої лінгвістичної компетенції.

Проте мінімальна кількість годин, відведених на вивчення іноземної мови для студентів немовних спеціальностей ВНЗ (одне заняття на тиждень), обумовлює формування в першу чергу лінгвістичної компетенції та навчання читання. Водночас недостатність усно-мовленнєвої комунікативної компетенції породжує специфічну тривогу. Як свідчить практика, більшість студентів, які вступають у спілкування іноземною мовою, відчувають психологічні труднощі та мають комунікативні бар'єри, що зумовлюються їх індивідуально-психологічними особливостями. На думку І. Зязюна, бар'єри – це перешкоди, що зумовлюють опір впливові співрозмовника. Ці бар'єри класифікують як:

- фізичні (простір, дистанція та час, якими викладач віддаляє себе від студентів, «закриває» себе);
- гностичні (коли педагог не адаптує своє мовлення до рівня розуміння студентів ВНЗ, висловлюється великими реченнями або надто швидко);
- естетичні (несприйняття співрозмовником естетики зовнішнього вигляду, особливостей міміки);
- емоційні (невідповідність настрою, негативні емоції, що деформують сприймання);
- психологічні (у вигляді негативних установок на підставі попереднього досвіду, неспівпадання інтересів тощо).

Н. Сопілко розглядає психологічний бар'єр як вплив негативного минулого досвіду тих, хто навчається, який перешкоджає розумінню й правильній оцінці ситуацій, фактів, закономірностей, вибору способів дії, стратегій вирішення проблем, сприйняттю інновацій у навчальній діяльності, що, насамперед, виявляється у пізнавальній та комунікативній пасивності суб'єкта навчання та унеможливорює належне виконання ним навчальних завдань. Результати науково-теоретичного аналізу показали, що психологічні бар'єри, які виникають у студентів у процесі оволодіння іноземною мовою, можна розділити на три основні групи: емоційні, когнітивні та комунікативні.

Характерною ознакою когнітивного бар'єра є нерозуміння реципієнтом змісту інформації, яку передає індуктор (викладач-студент), що істотно перешкоджає належному засвоєнню інформації, а відтак, подальшому взаєморозумінню та взаємодії.

Емоційні бар'єри в процесі вивчення іноземної мови зумовлюються: високим рівнем тривожності, неадекватною самооцінкою, рівнем домагань, прагненням до визнання та авторитету.

Комунікативний бар'єр в процесі оволодіння іноземною мовою може бути викликаний відсутністю навичок іноземної мови (сприйняття мови на слух, розуміння артикуляції) та характеризуватися скутістю, невпевненістю, розгубленістю студентів у різних ситуаціях спілкування, які демонструють їхнє погане знання мови, заважають ефективній взаємодії та обміну інформацією.

Така ситуація виникає внаслідок недостатньої мотивованості навчання, неадекватної самооцінки, несприятливої психологічної атмосфери у навчальній групі та відсутності навичок та умінь, необхідних для реалізації процесу спілкування.

Комунікативний бар'єр – це індивідуальна неможливість оволодіти мовою або користуватися наявними знаннями (так званий суб'єктивний бар'єр). Комунікативний, або

психологічний бар'єр, як правило, виникає як наслідок попереднього досвіду вивчення іноземної мови через наявність розбіжностей між мотивами й діяльністю, рівнем вимог та реальними досягненнями, усвідомлення недостатності своїх знань для висловлення думки і очікування негативної оцінки з боку слухачів. Це своєрідний іспит на стійкість самооцінки, бо зрештою комунікативна тривога може «розхитати» рівень домагань, знизити впевненість у собі – і, як наслідок, дезорганізувати діяльність: що вища тривога, то більше деструктується діяльність, чим більш дезорганізована діяльність, тим вищою стає тривожність, виникає своєрідний внутрішній опір мові – мовленнєвий бар'єр. Особливо це притаманне студентам-першокурсникам, адже вони ще не адаптувалися до нових умов навчання, не почувають себе впевнено серед одногрупників, виявляють страх та недовіру до нового викладача. Аналіз процесу вивчення іноземної мови дозволяє констатувати наявність мовленнєвих бар'єрів, серед яких превалюють бар'єри, зумовлені операціональними (недостатність навичок спілкування) і соціально-психологічними чинниками (скутість перед викладачем і невпевненість у власних знаннях), а також недостатньою мотивацією навчання.

Ці бар'єри виявляються через:

- скутість і невпевненість у собі, зумовлену помилками та промахами;
- небажання говорити з помилками перед групою;
- острах.

Лише досвід та майстерність викладача, його фахова компетентність можуть допомогти студенту подолати комунікативні бар'єри, що заважають йому розвиватися, виявляти свої здібності та можливості на занятті з іноземної мови.

Серед умов подолання комунікативних бар'єрів при вивченні іноземної мови виділяють:

1. Створення сприятливого психологічного клімату в студентській групі (акцентування викладача на моментах успіху, досягненнях в оволодінні студентами іноземною мовою,

створенні ситуацій спілкування, у яких студент переконується в тому, що його успіхи є виявом його здібностей).

2. Коригувальний вплив на неадекватний рівень домагань і самооцінку (підвищення навчальної мотивації шляхом втягнення студентів у колективну творчу діяльність, структурна організація групової мети й співвіднесення її з особистими завданнями).

3. Формування навичок спілкування за допомогою активізації резервних можливостей особистості й використання соціального досвіду студентів (організація колективної діяльності, у ході якої члени груп визначають свої комунікативні здібності й опановують технікою спілкування).

4. Атмосфера: виявляти доброзичливе, приязне ставлення викладача до студентів, оптимізувати стосунки в групі. Необхідно ліквідувати перешкоди, які викликають страх говоріння й активної участі в навчальному процесі.

Педагогу варто уникати різких зауважень, використовуючи натомість тактовні виправлення й підказки. Важливо заохочувати навіть невеликі перемоги студентів, обмежуючи застосування негативних коментарів.

Діяльність викладача, націленого на подолання комунікативних бар'єрів передбачає відмову від авторитарного стилю спілкування зі студентами та перехід до демократичного стилю, повагу до особистості студента, гуманістичність спілкування, визнання права на індивідуальність. Педагог повинен враховувати різні етапи та рівні

засвоєння студентами матеріалу, що вивчається, та надавати пріоритет процесу, а не результату навчання. Навчання повинно носити форму діалогу, основаному на толерантності та бажанні зрозуміти студента. Взаємодія з позиції співробітництва сприяє вищій результативності навчання та визначається як орієнтація на психолого-педагогічне супроводження особистісно-професійного розвитку та саморозвитку студента.

Пріоритетність взаємодії як основи для подолання бар'єрів визнає Т. Вербицька, зазначаючи, що основними педагогічними умовами їх подолання є:

- готовність викладачів до цілеспрямованої роботи з подолання психологічних бар'єрів у студентів (знання суті, типології і факторів їх подолання, володіння педагогічними засобами діагностики і розвитку сфер індивідуальності студента, створення і розв'язання проблемних і спеціальних ситуацій);
- готовність студентів до самоаналізу і оцінки власних станів і причин, що їх викликають, до самостійного пошуку виходу зі скрутних ситуацій, усвідомлення ними важливості саморозвитку індивідуальності в процесі навчання у вузі для попередження і подолання психологічних бар'єрів.

Впровадження визначених педагогічних умов навчання іноземної мови сприяє покращенню ставлення студентів до навчання взагалі та до вивчення іноземної мови зокрема, до спілкування іноземною мовою, до носіїв мови та викладачів, до себе як особистості; формуванню вмінь ставити та усвідомлювати мету власної діяльності, приймати рішення у звичайних, нестандартних та непередбачених ситуаціях, розширенню досвіду міжособистісних відносин, знаходженню індивідуального стилю

спілкування, позбавленого закомплексованості та невпевненості в собі. Таким чином, можна зробити висновок, що виникнення бар'єрів переважно соціально-психологічного, мотиваційного й операціонального типу посилює негативні переживання студентів на практичних заняттях з іноземної мови. Подолання мовленнєвих бар'єрів та успішність навчання студент переконується в тому, що його успіхи є результатом його здібностей; спільної впевненості викладача та студентів у досягненні успіху; позитивного психологічного клімату на заняттях з іноземної мови;

урахування викладачем індивідуально-психологічних особливостей студентів; адекватної оцінки навчальних досягнень студента викладачами й одногрупниками, що сприяє його особистісному самоствердженню; створення толерантних довірливих взаємин на заняттях з іноземної мови, що сприяє активному включенню студентів в іншомовну діяльність,

приносить задоволення від навчальної діяльності та стимулює їхні когнітивні процеси.

Важливість вирішуваних завдань зобов'язує вузи переглянути зміст освіти, розробити нову концепцію викладання іноземних мов, чітко визначити пріоритетні напрямки та завдання, шукати нові методи навчання з метою надання студенту можливостей отримати навички та вміння, необхідні для здійснення майбутньої професійної діяльності, стати універсально освіченим, конкурентоздатним фахівцем, що дозволить йому успішно інтегруватися в міжнародні суспільно-економічні відносини і стати повноправним учасником процесу глобалізації сучасного суспільства.

УДК 37.016:81

О.А. Диндаренко

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Зміни, що відбуваються в сучасному суспільстві, призводять до модернізації й організації навчального процесу відповідно до освітніх стандартів третього покоління. Проводяться курси підвищення кваліфікації викладачів вищих навчальних закладів, переробляються програми навчальних дисциплін, підвищується роль самостійності студентів. Іноземна мова набуває все більшої значущості в системі підготовки у ВНЗ студентів нефілологічних напрямів. З одного боку, вона вивчається як обов'язкова дисципліна гуманітарного і соціально-економічного циклу, з іншого – професійна іноземна мова вводиться у низці навчальних установ як варіативна (профільна) дисципліна професійного циклу. Отже, здійснюючи підготовку майбутніх фахівців, необхідно розвивати в них навички використання іншомовної професійної й наукової лексики, навчати їх спілкування в контексті спеціальності, розвивати

вміння академічного письма. Викладачеві іноземної мови доводиться опановувати новий для нього аспект роботи – приділяти особливу увагу проблемі дипломного проектування, навчати цього студентів, формувати в них навички підбору матеріалу, логічної організації ідей, вибудовування ясного й зв'язного тексту. На увагу заслуговує розвиток навичок академічного письма й ефективного використання матеріалів і вправ для написання анотації іноземною мовою, які допоможуть студентам немовних спеціальностей набути впевненості у викладі своїх думок та ідей при написанні дипломних робіт, підготовці до публікації наукової статті. Мета навчання академічного письма – сформувані у студентів уміння писати комунікативно, значимо, оригінально, інформативно, зв'язно, логічно, виразно, з позначенням особистісного ставлення до предмета висловлювання, відповідно до певної композиційно-мовної форми і відповідно до норм мови. На початковому етапі викладачеві необхідно познайомити студентів з елементами письмової роботи, використовуючи структури в різних вправах і тільки потім у своїх власних письмових роботах. Студентам надається можливість працювати самостійно, з партнером або в групі. Вправи можна виконувати як в аудиторії, так і вдома. На цьому етапі необхідно приділити увагу критичному мисленню й наслідкам вибору слів, речень, техніки організації тексту. Студентам рекомендується обмінюватися роботами, висловлювати свою думку, виправляти помилки, тим самим удосконалюючи навички редагування. Завдання викладача – ознайомити студентів з особливостями написання анотації, удосконалюючи знання англійської граматики й розширюючи словниковий запас. Необхідно не лише розглядати питання, пов'язані із специфікою і структурою наукових текстів, але і виконувати завдання з написання різних видів робіт, аналізуючи приклади, виправляючи помилки. Написання анотації є ознакою не лише культури оформлення наукової роботи, але й показником авторського уміння аналізувати і систематизувати інформацію.

У сучасному світі однією з офіційних мов міжнародних організацій, мовою бізнесу і науки є англійська мова. Без знання цієї мови неможливе вивчення та обмін передовим досвідом у будь-якій сфері діяльності. Більше 80% сайтів в Інтернеті існують саме англійською мовою і спілкування людей з різних країн у всесвітній мережі відбувається саме цією мовою. Згідно з останніми дослідженнями, англійська мова (АМ) і надалі буде зміцнювати свої позиції в світі у найближчому майбутньому, залишаючись, перш за все, міжнародним засобом комунікації. Тому, у відповідь на виклики посилення й активізації міжнародної співпраці України, 2016-й рік було оголошено Президентом країни «Роком англійської мови в Україні». У відповідному указі голови держави наголошується на важливій ролі англійської мови як мови міжнародного спілкування та необхідності всіякого сприяння її вивченню. Все це сприятиме розширенню доступу громадян до світових економічних, соціальних, освітніх і культурних можливостей, які відкриває знання та використання англійської мови, та забезпеченню інтеграції України до європейського політичного, економічного і науково-освітнього простору. Відповідно, Кабінету Міністрів України було доручено «розробити і затвердити комплекс заходів на 2016 та наступні роки, спрямованих на активізацію вивчення громадянами англійської мови з метою створення для них можливостей її використання у сферах освіти, науки, культури, економіки та інших сферах, передбачивши здійснення в установленому порядку заходів». Цей комплекс заходів, серед іншого, передбачає «організацію на базі вищих навчальних закладів курсів із вивчення англійської мови студентами, аспірантами, докторантами, педагогічними і науково-педагогічними працівниками, іншими громадянами» Крім того, згідно Указу, планується удосконалення законодавства України у сфері освіти і науки щодо запровадження вимоги щодо англійської компетентності для присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань, а також зайняття посад педагогічними, науковими та науково-педагогічними працівниками у вищих навчальних закладах і наукових

установах. Таким чином, у зв'язку з інтеграцією України до спільного європейського освітнього простору науковці, викладачі ВНЗ та інший педагогічний персонал нашої країни потребують високого рівня володіння навичками іншомовного спілкування. Вони мають усвідомлювати необхідність взаєморозуміння та співробітництва у професійних питаннях з громадянами Європи і світу в цілому, важливість представляти свою державу перед світовим науковим співтовариством, що вимагає високого рівня знань з іноземної мови, формування у фахівців іншомовної комунікативної компетентності як складника професіоналізму. Щоб бути активним учасником всіх глобалізаційних процесів і міжкультурної комунікації, сучасний педагог науковець чи повинен мати необхідні комунікативні спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, бути спроможними при потребі оволодіти новітньою інформацією через іноземні джерела, вміти висвітлити результати своїх досліджень іноземною мовою, робити огляди наукової літератури, готувати публікації у зарубіжних виданнях. Отже, все вищезазначене обумовлює нагальну необхідність запровадження курсів, як коротко-, так і довготермінових, з вивчення АМ для педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників та розробки навчальних програм відповідних курсів. На наш погляд, розробляючи програми навчання англійської мови для викладачів ВНЗ і науковців, слід виходити з ідеї, що доцільною і методично виправданою є професійна та комунікативно-спрямована підготовка з АМ, що передбачає формування у слухачів здатності іншомовного спілкування в конкретних професійних, ділових, наукових сферах і ситуаціях. Основною метою навчання іноземної мови має бути розвиток у слухачів професійно орієнтованої міжкультурної комунікативної компетентності, що передбачає формування та вдосконалення фонетичних, лексичних та граматичних компетенцій у межах науково-педагогічної тематики, а також формування таких мовленнєвих компетенцій, як аудіювання, читання, говоріння та письмо. Кінцева мета курсу навчання АМ науково-педагогічних

працівників повинна відповідати уявленням викладачів і науковців про їхню професійну діяльність, стимулювати потребу у вивченні іноземної мови і сприяти усвідомленню необхідності вивчення іноземної мови як запоруки підвищення їх освітнього, культурного, професійного рівня, конкурентоспроможності та успішності у педагогічній і науковій сферах. Даний курс має знайомити слухачів з новим мовним матеріалом на педагогічну тематику; ознайомити з сучасними англійськими текстами різних стилів, перш за все, науковим, допомогти оволодіти тематичним вокабуляром, вдосконалити граматичні навички, розширити світогляд та оволодіти країнознавчим матеріалом. Запропонований курс дозволяє слухачам ознайомитися із основними вимогами до написання наукових статей і анотацій англійською мовою, особливостями наукового стилю, використанням найбільш уживаних кліше тощо. Корисним для науково-педагогічних працівників було б сформулювати або удосконалити свої знання та навички щодо ведення ділового листування, правил написання формальних листів для участі у міжнародному обміні передовим навчальним і дослідницьким досвідом. Для викладачів ВНЗ і науковців важливо також навчитися формулювати власну точку зору та відстоювати її, а також вести дискусії з закордонними колегами на професійні теми, обговорювати проблеми педагогічної та наукової діяльності. Крім того, програми з вивчення АМ для педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників мають бути націлені на оволодіння слухачами розмовною англійською мовою, яка необхідна викладачам і науковцям для плідної участі у міжнародному співробітництві та наукових закордонних відрядженнях, і передбачати оволодіння мовою для використання у важливих побутових ситуаціях спілкування. У запровадженні такого курсу вивчення АМ були б зацікавлені професорсько-викладацький склад та наукові співробітники вищих навчальних закладів, що займаються науковою діяльністю, студенти, аспіранти та всі, зацікавлені покращенням свої навичок володіння АМ. У навчанні доцільно використовувати автентичні матеріали, що включають зразки

реально опублікованих статей, анотацій, а також діалоги, тексти, які допоможуть підготуватися до виступу на міжнародних конференціях, у підготовці наукових публікацій у закордонних виданнях, участі у відрядженні за кордон. Навчання з використанням сучасних інноваційних технологій якісно покращує класичну систему освіти. Воно інтегрує процеси, які не можна об'єднати в межах традиційної освіти: навчання, працевлаштування, планування кар'єри, безперервну освіту. Одним з найважливіших факторів розвитку освіти є впровадження сучасних технологій у викладанні іноземної мови.

УДК 378.147.047:811.111

А.В. Діордієва

СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

У наш час із загостренням соціальних проблем у суспільстві особливо актуальною є професійна підготовка соціальних працівників як представників новітньої професії, покликаним яких є гармонізація суспільних відносин. Саме тому створення нової генерації фахівців з соціальної роботи, і особливо набуття соціальними працівниками професійно-важливих особистісних характеристик є першорядним завданням сучасної освіти.

Проблема формування професійних якостей соціальних працівників певною мірою досліджувалася у науковому доробку Д.М.Годлевської, Н.М.Горішної, Н.А. Зобенько, О.Г. Карпенко, А.І.Ляшенка, І.І.Миговича, Г.М.Попович, Е.І.Холостової та інших. Однак брак системних положень щодо того, які саме педагогічні технології та методики сприяють формуванню тих чи інших особистісних якостей, необхідних соціальним працівникам для здійснення професійної діяльності, не дозволяє вважати цю проблему остаточно вирішеною. Тому **метою** нашої роботи є окреслення шляхів формування професійних якостей

майбутніх соціальних працівників у навчально-виховному процесі вищої школи.

До питання визначення особистісних характеристик соціальних працівників, без яких не можлива реалізація їх професійних функцій, неодноразово зверталися у сучасній соціально-педагогічній науці, зокрема, А.Й. Капська, Г.П.Медведева, Е.І.Холостова та ін. Серед професійно-значущих особистісних якостей Г.П.Медведева називає чесність, совість, об'єктивність, справедливість, тактовність, уважність і спостережливість, толерантність, витримка і самовладання, доброта, любов до людей, самокритичність, адекватність самооцінки, терпіння, комунікабельність, оптимізм, сила волі, емпатія, творче мислення, прагнення до самовдосконалення тощо [Медведева 2001, с.190-200].

Виділяють й інші професійно важливі якості соціальних працівників: відповідальність (О.П.Патинок), рефлексія та креативність (Д.М.Годлевська) тощо. А.Й. Капська поділяє професійно обумовлені особистісні якості соціальних працівників на такі групи: інтелектуальні, моральні, вольові, організаторські [Капська 2004, с. 37]. Російська дослідниця теорії соціальної роботи Е.І.Холостова професійно важливі особистісні якості вона пропонує поділити на три групи: до першої слід віднести психофізіологічні характеристики, необхідні для здійснення соціальної роботи як виду діяльності; до другої – психологічні характеристики соціального працівника як особистості; до третьої – психолого-педагогічні характеристики [Холостова 2001, с. 220-221].

Проведений аналіз досліджень з питання формування зазначених якостей показав, що формування більшості з цих якостей – проблема малодосліджена. Серед педагогічних технологій, що сприяють формуванню професійно-особистісних якостей соціальних працівників називають тренінги [Мельничук], психологічні тести, експрес-анкети, соціально-психологічні дослідження [Ляшенко]. Формуванню професійно-значущих особистісних характеристик сприяють й інші інтерактивні технології, такі як лекції-презентації, дискусії, ділові ігри,

мозковий штурм, „Човник”, „Снігова куля”, „Килимок ідей”, „Ажурна пилка”, „карта-панорама процесу”, „Карусель” та інші вправи, широко представлені у „Енциклопедії інтерактивного навчання” О. Пометун.

Головним підходом до формування професійно-особистісних якостей майбутніх соціальних працівників є діяльнісний, а серед педагогічних засад слід назвати міжпредметну координацію - „постійний динамічний багатосторонній зв'язок” у навчанні фахових дисциплін [Гришкова 2007, с.234], що дозволить уникнути дублювання матеріалу.

Отже, пропонуємо формування професійно значущих особистісних якостей соціальних працівників здійснювати в рамках діялісного підходу із широким застосуванням інтерактивних педагогічних технологій, та дотримуючись міжпредметної координації

Література:

1. Гришкова Р.О. Педагогічні засади формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей у процесі фахової підготовки: : Дис... док. пед. наук: 13.00.04 / Інститут вищої освіти академії пед. наук України. — Київ, 2007. — 447 с.

2. Ляшенко А. И. Профессиональное становление социального работника. – М., 1993. – 250 с.

3. Медведева Г.П. Профессионально-этические основы социальной работы: Курс лекций. – М.: Моск. гос. соц. ун-т «Академия соц работы», 2001. – 260с.

4. Мельничук І.М. Використання тренінгів у формуванні толерантності майбутніх соціальних працівників // http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Vchu/N121/N121p083-089.pdf

5. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання. – К., 2007. – 144 с.

6. Теория социальной работы // Под ред. проф. Е.И. Холостовой. – М.: Юристь, 2001. – 268с.

7. Соціальна робота: технологічний аспект: Навч.посіб./За

УДК 378.147

Т.М. Єфименко

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ІНТЕЛЕКТУ

У статті аналізується визначення інтелекту та культурного інтелекту та його роль в вихованні студентської молоді. Акцентується увага на складових культурного інтелекту. Проаналізовано стратегії розвитку культурного інтелекту у складі інтелектуального виховання.

Ключові слова: інтелект, культура, інтелігент, цікавість, глибина, гнучкість.

The article examines the definition of intelligence and cultural intelligence and its role in the education of students. Focuses on the components of cultural intelligence. Analyzed criteria for the development of cultural intelligence

part of an intellectual education.

Keywords: intelligence, culture, intellectual, interest, depth, flexibility.

Одним із найцінніших здобутків соціуму, який впливає на фундаментальні процеси в ньому, є культура.

Культура (лат. cultura - догляд, освіта, розвиток) - структурний елемент соціальних відносин, сукупність наукового знання, практичних навичок, побутової й теоретичної свідомості, високої духовності, необхідних для розвитку суспільства і людини, формування особистості [2, с. 87].

Отже, культурний інтелект визначають як цілісну систему знань і навичок, пов'язаних культурними метакогніціями, що дозволяє людям як адаптуватися до

складових довілля, пов'язаних з культурою, так і впливати на їх формування [1].

У дослідженнях з проблеми культурного інтелекту (Р.М. Caligiuri; R. Nechanova, Т.А. Beehr & N.D. Christiansen; В. Parker & G.M. McEvoy) було встановлено, що фактори індивідуального рівня, такі як особистість, самоконтроль і самодостатність, є її важливими провісниками [4,5,6].

Дана наукова розвідка присвячена з'ясуванню місця і ролі культурного інтелекту у вихованні майбутніх висококваліфікованих фахівців – інтелектуальної еліти суспільства та стратегії її розвитку.

Культурний інтелект має три складових: 1) знання про культуру та крос-культурні взаємодії; 2) культурні навички; 3) культурні метакогніції. Центальною тут є ідея про «культурні метакогнітивні здібності», що складаються з двох аспектів. Перший – «культурний метакогнітивний моніторинг» полягає в процесі усвідомлення самого процесу міжкультурної взаємодії. Це глибока саморефлексія, що відбувається з собою і партнером по спілкуванню в ситуації міжкультурної взаємодії. Другий – «культурна метакогнітивна регуляція». Це саморегуляція і контроль когнітивних процесів, а також використання когнітивних стратегій, що забезпечують досягнення необхідних цілей в міжкультурній комунікації. Взагалі кажучи, інтелект (від лат. intellectus – розуміння, пізнання) – це загальні здібності до пізнання, розуміння і вирішення різноманітних проблем. Поняття інтелект інтегрує в собі всі пізнавальні здібності індивіда: відчуття, сприйняття, пам'ять, уявлення, мислення, уяву [1].

Використання культурологічного підходу до проблеми виховання студентської молоді і місця в цьому процесі формування культурного інтелекту особистості передбачає педагогічний аналіз поняття «культура», яке в цьому підході є провідним.

Стратегії розвитку культурного інтелекту у складі інтелектуального виховання виступають наступні:

- забезпечення свідомого прийняття цінностей виховання на основі проведення інтелектуальних дій (аналізу, синтезу, узагальнення, дедукції та індукції тощо);
- забезпечення якісного відбору, обробки та використання інформації з різноманітних джерел;
- систематизація знань культурного значення;
- прогнозування можливих подій інтелектуального значення;
- запобігання впливу неперевіреної та деструктивної інформації «фейкового» характеру [1, 3].

Всебічне вивчення мотиваційного культурного інтелекту, як одного зі специфічних аспектів культурного інтелекту, має потенціал для подальшого розуміння культурного інтелекту і служить в якості моделі майбутніх досліджень з проблем культурного інтелекту.

Література:

1. Зеленов Є.А. Культурний інтелект як складова планетарного виховання студентської молоді / Духовність особистості: методологія, теорія і практика –2016. – № 1 (70). – С. 24-33
2. Лукашевич М. П. Соціологія: Загальний курс: Підручник. - К.: Каравела, 2006. - 407 с.
3. Яркова Е.Н. Утилитаризм как тип культуры: концептуальные параметры и специфика России /Е.Н. Яркова. – Новосибирск: Сибирский хронограф, 2001. – 392 с.
4. Buko S., Johnson B., Cultural Intelligence Scale (CQS): testing cross-cultural transferability of CQS in Ukraine. Study of Changing Societies: Comparative and Interdisciplinary Focus. 4(10) 2013
5. Christopher Earley and Elaine Mosakowski. Cultural intelligence
<http://acgmoscow.com/media/1819/cultural%20intelligence.pdf>

6. Earley P.C., Ang S. Cultural intelligence: Individual interactions across cultures. – Stanford, CA: Stanford University Press, 2003.

УДК 811.111

О.О. Жебко

COMPUTER GAMES: GENESIS, EDUCATIONAL POSSIBILITIES

Humans have played games since prehistory and we have never had the ability to create intelligence in our games until now. This, of course, overlooks the fact that we typically played games against other human beings (most board games and sports) or against ourselves (often memory based games), sometimes with a statistical element involved (such as the solo card games of ‘patience’). Most people would agree that the most satisfying is playing games against other people, particularly when the other people are of the same standard as ourselves. There is something inherently satisfying about competition with our peers. We do not get the same satisfaction competing against, for example, children who do not yet have our capabilities.

Computer and videogames have thoroughly invaded our homes so we now have a vast array of games that can be played on a range of formats.

The origin of video games lies in early cathode ray tube-based missile defense systems in the late 1940s. These programs were later adapted into other simple games during the 1950s. By the late 1950s and through the 1960s, more computer games were developed (mostly on mainframe computers), gradually increasing in sophistication and complexity. Following this period, video games diverged into different platforms: arcade, mainframe, console, personal computer and later handheld games.

The first videogame was actually created by William Higinbotham who worked to the U.S. government at the Brookhaven

National Laboratory (Hunter, 1998). For an open day he put together a rudimentary two-player tennis game made by wiring an oscilloscope up to an analogue computer. Thus, this not only was the first computer / videogame game but also the first multiplayer computer / videogame.

Several revolutionary inventions would later pave the way to the modern personal computer (PC), most importantly the microprocessor. The microprocessor was the major invention that gave birth to the microcomputer, or the personal computer as it is known today.

The PC as we know it today came into being in a garage by Steve Jobs and Steve Wozniak, founders of Apple Computer. At the time (1976), commercial computer manufacturers thought that the notion of a computer for the average person was absurd. The Steves turned the computer industry on its head with the idea of a usable, friendly computer, which home users could not only afford, but actually get utility from in a timely and intuitive manner [2].

Educational games are games explicitly designed with educational purposes, or which have incidental or secondary educational value. All types of games may be used in an educational environment. Educational games are games that are designed to help people to learn about certain subjects, expand concepts, reinforce development, understand a historical event or culture, or assist them in learning a skill as they play. Game types include board, card, and video games. An educational game is a game designed to teach humans about a specific subject and to teach them a skill. As educators, governments, and parents realize the psychological need and benefits of gaming have on learning, this educational tool has become mainstream. Games are interactive play that teach us goals, rules, adaptation, problem solving, interaction, all represented as a story. They satisfy our fundamental need to learn by providing enjoyment, passionate involvement, structure, motivation, ego gratification, adrenaline, creativity, social interaction and emotion in the game itself while the learning takes place.

Game-based learning (GBL) is a type of game play that has defined learning outcomes. Generally, game-based learning is

designed to balance subject matter with gameplay and the ability of the player to retain, and apply said subject matter to the real world [3].

Educators are now focusing on using language so that the objectives of the speaker can be achieved. This is called "communicative competence", which helps the instructors look for activities that can help their students engage in using language creatively. Computer games are filled with tasks so that the student can have an experience beyond speech correction. They also have the element of fun in an atmosphere that's relaxing for the students. The new language, after being practiced and learned, is used in a way that is not stressful. The message of the computer game is what the learner wants to decipher. They do not strain themselves worrying about the evaluation or judgment that's going to be passed onto their performance during the game. Negative evaluation is one of the factors that inhibit students from learning languages. Through computer games, their fluency is developed and their anxiety is greatly reduced. With this, the students achieve communicative competence.

Computer games also motivate the students. They make the students compete during their language activities. The competition allows the students to concentrate more when they acquire all that knowledge. The stress-free ambiance, motivation, and competition make the students retain what they learn a lot more quickly. Computer games also encourage teamwork and spontaneity while using language skills. Students tend to participate more when foreign language is learned through computer games.

Literature:

1. Dostál, J. (2009). "Educational software and computer games - tools of modern education". Journal of Technology and Information Education. Palacký University, Olomouc. 1 (1): 24–28.
2. http://gaming.wikia.com/wiki/History_of_video_games
3. <http://edtechreview.in/dictionary/298-what-is-game-based-learning>

PROFESSIONAL TRAINING OF SPESIALISTS: THE WAYS OF ITS MODERNIZATION

У статті розглядається професійна підготовка фахівців у контексті інтеграції України в європейський освітній простір. Визначаючи тенденції професійної підготовки фахівців, у статті окреслено шляхи її модернізації з урахуванням соціально-економічних факторів розвитку професійної підготовки фахівців. Аналіз професійної підготовки фахівців в країнах Європейського Союзу дає можливість визначити основні шляхи модернізації професійної підготовки фахівців, які безпосередньо на неї впливають.

Ключові слова: професійна підготовка фахівців, модернізація професійної підготовки фахівців, якість освіти, міждисциплінарний підхід, національна інноваційна система освіти, тенденції професійної підготовки фахівців.

Introduction. In conditions of integration of Ukraine into the European and world educational space the priority of the state policy is modernization of the system of professional training of specialists in accordance with the requirements of the global society.

The purpose of the article is in promotion of the quality of professional training of specialists to the general European level, reorientation of the educational institutions to the demand and supply at the labour market, increasing the competition of the educational institutions and their graduates.

The essence and importance. The problem of modernization of professional training of specialists in Ukraine, which appears in the system of national education, demands to bring it in accord with its model corresponding to modern concept of constant development, renewal of its principles, content, approaches for training and education.

Determining the ways of modernization of national system of professional training of specialists is essential task in entering European educational space for Ukraine.

In the documents of the UNESCO in which the 21st century in announced as the century of education, the crisis of education all over the world is indicated, the necessary motivation of the new model and determination of the basic ways of modernization is announced.

The conceptual basis of modernization of professional training is shown in the works of V.P. Andrushchenko, A.Boyko, B.Gershunsky, V. Zhuravsky, V.Kremen, N.G. Nychkalo, S.Sysoieva, B. Yevtukh, etc.

As V. Kremen points out «modernizing education we must answer newly for a lot of questions: what to study, how to study, in what way to study, how much to study...» (Kremen V., 2001). Thus, the success of studying depending on in what way, modern technologies and methods of studying use effectively, if the proper free access to informational resources is provided and in terms of studying permits mastering necessary competence.

In the opinion of Vitchenko A. the aim of modernization includes increasing the quality of education in accordance of general European level; reorientation of school for satisfying demands and supply in the labour market, increasing the competitiveness of educational institutions and their graduating students.

In his research the scientist objects to identification of the process in reforming and modernization of education A. Vitchenko indicates that modernization of education must be directed not for the radical changing, as the reforming demands, but for renewal the principles, content, approaches to studying and education (Vitchenko A., 2010, s. 5-13).

National Doctrine, which was confirmed by the decree of the President of Ukraine, determined the strategy and priority in renewal of education, motivated the necessity of accelerated outstrip innovative development of the Ukrainian school; laid the basis for programmed purpose in approaching to solve the top priority tasks of education and professional training of specialists (National Doctrine of Education Development 2002, S.4-6).

The elaborators of this doctrine formulated clearly the number of problems solving of which must be directed by the state policy (National Doctrine of Education Development Національна доктрина розвитку освіти, 2002, S.4-6):

- to provide availability of high-quality education, confirming its national character;
- regular renewal of educational content, organization of educational process according to the democratic values, market basis of economy, modern scientific-technological achievements;
- improvement education and science financing;
- essential strengthening of educational and material background, computation of educational establishments, inculcation of the informational technologies;
- providing an effective preparation and raising the level of professional skills of pedagogical staff, introducing new generation of economic and managerial staff, implementation of the new economic and managerial methods in education.

The problems of modernization of the native vocational education in modern civilized changes were outlined in the works of T. Volkova, V. O. Radkevich, V. Yagupova and other researchers (Modernizatsiya profesynoyi osvity i navchannya: problemy, poshuky i perspektyvy: 2011).

The main ways of modernization of professional training of specialists are in its humanization, fundamentality, diversification, decentralization, openness innovative character of education, competent approaching, information technology, social partnership etc (Radkevych V.O., 2011, S.7-23).

Considering renewal of professional training of specialists, its reorientation for satisfaction of modern demand in specialists of high level of skill, the establishments of education carried out the Concept of Organization of Masters' Education (order № 99 from 10.02.10). By this document the Ministry of Science and Education directs implementation of these Master's programs:

- research program which implies immersion into scientific branches;

- professional program which states the promotion of specialists who received theoretical knowledge and practical experience for career growth and are prepared for administrative management.

The importance of this division is necessary to distinguish preparation of future teachers and at the same time to intensify the practical side of professional master's programs. Career masterliness may be considered as the way of post-graduate education (Nakaz MON Ukrayiny, 2010). It is necessary to indicate that in improving this Concept a set of conditions for entering the mastership is determined:

- admitting to Master's Degree must be realized by the separate competition without relevance to a place of the previous education and the year of its accomplishment (the only reason for special condition of the competition must be Bachelor's Degree.

- the availability of one of the international certificates of foreign language with fixed grade of higher educational institution (for transitional stage entrance examination in foreign language is allowed instead of certificate which is provided for Term of entering the higher educational institutions, confirmed by the order of Ukrainian Ministry of Education and Science from September 18, 2009, № 873).

- taking a state examination in specialty to get Bachelor's Degree (grades received may be compulsory for entering Master's program).

Modernization of professional training of specialists may be realized in such way:

- implementation of adapted laws which stand on the priority of financing of educational and scientific institutions;

- optimization of network of educational institutions, creation of powerful educational complexes on the basis of leading universities;

- joining current demands for future specialists (international cooperation, taking part in scientific-research and professional projects, sufficient level of practical preparation etc.)

with achievements of the native system of education (fundamental knowledge).

The importance of understanding the aims of modernization is in defining the content of the national innovative systems of education. As it is mentioned in the state laws the national innovative system of education consists of structural functional components which turn in the process of creation and using scientific knowledge and technology and determine legal economic and social conditions for providing innovative process (Approval of Concept of the national innovation system, 2009).

It's necessary to indicate that modernization and innovative activity, which is connected with it, has the social background because it is dependent on people, their professional competence and motivation to continuous professional progress as well as on level of satisfaction from work, and its results (Approval of Concept of the national innovation system, 2009). The main principle of modernization of vocational training for agrarian branch depends on the ability of agrarian educational institutions to prepare specialists who work with innovative methods and are able to change their behavior, including professional. By these circumstances the question of modernization of system of professional orientation which is the part of educational activity that accompanies training during the whole life.

The analysts of the given problem in modernization of professional training of specialists in Ukraine have the reason to confirm that the main factors of its modernization are the social and economic factors.

The course of solving the problem in modernization of professional training of specialists can be found in the normative legal documents. In the national legislation for professional training of specialists there are demands and conditions for high quality educational services which satisfy students' needs. The quality of professional training of specialists in Ukraine has two aspects: correspondence to educational standards and demands of consumers of educational service.

Conclusions. The modernization of professional training, directed on increasing the competition of the national economy, demands providing the coordination of activity of the bodies of executive authorizes, public and scientific institutions, which is impossible within separate programme of the national economy or regions as well as methods of territorial or branch management.

Література:

1. Вітченко А. Модернізація освіти в Україні: стратегія прориву чи його імітація (критичний аналіз заходів щодо реалізації державної політики в освітній галузі) / Університет № 1, 2010 р. С. 5-13).

2. Кремень В.Г. Модернізація освіти – важливий чинник соціального, економічного і політичного розвитку України. вісник НАН Ураїни. – 2001. - №3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/All/herald/2001-03/7.htm>

3. Модернізація професійної освіти і навчання: проблеми, пошуки і перспективи: зб. наук. пр. / [редкол.: В.О. Радкевич(голова / та ін.]. – К.: Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, 2011. – Вип.1. – 252 с.

4. Наказ МОН України №99 від 10.02.2010 р. «Про концепцію організації підготовки магістрів в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/newstmp/2010_1/15_02/1/nakaz_mon_99.do
с

5. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта України. – 2002. №33. – С.4-6.

6. Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи [електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>>. – Загол. з екрану. – Мова укр.

7. Радкевич В.О. Принципи модернізації професійно-технічної освіти // Модернізація професійної освіти і навчання: проблеми, пошуки і перспективи: зб. наук. пр. / [редкол.: В.О.

Радкевич(голова / та ін.]. – К.: Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, 2011. – Вип.1. – 252 с. С.7-23.

УДК 378.046.001.4:63

Н.О. Зуєнко

КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В статті аналізується комплекс психолого-педагогічних умов та принципів, який з високим ступенем вірогідності приведе до формування комунікативної культури майбутніх фахівців сільського господарства України.

The article is devoted to a selection and ground of complex pedagogical terms and principles which provide forming of communicative culture of future agricultural specialists.

Одним із основних аспектів реформування аграрної освіти останнім часом виступає визнання значення мови в навчальному процесі підготовки майбутніх фахівців. У Державному стандарті і концепціях мовної освіти реформування школи пов'язується з оновленням змісту навчання мови у вищих освітніх закладах, спрямуванням їх на формування творчої мовної особистості студента. З-поміж основних напрямів модернізації вищої аграрної освіти в нашій країні одним із актуальних сьогодні постає формування комунікативної культури майбутніх аграрників. Особливого значення набувають теоретико-методологічні, соціально-психологічні, організаційно-педагогічні та методичні аспекти повноцінного професійного розвитку випускників вищих навчальних закладів у напрямі сформованості у них професійної компетентності, що включає й мовленнєвий аспект [2, с.91]. У зв'язку з цим, розроблена концепція формування комунікативної культури студентів вищих аграрних закладів.

Концепція – це системний опис певного предмета чи

явища, який сприяє розумінню, трактуванню, виявленню первинних ідей його побудови та функціонування.

Відзначимо, що для формування комунікативної культури студентів необхідна відповідна організація навчального процесу та створення сприятливих психолого-педагогічних умов, як обставини чи обстановки, «яка може сприяти розвитку або гальмуванню будь-якого явища чи будь-якого процесу» [3, с. 27]. Зокрема, провідними умовами є: сформованість професійної педагогічної компетентності викладача, відбір і структурування змісту навчального матеріалу відповідно до пізнавальних можливостей студентів; реалізація системи методів навчання, спрямованих на формування комунікативної культури студентів.

Педагогічні умови, фактори та принципи навчання складають основу наукової концепції системного формування комунікативної культури студентів-аграріїв. При розробці педагогічних систем вчені найчастіше зупиняються на таких складових, як: студенти, викладачі (чи технічні засоби навчання), цілі, зміст, процеси, організаційні форми виховання і навчання, реальний результат, принципи, підходи (конструктивний, технологічний, дослідницький) тощо. Висвітлення усіх елементів педагогічної системи і є формулюванням концепції.

Провідна мета системи формування комунікативної культури студентів – поетапний розвиток комунікативної культури як складної, інтегрованої властивості особистості від репродуктивних, виконавчих рівнів до продуктивних, творчих.

З огляду на значний обсяг наукової та професійної термінології, яку мають засвоїти студенти-аграрії, невелику кількість годин, відведених на опанування професійною лексикою постає питання про інтенсифікацію та оптимізацію навчального процесу. Для успішної його реалізації дослідники пропонують удосконалення змісту навчального матеріалу та методів навчання [1].

Зміст навчального матеріалу, як один з основних педагогічних факторів, забезпечує цілеспрямоване формування

необхідними знаннями, уміннями та навичками. Учені вважають, вдосконалення змісту навчального матеріалу з формування комунікативної культури студентів передбачає: - часовий перерозподіл навчального матеріалу з тенденцією викладу нової термінологічної інформації на початку заняття, коли сприйняття студентів більш активне; - раціональне дозування навчального матеріалу для опрацювання нових термінів; - відбір мовного матеріалу з чітким виділенням у ньому основних термінологічних лексем, професійно орієнтованих; - забезпечення логічної наступності, послідовності при опануванні новою професійною термінологією[1, с.17].

Надання викладачам свободи вибору змісту навчання уможливорюється через визначення ними найбільш цікавої та необхідної у практичній діяльності інформації з методики і техніки викладання навчальних дисциплін і виховання студентів.

Особливо важливою є подібна робота викладачів вищих аграрних закладів, де формування комунікативної культури студентів ускладнюється розпорошеністю термінологічних знань за низкою дисциплін як природничо-гуманітарного, так і блоку фахових та спеціальних дисциплін, а також недостатньою методичною базою [1, с.16].

Особливу увагу слід приділяти розширенню термінологічного словника студентів, яке здійснюється під час вивчення усіх дисциплін, але активізація вже відомих лексем досягається лише за допомогою різних вправ. [1]. Основою словникової роботи, як зазначають дослідники, є опора на лексичне значення слова. Отже, саме з цим пов'язується зміст цієї роботи: пояснення значень нових лексем, установлення спільного і відмінного в семантиці слів, системних відношень між словами, добір стрижневих слів і виражальних засобів для конструювання певного висловлювання, виявлення лексичних недоліків свого і чужого мовлення.

Література:

1. Вікторова Л.В. Концепція формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх лікарів ветеринарної медицини // Професіоналізм педагога у контексті Європейського вибору України : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Професіоналізм педагога у контексті Європейського вибору України", 20–22 вересня 2007р., м. Ялта. – Зб. статей: Ч.2. – Ялта: РВВ КГУ, 2007. – С. 14–18.

2. Вікторова Л. В. Формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахівців сільського господарства / Л. В. Вікторова // Розвиток освіти в умовах поліетнічного регіону : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (9–11 квіт. 2009 р., Ялта). – Ялта : РВВ КГУ, 2009. – С. 90–95.

3. Коротун О. О. Методологічні аспекти формування комунікативної компетентності студентів-іноземців / О. О. Коротун // Проблеми сучасної педагогічної освіти : зб. статей. – Ялта : РВВ КГУ, 2010. – Вип. 23, Ч. 2. – С. 25–33. – (Педагогіка і психологія).

УДК: 339.5:811.111(477)

А.Л. Коваленко

ECONOMIC ASSESSMENT OF PIRACY IN UKRAINE: COUNTERMEASURES

In the article were described the theoretical and methodological principles of assessment the market size of pirated and counterfeit products, identified constraints and factors that are sapping its development. Grounded effects on the development of the market for pirated goods for producers, consumers and the state in the short, medium and long terms of management. Investigated the multiplier effect of investment decline due to the presence of piracy on economic equilibrium income.

Keywords: market pirated goods, piracy, multiplier effect, management methods.

Formulation of the problem in general and its relationship with important scientific and practical tasks. Measuring the volume of counterfeit and pirated market products and establishing the exact scale of this activity is a complicated task, as counterfeiting and piracy are outside the law, and the activities of entities in this market is a priori hidden. Illegal Company does not provide any reports on its activities to government agencies, so all Quantitative parameters (such as the share of pirated products in the market, total the volume of illegal sales, the commercial value of illegal products, the number of produced pirated goods etc.) shall be assessed by indirect methods, which include: expert evaluation method associations and analogies, comparative method, scorecards and analytical tables, scripts, probability distributions flows payments, etc.

The objectives of the article. The volume and scope of the economic growth of the market due to piracy a number of factors and conditions that require study and systematic observation in Ukraine. Because of this, it is necessary to modify the relevant principles, functions and methods economic governance combating piracy.

The main material studies with full justification scientific results. In a special report 301 "On protection of international status intellectual property ", which annually generates US Trade Representative, Ukraine for several years took the country with insufficient protection intellectual property [1-5]. It should be noted that in 2014 Ukraine was excluded from List of observation due to the unstable political situation in the state. Nevertheless, in a special report by 301 in 2015 [5]. Returned to Ukraine List of priority observation is associated with increased incidence counterfeiting, including economic piracy on the Internet.

In Ukraine, piracy and counterfeiting are the most common in the following types economic activity: software; Internet (so-called Internet piracy); multimedia content (audio piracy, video

piracy, piracy literary works, etc.) production of consumer goods, medicines, agrochemicals. For a long period of extremely high level in Ukraine remains piracy software. According to the survey analysis company IDC (International Data Corporation), an international company, supplier market research, consulting services, conference organizer in the field information technology, telecommunications and consumer electronics, in partnership with Association of Software (Business Software Alliance, BSA), in 2013 level of use unlicensed software in Ukraine reached 83% mark and the commercial value of illegal software amounted to 444 million. USA [6, p. 8].

Table1

Indicators using unlicensed software in Ukraine in 2007-2013*

Indicator	Years			
	2007	2009	2011	2013
The level of use unlicensed software security,%	83	85	84	83
Commercial value of pirated software security million. USA	403	272	647	444

* compiled from data sources [6-9]

An important condition for considering the level of piracy Software is the implementation and situational analysis, ie assessment of circumstances in significantly affect the state of the national economy for a certain period of time. Use of unlicensed software in Ukraine often carried out in the following forms: copying and distribution software software; selling computer hardware with preloaded unlicensed software; the use of pirated software by government, entities in its activities and individuals to own needs [7, p. 47]. Secondly, the problem in Ukraine is copyright infringement

online Internet. Ukraine is one of the few countries in the world where there are free and paid sites with pirated music and video, and it is the main focus of "bit-torrent- systems "and streaming services. In 2012 Ukraine was the fifth in the world the number of connections of computers participating in illegal file-sharing open networks. In addition, hosting many famous sites that violate the law Intellectual property is in Ukraine, and was used against them enforcement activities [8]. For example, in 2012 the Ukrainian law authorities had closed one of the world's largest sites with pirated movies ex.ua. It seized more than 200 servers and 6,000 terabytes of data. [9] However, this site soon back to work, but the criminal case was closed without taking any action. More of extratorrent.com site, whose servers are located in Ukraine, claiming the title The most "bit-torrent system" in the world. In India, this site is the 76th most visited in six other countries, including Britain and Australia, he is among the 200 most popular sites [10].

An important aspect of the impact of piracy on the national economy is the fact that it negative effects have the ability to appear repeatedly, affecting the national Like the income multiplier effect. We know that the multiplier effect in two ways: either expanding national income, or reduces it. It depends on the expansion or constriction any component of aggregate demand for legal or pirated products and services. Multiplicative effect of piracy is manifested in the fact that a single growth the level of economic piracy by a certain amount (for example, in commercial terms, the value of pirated goods) leads to much greater losses in the economy. Economic piracy causes both profit shortfall and holders State tax revenues, reduce investment and other negative consequences related phenomenon. This causes the equilibrium multiplicative decrease national income in the economy.

Thus, despite the fact that the commercial value of unlicensed Ukraine Software as of 2013 is 444 million dollars. USA [6, p. 8], real the loss of the national economy is much higher, confirming the multiplicative impact of piracy on the equilibrium income. Thus, although economic piracy has some minor positive effects, its negative impact is much stronger. So it is advisable to

consider measures against piracy on the economy national level, because the conditions of the present problem of finding new and improvement existing strategies for combating this phenomenon raises an extremely important and needs additional research.

Conclusions. In the current context of the national economy successfully functioning market of pirated and counterfeit goods, while there are noticeable signs of failure functioning competitive markets products intellectual activity. This suggests that the market may be the original product survive only under the state regulation of the market of pirated goods and services. Management practices anti-piracy at the national level and include methods techniques for the control of state controlled system at different levels and levels Management - manufacturers of original products, customers and other stakeholders market participants.

Література:

1. 2011 Special 301 Report / United States Trade Representative. – 2011 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ustr.gov/sites/default/files/uploads/gsp/speeches/reports/2011/301/2011%20Special%20301%20Report.pdf>

2. 2012 Special 301 Report / United States Trade Representative. – 2012 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ustr.gov/sites/default/files/2012%20Special%20301%20Report.pdf/>

3. 2013 Special 301 Report / United States Trade Representative. – 2013 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ustr.gov/sites/default/files/05012013%202013%20Special%20301%20Report.pdf/>

4. 2014 Special 301 Report / United States Trade Representative. – 2014 // [Електронний ресурс]. 2015 Special 301 Report / United States Trade Representative. – 2015 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ustr.gov/sites/default/files/2015-Special-301-Report-FINAL.pdf/>

5. 2015 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ustr.gov/sites/default/files/2015-Special-301-Report-FINAL.pdf/>

6. The Compliance Gap. BSA Global Software Survey / International Data Corporation та Business Software Alliance. – 2014 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://globalstudy.bsa.org/2013/downloads/studies/2013GlobalSurvey_Study_en.pdf

7. Пічкурова З. В. Подолання проблем охорони програмного забезпечення в контексті європейської інтеграції: вітчизняні реалії та міжнародний досвід / З. В. Пічкурова // Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. – Серія: економіка, право, політологія, туризм. – 2010. – №2. – Том 2. – С. 44–50

8. Notes on Industry and Civil Society Testimony at the 2013 Special 301 Hearing. – 2013 // [Електронний ресурс].

9. Домен EX.ua розблокували / Zaxid.Net. – 2012 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zaxid.net/news/showNews.do?domen_exua_rozblokuvali&objectId=1246859/

10. Україна стала «безпечною гаванню» для інтернет-піратів / iPress.ua. – 2013 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ipress.ua/articles/ukraina_stala_bezpechnoyu_gavannyu_dlya_internetpirativ_19470.html/

УДК:811.111

І. В. Колесник

LABOR MARKET

The article refers to the labor market and its components. Labour economics seeks to understand the functioning and dynamics of the markets for wage labour. Labour markets function through the interaction of workers and employers. The purpose of this article is to inform the public about the labor market.

Key words: labor market, aggregate supply, aggregate demand, workforce, market prices.

У статті йдеться про ринок праці та його складові. Економіка праці прагне зрозуміти функціонування та динаміку ринків найманої праці. Ринки праці функціонують за рахунок взаємодії працівників і роботодавців. Метою даної статті є інформування суспільства про ринок праці.

Ключові слова: ринок праці, сукупна пропозиція, сукупний попит, робоча сила, ринкові ціни.

The market system is a collection of interconnected markets, covering various spheres of human activity. These markets interact with each other based on prices formed on them under the influence of supply and demand, competition and so on. Market prices are the information that allows providers and consumers the necessary economic resources to take decisions and coordinate them. Labour market - is primarily a system of social relations associated with the buying and selling of goods "labor." In addition, the labor market is the sphere of employment, formation of supply and demand for labor. It can be interpreted as a mechanism for coordinating prices and working conditions between employers and employees.

The current labor market - a system:

- a) buying and selling of labor, determine the value and price of labor; of wages and social security; providing conditions and safety;
- b) the employment of wage labor as a mechanism of employment of the entire population;
- c) social security of employees as part of the mechanism of social protection of the entire population;
- d) development and workforce development;
- e) coordination of demand and supply of labor and so on. The functioning of the labor market is for certain principles.

The main components of the labor market is the aggregate supply (P), which includes all economically active population, and aggregate demand (D), which is determined by the overall economy in need of wage labor. They make up the total labor market or the labor market in a broad sense. The bulk of aggregate demand and

aggregate supply are met, providing employees work, and jobs - workers and create conditions for a functioning economy.

Depending on supply and demand are three types of labor market:

- *trudodefitsytna* - if demand exceeds supply. It was characteristic of our country in the last years of Soviet rule;
- excessive labor - if supply exceeds demand, which is typical of modern Ukrainian economy;
- equilibrium when demand meets supply, which in principle is a theoretical ideal to which we must aspire, but which can not be achieved.

Note that the labor market as an integral part of the market economy in its development depends on the availability and sophistication of its other elements that determine the degree of freedom of movement of jobs and redeployment of staff between the spheres employment sectors of the economy and territories.

Needs of the labor market is also of a single, closed across the country and an effective system of labor exchanges; large-scale system of vocational guidance, vocational training, advanced training and retraining; the presence of local executive bodies necessary financial and material resources sufficient for the effective operation of the system of employment, public works, promotion of employment; social support of citizens, including the unemployed and family members who are dependent on them, and others.

Labor market regulation is carried out to ensure compliance between demand for labor and its supply volume and structure, that aims to achieve an effective balance them. As market conditions any disparities in production lead to a breach proportions of the labor market, ie the ratio between the size of aggregate labor demand and its supply, labor demand and its supply by sectors, regions; the ratio between the demand for certain professions, specialties and their supply.

Література:

1. Економіка праці та соціально-трудова відносина: підручник / [А. М. Колот О. А. Грішнова О. О. Герасименко та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. — К.: КНЕУ, 2009. — с. 204 — 220.
2. Костенко М. А. Соціалізація ринку праці в новій економіці / Збірка наукових праць. — К., ЦУЛ, 2014. — с. 16.
3. Аналіз стану і прогнозування регіонального ринку праці (методи-чні рекомендації) // За ред. Ю. П. Туранського. — К.: РВПС України НАН України, 1999. — 115 с.
4. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудова відносина: Підручник. — К.: Знання, 2006. — 535 с.

УДК 811'373.7:371.32

О. М. Кравчук
Г. С. Тараканова

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті проаналізовано особливості вивчення фразеології на уроках української та англійської мови, розглянуто основні методи навчання, визначено шляхи реалізації міжпредметних зв'язків на уроці англійської мови.

Ключові слова: *фразеологія, ідіома, комунікативна ситуація.*

In given article special aspects of phraseology studying in Ukrainian and English lessons are analyzed, basic methods of phraseology studying are explored, the ways of the realization of interdisciplinary connections in English lesson are determined.

Key words: *phraseology, idiom, communicative situation.*

Однією з ознак високої мовної культури особистості є володіння фразеологічними скарбами рідної та іноземної мови. Учні, опановуючи фразеологію, учаться уважно ставитися до слова і його значення, збагачують активний запас фразеологізмів, розвивають навички користування ними в щоденному мовленні.

Проблему викладання фразеології досліджували Н. Гудима, І. Добровольська, І. Кравцова, Є. Новікова, О. Плющ, В. Ужченко та інші. Важливу роль у вивченні фразеології відіграють міжпредметні зв'язки. Методи та прийоми, спільні для вивчення фразеологізмів на уроках української та англійської мов, сприятимуть кращому сприйманню матеріалу та міцності знань. Тема дослідження актуальна, адже комплексність мовної освіти є запорукою стійких знань учнів.

Мета статті – дослідити особливості вивчення фразеологізмів на уроках української та англійської мови. Для досягнення цієї мети передбачається вирішення таких завдань: проаналізувати методи навчання фразеології на уроках української та англійської мови, визначити спільні з них, дослідити міжпредметні зв'язки в процесі вивчення фразеології обох мов.

О. Плющ пропонує систему тренувальних вправ і завдань, яку доцільно використовувати на уроках української мови, вивчаючи фразеологізми:

- тлумачення понять фразеології, класифікація фразеологізмів;
- вибіркова робота (знаходження фразеологізмів у текстах, вибіркові диктанти);
- пояснення змісту зворотів (переклад, робота зі словниками, наприклад: *прикусити язика* – замовкнути, *вставляти палиці в колеса* – перешкоджати, *пекти раків* – червоніти);
- добір фразеологізмів за аналогією та контрастом (синонімів: *вавилонське стовпотворіння, все догори дном* – безладдя; *ні риба ні м'ясо, ні пава ні тава* – людина, яка нічого з себе не представляє; антонімів: *набратися тіла* – *спасти з тіла*,

хоч лопатою гребти – кіт наплакав, тягнути лямку – скинути ярмо);

- відтворення фразеологізмів або зміна компонентів (закінчення частин прислів'їв: *людей питай, ... (а свій розум май), не брудни криниці, ... (бо схочеш водиці)*);

- складання словничків фразеологізмів за стрижневим словом (напр.: *язик – прикусити язика, вкоротити язика, гострий на язик, розв'язати язика*);

- розподіл фразеологізмів за смисловими (тематичними) групами (про працю: *Сізіфова праця, гнути спину, рвати жили, товктися як у ступі*);

- установа джерел фразеологізмів (антична міфологія: *ахіллесова п'ята, яблуко розбрату, перейти рубікон, дамоклів меч, танталові муки*);

- закріплення вмінь використовувати фрази в мовленні [1, с. 236].

Є. Новікова стверджує, що одним з основних завдань є зв'язок комунікативно-орієнтованого навчання іноземної мови як засобу міжкультурного спілкування з інтенсивним використанням його як інструмента пізнання світової, національної культури та соціальних субкультур народів країн, мови яких вивчаються, і як засобу досягнення міжкультурного порозуміння [2, с. 102].

Вільне володіння іноземною мовою залежить від багатьох чинників, проте найважливішого значення набуває лексичний запас, обізнаність з культурою країни та мовленнєве багатство учня. Одним зі шляхів вирішення цього завдання є розширення активного словникового запасу школярів через ознайомлення їх з багатством лексичного складу, зокрема фразеологією англійської мови.

Сучасна англійська мова багата на стійкі сполучення слів та ідіоми, які широко використовуються в найрізноманітніших комунікативних ситуаціях. Природність мовлення залежить насамперед від того, наскільки доречно використовує мовець лексичні і фразеологічні одиниці. І. Добровольська відзначає, що для того, щоб сприймати мову як рідну, необхідне не тільки

глибоке знання самої мови, а й безпомилкове чуття стилю фразеологізму. Тому навчання вживати в мовленні фразеологічні одиниці, що узагальнюють і типізують кожен окремий вияв суспільного та особистого життя в досвіді цілих поколінь, є прекрасним засобом для розширення продуктивного лексичного запасу учнів [3, с. 5].

Серед популярних методів навчання іноземної фразеології можна виокремити такі вправи:

- вибіркова робота (знайти й підкреслити ідіому в реченні);
- тлумачення фразеологічних одиниць, що включає пояснення змісту англійською мовою та переклад українською: *to give a hand – to help (допомогати)*, *an arm and a leg – very expensive (дуже дорого)*, *in a jam – in a difficult situation (у складній ситуації)*;
- заміна фразеологічних одиниць комбінаціями слів і навпаки;
- добір найбільш точного перекладу зі списку (*Another election! Could he stand a second time without showing **his true colours**?* – показати своє справжнє обличчя; показати себе у справжньому світлі; скинути маску);
- складання власних висловлювань з використанням фразеологічних одиниць.

Методика навчання української і англійської фразеології має багато спільного. У процесі вивчення англійських фразеологізмів доцільно звертатися до знань учнів, отриманих на уроках української мови. Так, можна запропонувати учням дібрати до англійських ідіом відповідники з українських фразеологізмів (*like father like son – яблуко від яблуні недалеко падає*, *bite your tongue – прикусити язика*, *a little bird told me – сокола на хвості принесла*). Особливо цікавою є робота з пошуку відповідників прислів'їв, що вимагає глибоких знань учнів української народної творчості (*the devil is not so black as he is painted – не такий чорт страшний, як його малюють*; *there is no smoke without fire – немає диму без вогню*; *the early bird catches the worm – хто рано встає, тому Бог дає*; *a living dog is*

better than a dead lion – краще синиця в руках, ніж журавель у небі.)

Ефективним на етапі узагальнення й систематизації знань є проведення інтегрованого уроку української й англійської мови, на якому учні отримують можливість застосувати знання з фразеології рідної і англійської мови.

Отже, навчання української й англійської фразеології має багато спільного, що дає можливість повною мірою реалізовувати міжпредметні зв'язки англійської мови з українською.

Література:

1. Плющ О. П. Робота над збагаченням мовлення школярів фразеологізмами на уроках української мови та літератури / О. П. Плющ // Таврійський вісник освіти. – 2014. – № 1(45). – Ч. I. – С. 235 – 238.

2. Новікова Є. С. Фразеологічні топоніми як засіб розвитку міжкультурної компетенції / Є. С. Новікова // Матеріали II Міжнародної конференції „Сучасні підходи до навчання іноземної мови: шляхи інтеграції школи та ВНЗ”. – Харків, 2012. – С. 102 – 103.

3. Добровольська І. А. Вивчення фразеологізмів на старшому ступені середньої школи як засіб розширення продуктивного лексичного запасу учнів / І. А. Добровольська // Іноземні мови. – 2001. – № 2. – С. 5 – 7.

УДК:811.111

Т.І. Кривошеєва

CAREER MANAGEMENT

The origins of the profession the management takes a very long time. It's safe to say that the need to manage arose simultaneously with the allocation of a reasonable person of the living world. Archaeological studies suggest that prehistoric people lived in organized groups [1].

In our time management occupies an important place in the system of economic Sciences. Management as the science of production organization, which is the science of managing people is becoming increasingly interesting for wide circle of specialists. Like every science, management has a history, which simultaneously acts as a history of humanity as a whole.

It is difficult to say where and when was born the science of management. Management in one form or another has always existed where people worked in groups [2].

Manager — the person who should manage, coordinate and monitor some process for the company. In other words, is a Manager or supervisor responsible for the specific activities. Currently, the profession of Manager is very interesting, relevant and from people who have relevant education always have a job [2].

The English word "management", used in Ukrainian translated comes from the Latin word "Manus" - "hand". Originally this word was used in the management of animals and meant the art of managing them. Later it was extended to the sphere of human work and was used to denote the processes of managing people and organizations. The modern sense of the term, which is given in the Oxford dictionary, defines management as:

- 1) the activity, the process of managing people in diverse organizations
- 2) area of human knowledge, special skill, management skill,
- 3) a certain category of people involved in management, the set (group) industry managers, companies, divisions [3].

So, management is primarily management. And management, by definition, Peter Drucker, is a special form of activity transforming unorganized crowd in effective, purposeful and

productive group. Therefore, management can be defined as a set of methods, principles, means and forms of organization management with the purpose of increasing the efficiency. A Manager - as an employee of the company, to assume the responsibility for the quality of execution of entrusted and production processes with the aim of managing subordinate employees directly engaged in those processes [4].

Management functions

In the management process the Manager carries out a number of specific functions including: organization and planning activities of the staff and their own work; the distribution of tasks and instructing subordinates; monitoring; preparation and reading of reports; checking and evaluation work; to familiarize with all innovations in the world of business, engineering and technology, extension and consideration of new ideas and suggestions; addressing issues beyond the competence of subordinates; familiar with the current correspondence; answers and receiving visitors, conducting meetings and representation; the filling in of reporting forms; negotiation skills development [5].

It is widely known statement of Karl Marx: "the Individual himself manages a violinist, the orchestra needs a conductor". Often the personality of the Manager identify with the conductor. So he is not able to play professionally as a violinist or cellist. He can't write music as a composer. However, the genius of musicians and the composer, we can hear only thanks to the hard work and talent of the conductor.

The success of the organization we associate with the name and activities of managers. They form the organization's goals, provide resources, plan and exercise control, make decisions and organize activities. The identity Manager is the main determinant of effective development of the company [6].

Thus, the Manager of the organizations is a unique profession. The Manager is a hired professional Manager of the enterprise; specialist in the field of production management. But management is management, management, organization, set of modern principles, methods, means and forms of production management and marketing of products with the aim of increasing their efficiency and increase profits. This profession requires constant improvement of knowledge, development of practical skills for rapid response to all developments, increased interest in self-education, high level of self-discipline. It is the professionalism, responsibility, initiative and enterprise managers are able in any difficult situation to ensure success of the enterprise and profit, high efficiency of the implemented practice [7].

УДК 811.111

О.В. Кубінець

ALTERNATIVE KIND OF ENERGY “WINDMILL”

Currently, windmills are often used as an analog for generating electricity. In connection with the popularization of windmills, scientists began research on their improvement and that's new solutions what they found:

Solution of the energy problem with the help of the ocean

It is estimated that wind energy has the potential to provide 10 to 15 percent of future world energy requirements. But If we can make use of ocean areas with high winds for wind energy, they could potentially generate 500 to 800 watts of energy per square meter. Though it is slightly less than solar energy (which generates about one kilowatt of energy per square meter), wind power can be converted to electricity more efficiently than solar energy and at a lower cost per watt of electricity produced.

It seems that floating wind farms in the open ocean will soon be a reality. A number of wind farms are already operating worldwide [1].

The main role in the work of the windmill is played by blades

Syracuse University researchers Guannan Wang, Basman El Hadidi, Jakub Walczak, Mark Glauser and Hiroshi Higuchi are testing new intelligent-system based active control methods with the support from the U S Department of Energy through the University of Minnesota Wind Energy Consortium. They record data in an intelligent controller after getting a rough idea of the flow conditions over the blade surfaces from surface measurement. This helps them implement real-time actuation on the blades. In this way, not only the efficiency of wind turbine system is increased but the airflow can also be managed.

Advantages of new systems to optimize the efficiency of wind turbines and their blades

- They reduce noise.
- They reduce vibration [2].

Scientists are also actively working to reduce noise that adversely affects the environment

This active damping system is obviously an improvement over its predecessors. It senses the change in frequency and neutralizes the noise without affecting the speed of the wind generator. Piezo actuators are the key constituents of this system. These units transform the electric currents into mechanical motion and create “negative vibrations.” These anti-noises offset the vibrations from wind turbines. How do these piezo actuators fine-tune to the changing noise frequencies? Here the research team has devised some sensors that constantly calculate the vibrations coming out from the gearbox. These measurements of frequencies are transferred to the actuator control system. The researchers have already developed a working model of the active vibration dampers, and their next step will be to perform field trials [3].

Reference:

1. Wind energy from ocean surface

Електронний ресурс:

<http://www.alternative-energy-news.info/wind-energy-ocean-surface/>

2. Increasing the efficiency of wind turbine blades

Електронний ресурс:

<http://www.alternative-energy-news.info/efficiency-of-wind-turbine-blades/>

3. Wind turbine noise solutions

Електронний ресурс:

<http://www.alternative-energy-news.info/wind-turbine-noise-solutions/>

3. Англо-український словник, науковий редактор В.С. Поляков, 2010р.

УДК 811.111

Н. Кулабухова

SOLAR POWER IN UKRAINE

Solar energy is still a wonder in Ukraine, not often are solar panels found in the streets, at businesses or public institutions. Nevertheless, Ukrainians are beginning to use the energy of the Sun, and solar batteries gradually penetrate our market. Modern development of the global economy is closely linked with the growth rate of energy production. This is due to many factors: the overall increase in world production, transport and telecommunications, the development of remote mineral deposits, disposal of waste, increasing energy consumption at home (heating, lighting, power household appliances), modernization of armies and so on.

Many industrialized nations have installed significant solar power capacity into their electrical grids to supplement or provide an alternative to conventional energy sources while an increasing number of less developed nations have turned to solar to reduce dependence on expensive imported fuels. Long distance transmission

allows remote renewable energy resources to displace fossil fuel consumption. Solar power plants use one of two technologies:

- **Photovoltaic (PV) systems** use solar panels, either on rooftops or in ground-mounted solar farms, converting sunlight directly into electric power.
- **Concentrated solar power (CSP, also known as "concentrated solar thermal")** plants use solar thermal energy to make steam, that is thereafter converted into electricity by a turbine.

Solar power in Ukraine is obtained from photovoltaics or solar thermal energy. Solar thermal energy (STE) is a form of energy and a technology for harnessing solar energy to generate thermal energy or electrical energy for use in industry, and in the residential and commercial sectors. In 2011, 90% of electricity came from nuclear and coal. In order to reduce this, Ukraine adopted a feed-in tariff (FIT) which is one of the highest in the world - UAH 5.0509 (EUR 0.46) per kWh. Europe's largest solar park at the time, the 100 MW Perovo Solar Park was completed at the end of 2011.

Ukraine has significant untapped renewable-energy potential, finds a 2015 report by the International Renewable Energy Agency (IRENA) in Abu Dhabi, United Arab Emirates — enough to support the 2014 plan. The largest country to lie entirely within Europe (Turkey and Russia are mostly in Asia), it gets more sunshine than Germany, where photo-voltaic solar power now exceeds 40 gigawatts.

Solar has the biggest share in the Ukrainian renewable energy mix. By the end of 2016, the country is aiming to have more than 570 MW of PV plants installed. Ukraine's renewable energy market becomes ever more important, especially with the steep increase in gas price and the adoption of green-tariff price incentives for electricity from renewable energy sources in 2009. The government set a green tariff for power produced from renewable sources which is two times higher than the wholesale price for power produced from traditional sources. It is widely expected that the introduction of the green tariff will boost activity in the sector. Other preferences include duty-free imports and exemptions from value-added taxes. Ukraine's

mid-term energy strategy targets a level of 10% of renewables until 2030, the potential for renewables being much higher. (Renewable Energies Export Initiative, German Ministry of Economics and Technology)

According to Inogate (the international energy co-operation program between the European Union and Ukraine and other Central and Eastern European countries), Ukraine has enormous potential for energy efficiency as its “energy intensity” is inordinately high. The energy saving potential has been determined at almost 50% of the volumes of used fuel and energy resources. The Ukrainian photo voltaic market is relatively new but attractive. First solar power plants are being realised. The German-Chinese joint venture Sinsol for instance has realised a 20 MW solar power plant for an Ukrainian investor in the Crimea region, using inverters from SMA and crystalline modules from Jinko Solar. The average amount of solar energy received annually in Ukraine is about 1,200 kWh/m² (4300 MJ/m²).

Activ Solar GmbH of Vienna in October 2011 announced the completion of the fourth and last phase of the solar-park Ohotnikovo. With a total capacity of 80 MW consisting of 360,000 PV-modules reaching over 160 hectares, Ohotnikovo is one of the biggest photovoltaic power plants ever realized in Central Europe and definitely the largest in Eastern Europe.

The greatest wind energy potential is located in the vast areas adjacent to the Black Sea and the Azov Sea, as well as the Carpathian, Transcarpathian and Lower Carpathian areas. More than two-thirds of Ukraine’s total estimated renewables’ potential is attributable to biomass. US\$ 1-2bn is needed to install 12GW of wood and straw combustion capacity. (Institute for Economic Research and Policy Consulting, Kiev)

Ukraine has considerable geothermal resources that can be used mainly for heat supply. There are also prospects for binary geothermal power plant creation based on existing wells at abandoned oil and gas fields. At present thermal water is used for municipal heat supply and in agriculture in the western and central part of Crimea.

The estimated total potential of the Ukrainian hydropower generation is close to 20 billion kWh of electricity per year. For small hydro alone, the estimated potential is about 2,500 million kWh of which only 170 million kWh is currently being utilised.

But the economic environment is less favourable. Electricity demand has declined in the years since the conflict with Russia escalated, and is mostly met by existing nuclear and fossil-fuel sources. More-over, the exceedingly high cost of investment in the politically unstable country might discourage potential backers. As the first phase of implementing the 2014 action plan, Ukraine is scheduled to build 51 solar-power and 15 wind-power projects — an endeavour that will cost an estimated \$7 billion.

Humanity needs more and more energy, and to get it from non-renewable sources will be difficult or impossible in the nearest future. Indeed, according to various estimates, explored fossil fuel reserves will last for 30-50 years. If we consider the so-called geological reserves, assuming they will be promptly investigated, and their operation won't be delayed, then, given the increasing level of energy consumption, fossil fuels may suffice even for 100-150 years. And only coal may keep its place in the energy balance for any prolonged period of time. However, its use is accompanied by high levels of pollution. Nuclear energy, which today has much more natural reserves than fossil fuels, is dynamically developing over the past 20-30 years. However, according to many experts, it can no longer be considered a promising kind of energy because of the high risk of radioactive pollution, which manifested in a series of industrial accidents and disasters, especially during the infamous Chernobyl disaster.

Literature:

1. https://www.wikipedia.org_solar energy
2. https://www.wikipedia.org_solar power
3. https://www.wikipedia.org_solar power in Ukraine
4. https://www.wikipedia.org_solar power by country
5. <https://www.iht.univ.kiev.ua>
6. <https://www.pv-magazine.com>

ЯЗЫКОВАЯ ИГРА КАК ТЕКСТООБРАЗУЮЩИЙ ФАКТОР (НА МАТЕРИАЛЕ ЛИТЕРАТУРНЫХ СКАЗОК Л. КЭРРОЛЛА И ИХ ПЕРЕВОДОВ)

The article is devoted to the analysis of the game methods of the text as a single artistic space. It was revealed the techniques associated with a category of text, such as connectivity, providing a formal and semantic structure of the text

Стаття присвячена аналізу ігрових прийомів тексту як єдиного художнього простору. Розкриваються прийоми, пов'язані з такою категорією тексту, як зв'язність, що забезпечує формальну і семантичну структуру тексту

Общее художественное пространство литературных сказок Л.Кэрролла определяется нами как фантастический политопический тип пространства и включает в себя следующие типы пространств: псевдореальное\фантастическое, игровое, фольклорное. пространство поэтического текста.

Мотив сна выделяется нами в качестве основного мотива пространственно-временной организации текстов Л.Кэрролла, а также способом перехода из одного типа пространства в другой. Переход из одного пространства в другое подкрепляется также лексическими средствами, путем введения в текст лексики, связанной с темой сновидения: «to dream» (мечтать, спать), «to sleep» (засыпать), «to be tired» (устать), «giddy» (головокружительный, вводящий в сон, обморок) и т.д.

При анализе игровых приемов текста как единого художественного пространства, мы выявили, что особую роль играют приемы, связанные с такой категорией текста, как связность, обеспечивающая формальную и смысловую структуру текста, при этом формально-структурное единство текста выявляется с помощью приема контаминации.

Денотативное пространство текстов Л.Кэрролла характеризуется нами высокой степенью событийности, выраженной в слабой атрибутивности и преобладании глагольных форм.

В качестве уникальной характеристики поэтических текстов Л.Кэрролла как единства формально-смысловой организации, нами отмечена прецедентность.

Высокая степень социологичности текстов Л.Кэрролла, закрепленная за безэквивалентной лексикой (именами и реалиями), свидетельствует о национально-культурной специфике произведений Л.Кэрролла, а следовательно, ведет к проблеме передачи имен и реалий средствами другого языка. В результате комплексного анализа имен и реалий, заявленных в текстах Л.Кэрролла, мы классифицировали их следующим образом:

1) имена и реалии, непосредственно связанные с эпохой написания произведения и самой личностью автора (бытовые, географические, политические, исторические и другие виды реалий);

2) имена и реалии, связанные с фразеологией;

3) имена и реалии, основанные на использовании игровых приемов (рифма и аллитерация);

4) имена и реалии, связанные с собственно игровой традицией (названия карт, шахмат);

5) имена и реалии, связанные с фольклорной традицией;

6) имена и реалии, основанные на несовпадении двух языковых систем.

Анализ приемов языковой игры в системе художественных текстов Л.Кэрролла и их переводов выявил несовпадение денотативных пространств текста оригинала и переводов при совпадении формальных структур. Такого рода несоответствие заключается, прежде всего, в высокой степени экспрессивности именной и глагольной лексики русского языка, что является показателем национально-культурной специфики данной языковой системы.

При этом семантическое пространство текстов Л.Кэрролла характеризуется высокой степенью событийности, выраженной в слабой атрибутивности и преобладании глагольной лексики.

В результате проведенного исследования феномена языковой игры в художественных текстах Л.Кэрролла и их литературных переводах, мы выявили следующие факты. Языковая игра в литературных сказках Л.Кэрролла имеет уникальную комплексную структуру и определяется нами как единство: 1) собственно игры (шахматы, карты) и игры с языком (дуплеты и др.); 2) логической игры (логические парадоксы); 3) языковой игры в узком понимании термина. Под языковой игрой в узком понимании термина мы понимаем такой вид игры, который представлен как особая форма лингвокреативного мышления, являющаяся результатом запрограммированного нарушения языковой схемы и осознанного отклонения от языковой нормы с целью достижения определенного эстетического эффекта (чаще всего комического).

Эффект языковой игры возникает в результате использования особого рода игровых приемов, или так называемых «операциональных механизмов» языковой игры. Анализ языковой игры в целом проведен на всех языковых уровнях, что позволяет говорить об объективности данного исследования. Языковая игра, как текстообразующий фактор, характеризуется использованием уникальных авторских игровых приемов на традиционных языковых уровнях внутри текста и за его пределами, при этом выделяются в качестве основных такие приемы, как: омонимия (паронимия), контаминация (словосложение), полисемия, а также инверсия. Особую роль играют приемы с использованием стилистических средств выражения, в частности, приемы «недооценки» и «переоценки» (*understatement\overstatement*). Нами отмечается также использование метаязыковых графических средств (акrostих, фигурный стих) для создания эффекта языковой игры.

Операциональные механизмы языковой игры в произведениях Л.Кэрролла являются значимыми для формирования различного рода пространств художественных текстов Л.Кэрролла и их взаимосвязи, а именно:

- игрового пространства, характеризующегося одновременной реализацией двух игровых тенденций, закрепленных за понятиями «play», «game» и «sport»;

- фольклорного пространства; псевдореального пространства, приближенного к реальному географическому пространству и противопоставленного общему фантастическому типу пространства;

- пространства поэтического текста, характеризующегося особой формально-смысловой организацией. Общий тип художественного пространства текстов Л.Кэрролла определяется нами как фантастический политопический. Исследование различных категорий художественных текстов Л.Кэрролла позволяет выявить специфику их формального и денотативного пространства, заключающуюся в: 1) высокой степени событийности денотативного пространства текстов Л.Кэрролла, выраженной в слабой атрибутивности, и преобладании глагольных форм; 2) высокой степени концентрации безэквивалентной лексики, закрепленной за именами и реалиями, что позволяет говорить о проблемах перевода феномена национально-культурной специфики произведений Л.Кэрролла.

Анализ методов и способов перевода контекстов, содержащих приемы языковой игры, позволил выделить в качестве основного прием замены или переводческой трансформации. При этом наметились следующие тенденции в методиках представленных переводов:

- перевод В.Набокова направлен на сугубо русскую детскую аудиторию. Автором неоднократно подчеркиваются исконно русские слова и словосочетания, которыми он заменяет оригинальные английские элементы, языковые формы, характерные для русского языка, в частности характерные для русского словообразования частицы и

аффиксы, русские фразеологические выражения и устойчивые словосочетания и т.д. Особенно это заметно при переводе поэтических фрагментов, содержащих элементы интертекста, а также при переводе имен и реалий. В целом, перевод В.Набокова в терминах общей теории перевода может быть расценен как адаптивное переложение;

- переводы Н.Демуровой, Б.Заходера и В.Орла характеризуются попыткой совместить в себе методики различных переводческих школ и направлений, при этом авторы используют метод буквального перевода (синтаксический уровень), пользуются различного рода переводческими трансформациями и заменами (фонетический, морфологический, лексический уровни), а также используют эквиваленты (фразеология). В переводе Н.Демуровой нами отмечается тенденция к некоей «научности», выраженная в большом количестве научных комментариев и ссылок на другие научные работы по заявленной проблематике. С одной стороны, они способствуют сохранению самобытности текстов Л.Кэрролла, а с другой стороны, существенно затрудняют чтение. Перевод Б.Заходера больше направлен на детскую аудиторию, что подчеркивается во введении автора и многочисленных авторских отступлениях. В.Орел в большинстве случаев использует те же приемы и методики, что и другие авторы, однако выбирает иные языковые средства их реализации;

- перевод А.Щербакова характеризуется избыточностью оригинальных авторских игровых приемов, отсутствующих в текстах Л.Кэрролла. Здесь в большей степени ощущается личность автора как переводчика, его собственные изобретения и приемы в сфере языковой игры. В переводе А.Щербакова также наблюдается тенденция к комплексному использованию различных методов перевода, однако она подавляется слишком «вольным» обращением автора с единицами перевода.

Перспективы дальнейшего исследования феномена языковой игры, на наш взгляд, могут выражаться в следующем:

- расширение и углубление исследования феномена языковой игры как национально-культурного компонента художественных произведений русских и английских авторов (нонсенс, поэзия абсурда, авангардные тексты);

- возможность сопоставления использования приемов языковой игры, предложенной Л.Кэрроллом, с творчеством других английских писателей (А.Милн, Д.Джойс и др.);

- возможность выявления роли языковой игры в определении культурно-языкового компонента в различных ментальных континуумах.

Л.В. Майстренко

РОЛЬ МОВНОГО ФАКТОРУ В КОНЦЕПЦІЇ КУЛЬТУРНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Стаття присвячена ролі мовного фактору в концепції культурного інтелекту, розвиток якого сприяє успішній адаптації людини в полікультурному середовищі.

Ключові слова: Білінгвізм, ідентичність, культурний інтелект.

The article deals to the role of linguistic factor in the concept of cultural intelligence, which promotes the development of successful adaptation of a person in a multicultural environment.

Key words: bilingualism, identity, cultural intelligence

Зростаючий інтерес до проблем спілкування у різних сферах людської діяльності, взаємодія та взаємовплив різних культур та їх носіїв в сучасному полімовному світі спричинили появу нових ідентичностей, в яких глобальне поєднується з локальним. Нова ідентичність вимагає особливих якостей людського інтелекту, здатного враховувати культурні аспекти ділової та міжособистісної взаємодії – так званого культурного інтелекту, який можна розглядати як особливу форму соціального інтелекту в полікультурному суспільстві.

Формування нових ідентичностей в багатокультурному світі в епоху зростання процесів змішування народів і культур, з одного боку, та тенденція зберігати етнічну і культурну ідентичність – з іншого, залишається одним із найважливіших соціально-психологічних процесів. Вона називається «глобальною ідентичністю» (тобто глокалізацією), в якій зберігаються локальні етнічні ідентичності (G. Paulgaard, U. Ram, I. Tomplinson, D. Tubin, O. Lapidot та інші). «Глокалізація» – посилення локального на фоні глобальних процесів – одна з центральних тенденцій культурної глобалізації [5, с.35].

Концепт «культурний інтелект» (cultural intelligence) – це специфічна форма інтелекту, вираження якої допомагає людині ефективно діяти у культурно різноманітному середовищі [8]. Культурний інтелект, що виник в результаті розвитку уявлень про природу когнітивних процесів людського мозку, пов'язаний з індивідуальними здібностями швидко розуміти та правильно інтерпретувати обставини, коли людина стикається з різними культурами або їхніми представниками. Концептуальну модель культурного інтелекту розробили у 2003 році Ерлі та Енг [6,7].

Автори концепту культурного інтелекту Ерлі та Енг визначили його як багатовимірний концепт, який включає чотири виміри: метакогнітивний, когнітивний, мотиваційний та поведінковий. Культурний інтелект як багатовимірний концепт ґрунтується також на підході Штернберга та Детермана про чотири виміри інтелекту:

- метакогнітивний – здатність здобувати знання та здійснювати контроль над процесами пізнання (процесами, в перебігу яких людина набуває та осмислює знання);
- когнітивний – характеристика обсягу знань, наявних у людини;
- мотиваційний – характеристика обсягу зусиль та енергії, спрямована на здобуття нового знання;
- поведінковий – особиста здатність застосовувати знання у практичній площині [9].

Результати якісного етапу перевірки валідності шкали культурного інтелекту відображені і в статтях українських вчених [2; 4].

Важливе місце в концепції культурного інтелекту займає проблема вербальної комунікації та мовної компетентності. Уявити собі безмовну адаптацію у новій культурі неможливо, тому що висока двомовна і багатомовна компетентність є ключем до засвоєння культурного інтелекту та формування нової ідентичності.

Роль мови та мовної компетентності в усвідомленні приналежності до того чи іншого народу, вплив двомовності на формування нових ідентичностей і культурного інтелекту особистості при засвоєнні через мову нової картини світу широко досліджується в міждисциплінарному ракурсі на стику різних гуманітарних дисциплін: лінгвістики, психології, етнології, філософії.

Так німецький філософ, мовознавець і державний діяч В.Фон Гумбольдт тісно пов'язував мову з культурою, розглядав її як вираження індивідуального світогляду нації. В. Вундт вважав мову одним із основних об'єктів психології народів. На стику психології і лінгвістики вивчаються питання збереження мов меншинств та їх зв'язку з етнічними ідентичностями.

Концепція культурного інтелекту має виражену практичну спрямованість. Досягнення високого рівня культурного інтелекту і надзвичайно глибока та кропітка робота над собою повинні визначити формування нового погляду на свою сутність в полікультурному світі.

Література:

1. Вундт В. Проблемы психогии народов / В. Вундт // Преступная топа. – М. – 1998. – 144 с.
2. Горбачик А. Перевірка валідності та надійності шкали культурного інтелекту в Україні / Андрій Горбачик, Тетяна Любива, Тетяна Нікітіна / Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2015. – № 1. – С.132-148.

3. Гумбольдт В. фон Избранные труды по языкознанию / В. фон Гумбольдт // . – М. – 1984. – 400 с.

4. Костенко Н. Тестування шкали культурної компетентності (CQS): українська аудиторія / Наталія Костенко, Людмила Скокова // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2012.– № 4.– С.158-193.

5. Солдатова Г.В. Многоязычие как фактор формирования новой идентичности и культурного интеллекта/ Г.В. Солдатова, М.В. Тетерина// Мир психологии. – №3 – С.34-45.

6. Ang S. Cultural Intelligence: Its Measurement and Effects on Cultural Judgment and Decision Making, Cultural Adaptation, and Task Performance / Soon Ang, Linn Van Dyne, Christine Koh, K. Yee Ng, Klaus J. Templer: Cheryl Tay, N. Anand Chandrasekar // Management and Organization Review. – 2007. – Vol. 3, No 3. – P. 335-371.

7. Earley P.C. Cultural Intelligence: Individual Interactions Across Cultures / P. Christopher Earley, Soon Ang. – Palo Alto, CA: Stanford University Press, 2003. – 400 p.

8. Handbook of Cultural Intelligence: Theory, Measurement and Application/S. Ang, Van Dyne (Eds.) – Armonk: New York: M.E. Sharpe Inc., 2008. – 403 p.

9. Sternberg R.J. A framework for understanding conceptions of intelligence / Robert J. Sternberg // What is intelligence? Contemporary viewpoints on its nature and definition / R.J. Sternberg, D.J. Detterman (Eds). – Norwood NJ: Ablex, 1986. – P. 1-15.

РЕАЛІЗАЦІЯ АВТОРСЬКИХ ІНТЕНЦІЙ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКОМОВНІЙ ТА УКРАЇНОМОВНІЙ ПРЕСІ

Розглянуто питання реалізації авторських інтенцій у пресі за допомогою фразеологізмів. Визначено експресивно-емоційне забарвлення фразеологізмів преси та їх стилістичні типи. Встановлено, що вираження авторської оцінки у сучасній пресі виконують фразеологічні модифікації, які є результатом авторських трансформацій.

Ключові слова: *фразеологізми, авторські інтенції, стилістичні типи, фразеологічні модифікації, трансформації, особливості адресатності фразеологізмів, прагматичні функції.*

The article deals with the question of realization author's intentions with the help of phraseologisms. Expressively-emotional painted phraseological units of the press and their stylistic types are established. It is set that expression of author's estimation in the modern press is carried out by phraseological modifications, which are the result of author transformations.

Key words: *phraseologisms, author's intentions, stylistic types, phraseological modifications, transformations, addressing peculiarities of phraseologisms, pragmatic functions.*

Зосередження уваги лінгвістів на дослідженні реального комунікативного аспекту стало основною причиною формування таких нових напрямків у сучасному мовознавстві, як функціональна лінгвістика, когнітивна лінгвістика та прагмалінгвістика. Представники цих нових напрямів мовознавства (Н.Д. Арутюнова [1], Ф.С. Бацевич [2], О.С. Кубрякова [3], І.С. Шевченко [6] та інші), розглядаючи висловлювання як спосіб досягнення суб'єктом мовлення певної мети, вербального керування людською поведінкою, вважають,

що в таких дослідженнях на першому плані мають перебувати не тільки будова мовної одиниці та її значення, а й умови її вживання мовцем, інтралінгвістичний та екстралінгвістичний контексти, що визначають функціонування висловлювання у комунікативному акті як засобу мовленнєвої дії і впливу. Основне завдання прагмалінгвістики полягає у вивченні мови як засобу впливу. Вивченню текстотвірних та прагматичних функцій трансформованих фразеологізмів присвячено роботи сучасних мовознавців Н.С. Хороз [5] та С.Б. Пташник [4] на матеріалі преси хорватської та німецької мов. Фразеологічні модифікації у пресі у більший мірі застосовують у мові сучасної преси з метою висловлення авторської оцінки. Відзначаючи експресивний характер вигуківих фразеологізмів, слід зазначити, що вони, на відміну від інших розрядів, не мають чіткої номінативної співвіднесеності. Наприклад, у сучасній німецькомовній пресі – *aller Wetter (taz, 23.09.2005, S. 8); um Gottes willen (Stern 51, 2004, S. 81)*. В україномовній пресі – *ні пуху ні пера (Волинь, 10 серпня, 2006, с. 4); хай йому абощо (День, 29.06.2009, с. 5)*. Важливим для дослідження вигуківих фразеологізмів у прагмалінгвістичному аспекті є те, що вони можуть бути предметом дослідження як фразеології, так і фольклору, оскільки мають ознаки мовних одиниць фразеологічного рівня (є клішованими знаками, мають мотивовані значення тощо). Подібно до вигуків, такі фразеологізми висловлюють волевиявлення, почуття, виступаючи як окремі, нерозчленовані речення.

Введення в текст фразеологізмів обумовлено прагненням авторів посилити експресивність мови. Властива фразеологізмам образність оживляє оповідання, інколи додає йому жартівливе та іронічне забарвлення. Особливо часто використовують журналісти розмовну, стилістично-знижену фразеологію, вдаючись нерідко до змішання стилів для створення комічного ефекту. Яскравий стилістичний ефект створює пародійне використання книжкових фразеологізмів, які вживаються нерідко у поєднанні зі стильовими лексико-фразеологічними засобами. Для того щоб реалізувати свої соціальні функції з

обслуговування інтересів суспільства в цілому і різних соціальних груп окремо, засоби масової комунікації повинні враховувати потреби, психологічні особливості людей, умови соціокультурного простору, в якому вони живуть. В іншому випадку трансльовані повідомлення стануть не зрозумілими, або не будуть правильно сприйнятими аудиторією. Одним із найважливіших завдань засобів масової інформації є прагматичний вплив на читача. З огляду функціонування різних типів фразеологізмів преси з позиції їхньої прагматичної значущості та при вивчення реалізації авторських інтенцій встановлено: що, наприклад, в україномовній пресі функцію переконання та формування у читача правильної системи моральних цінностей виконують народні прислів'я та приказки. Побудова аргументованого викладення інформації в україномовній пресі відбувається через відтворення системи цінностей читача (посилання на мораль, норми поведінки, систему оцінок). Важливим критерієм прагматики ФО сучасної україномовної преси є здатність прислів'їв та приказок переконувати читача (у перевагах тих чи інших пріоритетів через оцінку моральних, етичних, загальнолюдських цінностей тощо). Фразеологізми в газетних та журнальних текстах є ефективним засобом, який допомагає майстрам слова творити цілісні уявлення про дійсність шляхом образного узагальнення, впливати на адресата, спираючись на факти навколишньої дійсності, оцінювати предмети та явища.

Аналіз різних стилістичних типів фразеологізмів сучасної німецькомовної та україномовної преси також має безпосереднє відношення до визначення прагматичних функцій та їх розмежування у пресі, так, наприклад, функцію створення образної та експресивної виразності виконують в основному книжні фразеологізми, функцію здивування читача виконують стилістично-знижені фразеологізми сучасної преси, функції утримування уваги читача та утримування його уваги виконують у більшій мірі розмовно-просторічні фразеологізми, бо тяжіння до розмовного стилю мови – це характерна ознака сучасних засобів масової інформації. Функцію підкреслення важливої

інформації тобто «логічного наголосу», дуже яскраво виконують фразеологічні інновації у пресі: *“Grünes Geld” lockt Anleger [заголовок] ... Fondsvolumen überspringt Marke von 3 Milliarden DM. “Grünes Geld” gewinnt unter deutschen Kapitalanlegern immer mehr an Attraktivität (Süddeutsche Zeitung, 24.01.01, S. 24)*. У зазначеному прикладі фразеологічне новоутворення *grünes Geld* означає гроші, які можна отримати завдяки інвестиціям у будь-які фонди, що займаються виробництвом екологічно чистої продукції: від продуктів харчування до енергії. Гроші завжди привертають увагу, а у поєднанні з темою про екологічну чистоту, яка є дуже важливою у житті сучасного суспільства, вони стають ще привабливішими та виконують функцію «логічного наголосу». Функція неоднозначності формулювання (полісемії змісту) для формування у читача власних образів, асоціативного мислення тощо притаманна більше ФО сучасної німецькомовної преси. Це пояснюється тим, що, по-перше, багатозначність мовних одиниць є більш характерною для німецької мови, по-друге, у сучасній німецькомовній пресі автор статті, підбираючи мовні засоби для передачі інформації, дає читачеві більше свободи мислення, можливість самостійно обирати, яке значення фразеологізму є доречним та виправданим у контексті. Отже, під час дослідження виявлено, що прагматичні функції ФО сучасної німецькомовної преси характеризуються більшим впливом на емоції, асоціативне мислення, рефлексивну свідомість читача.

Характерною для ФО україномовної преси (і не зовсім типовою для німецькомовної преси) виявилася функція переконання та формування у читача правильної системи моральних цінностей та поведінки. Аналіз прагматичних функцій впливу досліджуваних одиниць у текстах сучасної німецькомовної та україномовної преси показав, що фразеологізми позначають певні предмети об'єктивної дійсності, взаємодіють з іншими одиницями у контексті та певним чином впливають на читача.

Фразеологізми сучасної преси є прагматично спрямованими мовними засобами, їх роль під час реалізації

інтенцій автора – передати читачеві не тільки закладену в них інформацію, але й викликати у нього певну реакцію до зображеної дійсності. Особливість адресатності текстів преси полягає в тому, що автори повинні донести інформацію до якомога більшого кола читачів, особисто їх не знаючи. У виконанні цього завдання їм допомагають ФО преси.

Таким чином, фразеологізми сучасної преси є оптимальним засобом впливу на читача, що передбачає обов'язкову апеляцію до його емоцій, до зацікавлення інформацією, активізує його мислення та увагу. Прагматичний потенціал фразеологізмів спирається на високий ступінь узагальненості значення та експресивно-емоційну наповненість. Використання ФО у сучасній пресі дає можливість розв'язати одне із головних завдань газетно-публіцистичного стилю – поєднати максимальний рівень інформативності з експресивно-емоційною наповненістю викладення основного змісту статті.

Література:

1. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека / Арутюнова Н. Д. – М. : Языки русской культуры, 1998. – 896 с.
2. Бацевич Ф. С. Очерки по функциональной лексикологии / Ф. С. Бацевич, Т. А. Космеда. – Л., 1997. – 392 с.
3. Кубрякова Е. С. Части речи с когнитивной точки зрения : монография / Кубрякова Е. С. – М. : Наука, 1997. – 326 с.
4. Пташник С. Б. Структурно-семантичні особливості фразеологічних модифікацій та їхні функції в німецькому газетному тексті : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Пташник Стефанія Богданівна. – Львів : Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2003. – 256 с.
5. Хороз Н. С. Трансформації фразеологізмів у текстах сучасних хорватських газет : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.03 „Слов'янські мови” / Н. С. Хороз. – К., 2008. – 18 с.
6. Шевченко И. С. Некоторые эвристические проблемы исторической прагмалингвистики / И. С. Шевченко // Вестник Харьковского Университета. – Х., 1997. – № 386. – С. 147–151.

HISTORICAL REVIEW OF THE EDUCATIONAL SYSTEM IN NORWAY AND WHAT LESSONS CAN WE GET FROM THIS

The educational system of Norway is flexible and dynamic. The universal school system was established 250 years ago. Norway had several reforms, in 1889, 1969, 1994, 1997, 1999 and in 2001. Norway is a rich industrial developed country, which stimulates it to move forward and concentrate on ways to improve the science and educational system, and be able to compete with other Scandinavian countries and Europe. The government's task is to develop an elevated level of education and to involve all the people into this process. In fulfilling this task, there will be a great result with an increase in productivity, and a better quality of life for Norwegian society.

The government is responsible for building this task and main strategy plan for the development of the educational system in Norway. The budget for education is 6,3 % of the GNP. For European Union countries it is 4,9 % [4]. The educational level of the population in the country grew a great deal during the last ten years. Norway, with a population of five million, has one million young people who study on different educational levels, and the same amount of adults who improve their knowledge by taking courses. For example, there are 3,300 primary and lower secondary schools with 497,000 pupils and 60,000 teachers, and 505 upper secondary schools with 199,650 pupils and 22,000 teachers. More than 95% continued their education after the lower secondary school in 1995/96. In this year there were 170,000 students at the universities of Norway. In 1998, the amount of students grew by more than 70%. Every year 8,000 Norwegian students go abroad to study at foreign universities and more than 5,000 foreign young people come to study at Norway universities. It is important to note that 30% of the

Norwegian people received a diploma from a secondary and higher education in 1970, and in 1995, this number grew to twice that number [4, 5].

It is not a secret that a government must have different functions within a country. One is to create, shape and practice their own values, making optimal view of life-living using priorities in moral of this society and doing this making the society more united and more unique. These functions the government gives to the educational system. It provides the follow up of socio-cultural, law, and moral standards to a new growing up generation, where the models of behavior are made for certain situations. Norway is an interesting country that has a long history, but became independent in 1905. It has a big territory but only a population of about five million. The cold climate adds to its colors too. That's why the government has to pay special attention to new generations. The government develops special tasks in its policy to social institutions, which provide educational and functions for child rearing. The main priority in a modern society is based on the principle of an equal and adapted education for all, in an inclusive unified school [1].

Let's see how these principles work in the country.

The modern Norwegian school system can be divided into three parts: Elementary school (Barneskole, age 6-13), lower secondary school (Ungdomsskole, age 13-16), and upper secondary school (Videregående skole, age 16-19). Elementary and lower secondary schools are mandatory for all children aged 6–16. Before 1997, the mandatory education in Norway started at the age of 7. Students almost always have to change schools when they entered lower secondary school and upper secondary school, as most schools only offer one of the levels [6].

In the first year of primary school, the students play mostly educational games, learning social structures, learning the alphabet, basic addition and subtraction, and basic English skills. In grades 2 through 7 (years 3–8 or P3/4-S2/3), they are introduced to mathematics, English, Norwegian, science, religion (but they are not taught a specific religion), aesthetics and gymnastics, complemented by geography, history, and social studies in the fifth grade (year 6 or

P6/7). No official grades are given at this level, however, the teacher often writes a comment – analysis and sometimes an unofficial grade on tests. Tests are to be taken home and shown to parents. They also have an introductory test to let teacher know if the student is above the grade average or is in need of some assistance at school.

When the students enter lower secondary school, at age 12 or 13, they begin getting grades for their work. Their grades together with their location in the country will determine whether they get accepted at their high school of choice or not. From the eighth grade (Yr 9 or S3/4), the students can choose one elective (valgfag). Typical subjects the students are offered are the languages German, French and Spanish as well as additional English and Norwegian studies. Before the educational reform starting August 2006, students could choose a practical elective instead of the languages [6].

A student may take the Grade 10 exam in a particular subject however early as long as he or she has been granted an exemption from further instruction in the elementary/middle school curriculum of that subject.

In 2009, Norwegian 15 year olds performed better in OECD's Program for International Student Assessment than other Scandinavian countries, with significant improvement since 2006. In mathematics, however, the top scoring 10% were estimated to lag 3 years behind the top scoring students in Shanghai.

Upper secondary school (akin to high school) is 3 years of optional schooling, although recent changes to society (few jobs available for the age group) and law (government required by law of 1994 to offer secondary schooling in one form or another to everyone between 16 and 18 who submit the application form) has made it largely unavoidable in practice.

Secondary education in Norway is primarily based on public schools: In 2007, 93% of upper secondary school students attended public schools. Until 2005, Norwegian law held private secondary schools to be illegal unless they offered a 'religious or pedagogic alternative', so the only private schools in existence were religious (Christian), Steiner/Waldorf, Montessori schools and Danielsen. The

first "standard" private upper secondary schools opened in the fall of 2005 [6].

Prior to 1994 there were three branches of upper secondary schooling: "General" (language, history etc.), "mercantile" (accounting etc.) and "vocational" (electronics, carpentry etc.) studies. The high school reform of 1994 (Reform 94) merged these branches into a single system. Among the goals of the reform was that everybody should have a certain amount of 'general studies' large enough to make them eligible for higher education later, meaning more theory in vocational studies, and it should be possible to cross over from one education path to another without losing too much credit. In the old system, two years of carpentry would be wasted if you wanted to switch to general studies, in the new system you could keep credit for at least half of it [6].

Historically, the government has always been trying to improve the educational service for the people. Since the beginning of the XVIII century there was written in the law that every child has the right to study in school. The first subjects were Christianity and grammar, which were used for reading Christian books and the Bible. Even though, there were still many uneducated children until the XIX century, due to the geographical position and social status of the family. The city residents had better opportunities, and were able to give more to their child than the villagers. In 1889, education became mandatory and the school had seven grades. But still there were some problems in receiving an education. To solve this problem a loan system was created. Young people could take a loan for their secondary or higher education, and they could get a scholarship as well. In 1969, a law was passed that the secondary school should be mandatory until the ninth grade. The education was free for children, they only had to buy books and school stationary. Even now the Norwegian government supports all people of different social levels in obtaining a good education.

The following information was taken from the site "Ministry of Education and Research. The Norwegian Education System" [7]. It is a national task to increase successful completion in Upper

Secondary Education and Training from 70 % to 75 %. The project, Ny GIV, was introduced in the autumn 2010 and will last until 2013.

The main focus is on robust follow up of the pupils with the poorest results in the final part of 10th grade and in upper secondary education and training. This will put a specific emphasis on skills in reading literacy, writing and numeracy.

The project included all county municipalities and major cities in 2011 and will by 2013 include all municipalities. The county municipalities are developing their collaboration with all municipalities to follow up the pupils with the poorest results.

The authorities will contribute with, inter alia, financial means to courses for teachers at the 10th grade and in Upper Secondary Education and Training to orient their teaching in a more practical and to make them better to develop the basic skills of the pupils.

Follow- Up Project [7].

The Follow up Service in the county municipalities (OT) is targeting young people (between 16 – 21 years) who are neither in school nor at work, and helping them to get back into school or in work. The objective of the project is to create a sustainable structured and targeted system to motive as many pupils as possible between 16 -19 and to qualify them to participate in education leading to basic competence or university and college admissions certification.

In august 2012 a collage education is offered to officers working in the Follow up Service, in schools or in The Norwegian Labour and Welfare Administration.

In the Norwegian school system, a great deal of attention is paid to all children regarding their education and adaptation. The government supports the idea that children with “problems,” mental or physical, should attend an ordinary school. The practice shows that communication with schoolmates has positive influence on those special children in their general growth. This is a two way process, because healthy kids also learn how to be more sensitive, tolerant, they learn how to support and help those who needs help. People don’t feel left outside or useless, and this is the positive result of a human policy in a democratic society.

There are no special schools for children with mental or physical problems, and there are no schools for talented people either. Everyone is equal, this is the main policy of the educational system in the country. In a democratic society all children have equal possibilities and rights for obtaining a good education. If a child is gifted and wants to develop his/her skills, he or she can attend clubs, musical schools or other schools in his/her free time [2].

The Norwegian policy is also concerned about needs and interests of the national minority. For example, the Sami nationality. Their culture and history is a real treasure for Norwegians, which they try to keep and even develop. This minority has their own schools with their national language. Children learn from the childhood how to be proud of their roots, and take an active role in the life of the country with the support of the government [4].

During the last 20 years, many immigrants have come to the country. In 1992 there were 75 different language groups of people, where 21,000 were children in primary and lower secondary school. Children attend the Norwegian school with their parents, learning the Norwegian language, but they also have additional classes with their own language. There is such a school for immigrants in Bergen. Children and their parents can go there free of charge. The main task is to learn the Norwegian language and how to read and write it. Usually, it takes a year to study in this school. Therefore, the principle of equal rights works very well for those who want to study [5].

An additional principle: the one plan and one program for teaching. There is one national standard of education, which gives one national plan for teaching. And every school in Norway has to follow this plan. But it is important to say that schools are pretty much independent. Each school has the right to adopt the national program according to their needs, abilities and geographical location. They have their own money and different committees with teachers, parents and local authorities.

Norway has 10% private schools, but they do not compete with state schools. They all use the national plan for teaching, but also have their private additional subjects about their own religion

and philosophy. In 1976, Norway became the first country which passed a law about adult education. It made a shorter age distance between young people and the older generation. Improving the skills is the typical way of living for the Norwegian society. The government puts a lot of effort and money into educating adults.

Remote education (or correspondence) is very popular in Norway as well. In the early days universities used ordinary envelopes and tasks written on paper. Now there are many computer programs, websites and variations of tasks that help to study the chosen subject, and to complete the education. Every year about 60,000 people receive an education by correspondence [5].

In the country many different courses and clubs exist which support people with getting knowledge and even a profession. They are held in upper secondary schools, centers and at the enterprises. The government supports these courses but you have to pay part of the fee yourself [3].

So, during the history of 250 years Norway has been able to create a diverse system of education which helps every person in the country to obtain a good knowledge base according to his/her needs and abilities, searching the market professions, its changes and remembering about life-long education (or improving personal skills). The Norwegian experience shows that it is possible to reform the educational system in a country in a short time, if the government will support it; the duties must be shared with a right balance between the national, regional and local authorities. The Ministry of education should control and correct all the questions using constructive critics.

There is no doubt that using the experience of the reforms in the Norwegian educational system will help Ukraine to become more democratic in its educational system, and to become more human and more effective in teaching.

References:

1. Багреева Е. Г., Багреева Е. В. Социально-психологические особенности системы образования в Норвегии. // Мир образования. – 2002. – № 2. – с. 69-75.

2. Іванюк Ірина. Норвезька система освіти: структура, принципи, реформи. // Шлях освіти. –2004. – № 2. – с. 19-23.
3. Мищенко Володимир. Зарубіжний досвід та вітчизняні актуальності організації неперервної освіти. // Рідна школа. – 2010. – №11. – с. 9-16.
4. Система освіти в Норвегії. // Управління освіти. – 2002. – № 13-14 – с. 4-6.
5. Система освіти в Норвегії після реформи – 94, Наталія Вишневська // освіта і управління. – 2000 (2001). – Т.4, – №3 – 4 . – с. 133 – 144.
6. Wikipedia, the Free Encyclopedia. - Education in Norway – Режим доступу:
http://en.wikipedia.org/wiki/Education_in_Norway?veaction=edit
7. Ministry of Education and Research. The Norwegian Education System – Режим доступу:
<http://www.regjeringen.no/en/dep/kd/Selected-topics/compulsory-education/the-norwegian-education-system.html?id=445118>

УДК 378.147

А. М. Монашненко

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДАЧА

В статті аналізується професійна компетентність як результат практичної спрямованості навчального процесу на професійний розвиток як майбутнього, так і досвідченого перекладача.

There have been analyzed the professional competence as a result of practical orientation of the educational process of the professional development of future and experienced translator.

Основним результатом діяльності вищих навчальних закладів освіти є випускник – компетентний працівник, що володіє набором компетенцій, перш за все, у професійній – перекладацькій сфері.

Завдання, що постали перед освітою в Україні, пред'являють нові вимоги до підготовки перекладачів. Одним з основних факторів, що сприяють реформуванню системи професійної перекладацької освіти, є якісно інша за змістом і формою підготовка сучасного перекладача, орієнтована на лінгвокраїнознавчі засади студентів у майбутній перекладацькій діяльності.

У сучасній методиці викладання іноземних мов велика увага приділяється гуманізації освіти, орієнтації на її безперервність, розвиваючі та цивільні функції, а також міждисциплінарні інтеграції (О.Б. Тарнопольський, С.П. Кожушко, З.М. Корнева, Л.В. Гайдукова, А.А. Леонт'єв, В.В. Сафонова та ін.).

Зростаюче освітнє значення іноземної мови обумовлює рух «в контексті комунікативної підготовки до міжкультурного спілкування в умовах безпосередньої міжособистісної комунікації та комунікації в широкому сенсі цього слова» [1, с. 13].

Таким чином, показником якості підготовки фахівців з іншомовного спілкування є якийсь ресурс особистості, що забезпечує можливість його повноцінної участі в міжкультурній комунікації. Метою оволодіння міжкультурною комунікацією майбутнім фахівцем у сфері іноземних мов «є досягнення якості мовної особистості, що дозволяє їй вийти за межі власної культури та набути якості медіатора культур, не втрачаючи власної культурної ідентичності» [1, с. 16].

Ю.М.Караулов під мовною особистістю розуміє «багаточаровий і багатокомпонентний набір мовних здібностей, умінь, готовності до здійснення мовних вчинків різного ступеня складності, вчинків, які класифікуються, з одного боку, за видами мовленнєвої діяльності, а з іншого - за рівнями мови, тобто по фонетиці, граматиці і лексиці» [2, с. 29].

Оволодіння певним рівнем професійної компетентності є умовою формування полікультурної особистості в комунікативному просторі. Професійна компетентність розглядається як базова компетентність, що лежить в основі всіх інших компетентностей полікультурної особистості. Ступінь розвитку професійної компетентності означає рівень готовності і здатності майбутніх перекладачів здійснювати міжкультурну комунікацію.

Таким чином, професійна компетентність є результатом практичної спрямованості навчального процесу на професійний розвиток як майбутнього, так і досвідченого перекладача.

Література:

1. Баркасі В.В. Формування професійної компетентності в майбутніх учителів іноземних мов/ В.В.Баркасі. – Автореф. дис. канд. пед.наук. – О., 2004. – 20 с.
2. Караулов, Ю.Н. Русский язык и языковая личность / Ю.Н. Караулов. – М.: Изд-во УРСС Эдиториал, 2010. –336 с.

УДК 811.111

Т.О. Мороз

INTERCULTURAL COMPETENCE IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING FOR UNIVERSITY STUDENTS

У статті розглядаються ключові аспекти формування міжкультурної компетентності студентів у процесі навчання англійської мови. Формування міжкультурної компетентності разом із мовними і професійними навичками стає необхідним для виживання майбутніх фахівців на світовому ринку в умовах глобалізації вищої освіти. Здійснення ефективної іншомовної комунікації вимагає від студентів більше, ніж засвоєння граматики і лексики мови. Це процес, який передбачає також знання культури. Культура в такому контексті стає важливою частиною процесу навчання іноземної мови, а формування

міжкультурної компетентності є невід'ємною складовою успішної професійної діяльності майбутніх фахівців.

Ключові слова: навчання англійської мови, міжкультурна компетентність, культурні аспекти, культура високого контексту спілкування, культура низького контексту спілкування.

The article focuses on applying intercultural awareness in English language teaching for university students. Teaching a foreign language can not be separated from teaching about other cultures. Developing intercultural competence together with language and professional skills is becoming necessary for surviving in the global marketplace. Language learners have to acquire an awareness of intercultural differences in order to be able to communicate successfully in any sphere of their professional activity and international environment.

Key words: English teaching, intercultural competence, cultural dimensions, high-context communication, low-context communication.

In the era of information revolution and globalization cross-cultural contact among people from different countries has become an ordinary event in their lives. People communicate through modern information technologies on the daily basis formally and informally. In international contacts they have to overcome many obstacles emerging from different countries, not only different languages but different ways of life. Intercultural differences have become an inevitable part of teaching foreign languages.

Intercultural differences stem from different cultures, which identify different ways of life in different countries. There exist a large number of definitions of culture. According to Oxford dictionaries culture is defined as "the ideas, customs, and social behaviour of a particular people or society" [1]. Bates and Plog see culture as "a system of shared beliefs, values, customs, behaviours, and artifacts that the members of society use to cope with their world and with one another, and that are transmitted from generation to

generation through learning"[2]. An anthropologist E.T. Hall defines culture as "the way of life of people. It is the sum of their learned behaviour patterns, attitudes, and material things" [3]. That means culture is perceived as something learned, not inborn. Each society is based on certain dominant values, which may vary significantly. They affect the way of communication, conduct and outcome of trade negotiations as well as purchasing behaviour and consumption patterns. These dominant values are disseminated through various institutions such as justice, family, education, religion. Culture reflects the human aspect of the human environment. It consists of beliefs, morals and habits that you learn from other people. To understand each other at the international level people have to know foreign language and the culture of this country. Two communicational tools for this understanding are high-context and low-context communication, and individualist and communitarian conception of self and other. High-context and low-context communication was developed by E.T. Hall [4]. Communication depends on the field of dependence, which refers to which things outside communication affect the communication itself. In high-context setting, nonverbal communication conveys important messages to understand the situation. In low-context setting, verbal communication is more important for understanding the situation than the context. Communication in low-context settings is more direct. Low-context communication is typical for Western cultures. To be successful in international conversations people have to learn how to balance between these two different settings. Western cultures can be characterized as the cultures with the individualist approach, whereas Eastern cultures based on the communication approach.

Teaching a foreign language is not enough in today`s global world. Acquiring foreign language skills cannot be separated from developing intercultural competence. There are a number of reasons for this. The globalization of national economies has increased the need for intercultural communication. Future specialists have to deal with culturally diverse staff, suppliers and customers. Since culture affects every facet of our life - from dress code to the way of doing business - people need to develop particular attitudes

and skills to become successful in their home country as well as abroad. The acquired skills will allow them to interact in an appropriate way when working with people who have different cultural backgrounds.

Good training can help understand intercultural differences in the areas like decision making, communication style, management style, leadership and meetings. Constantly increasing number of immigrants, tourists and mobility students need certain level of intercultural awareness. Intercultural awareness will also help employees going to work abroad adjust faster to living and working in a foreign country, and thus to achieve better professional results. John Saeed sees "the main source of misunderstanding among cultures" in "the differences in values and priorities. Some of the most common misconceptions reflect the way in which different cultures understand time, thought patterns and reasoning, personal space, material possessions, language, religion, ethnocentric beliefs as well as the presence of many languages"[5].

Intercultural competence is the ability to communicate successfully at all levels of professional activity. This competence can be obtained as an essential component of the English language teaching process at universities. The use of English as a tool for intercultural communication plays an important role in acquiring knowledge on other countries and their culture. When speaking with the English, it is also important to learn how to keep the conversation going as well as knowing which topics acceptable and which are taboo. Intercultural competence also involves the knowledge of common greetings, rules on shaking hands, physical contact, eye contact, addressing people, the use of titles, color and number symbolism, gestures, dressing, gifts.

Effective ways of acquiring intercultural competence are solving practical problems, dealing with case studies and using authentic materials. Most case studies require students to answer open-ended questions or develop a solution to an open-ended problem with potential solutions. The role of the teacher is to facilitate and monitor their work and possibly correct mistakes made by students.

Effective communication requires more than mastering grammar and vocabulary of a language. It is the process that requires also knowledge of culture. Culture becomes an important part of the language teaching process. Having knowledge in intercultural competence is the key to successful professional activity for future specialists.

Literature:

1. Oxford dictionaries at www.oxforddictionaries.com/def/english/culture.
2. Bates, D. & Plog, F. Cultural anthropology. New York: MCGraw-Hill. (1990:7).
3. Hall, E.T., from "What is Culture?" The Silent Language (Doubleday, (1959:20).
4. Hall, E.T. Beyond Culture. New York: Anchor/ Doubleday, 1971.
5. Sae, J.: Intercultural awareness and intercultural success. In : EFMD Global Focus Volume 01_Issue 03, 2007 (56-57).

УДК 811.111

O. I. Наконечна

AGRICULTURAL EDUCATION IN THE USA

In the US higher education system is a "land grant university", which means "the University endowed land." Such universities in the states have been implementing for the purpose of obtaining the benefits of the bill, which included the allotment of land agricultural colleges (Morill Act) in 1862 and 1890 respectively. Morilla this law was first proposed in 1857, but later on it was vetoed by President James Buchanan. In 1861 the law was re Morillatures offer quality local service, provided by universities in each state who were given lands in wine will specialize in training military training, engineering, and agricultural specialists stakeholders. Area of land

holdings for those from universities was 30 thousand. Acres (120 km sq.) with each state [1].

Today, one of the missions of Land grant universities is to train highly qualified specialists in agriculture by applying the practical aspects of the curriculum. As already noted, the US higher education has a unique academic freedom to create and develop new ideas, the formation of communication with society and their problems. But the most important feature that would like to note is student learning methodology "case study". This methodology involves the construction of educational process on real problems of agriculture. The teacher uses real data companies, current development issues throughout the training process. This training methodology allows not only to teach students to think more creatively, but also to implement the results of knowledge and ideas in the development of agriculture.

In the agricultural universities of the USA developed "Extension activity", which means "agricultural consulting", whose main task is the implementation of research results directly to the fields of enterprise.

Today, the agricultural consulting (extension) in the United States operates in six main areas.

The "4-H Youth Development" generates important life skills to the young generation, helping to make the right life choices. Children learn math, social skills by participating in practical projects and activities.

The "Agriculture" explores and teaches society new ways to generate income through alternative enterprises, improve marketing strategies and management skills, and focuses on assistance to the peasants and farmers to increase productivity through efficient use of resources to combat pests, testing soil, practices livestock production and marketing.

The "leadership development" trains specialists extension volunteers for programs in horticulture, health and safety, family issues and consumer volunteers for the "4-H Youth Development" provides knowledge about the role of leaders in society.

The "natural resource" teaches farmers and homeowners use natural resources wisely to protect the environment. Provides educational programs in the field of water quality, forest management, composting, waste and their disposal.

The "Family and consumer" helps families become stable and healthy by teaching the principles of nutrition, cooking skills, childcare, family communication, financial management, and strategies in the health sector.

The "development of economy and society" helps local governments to explore and create viable options for economic and social development such as increase in the provision of new jobs; conservation and development of small and medium enterprises; effective and coordinated emergency response; solid waste management; tourism development; provision of vocational education; land use planning [2].

In the United States one of the critical issues for the establishment of sustainable agricultural development is the production of organic products. For this there are special agencies, service organizations and to support organic production of agricultural products and forming public desire to eat quality products.

These organizations are: rural development agency, institution food, nutrition and consumer services, agency support farmers, the Agency conservation and restoration of natural resources, the National Institute of Food and Agricultural, Agricultural Research Service and others [3].

In the process of creating agricultural education system 21, special attention should be given to studying the real problems of agricultural enterprises both locally and on a broader level. As you know, 80% of the knowledge and skills students are better absorbed by their practical use, and only 10-20% absorbed in reading and hearing [4].

Also, the curriculum should include group work students to the future as professionals they can work effectively in a team and have the skills to find optimal ways of enterprises in different situations.

Agricultural universities / colleges are the "microcosm" in a large-scale system, which is a branch of agriculture. Thus, the mode of existence of the University of daily activities is an important demonstration of how to achieve environmentally responsible agriculture and strengthen desirable behaviors and values of society. These events provide unique opportunities for study, research and teaching. In addition, one of the most effective strategies to create a strong sense cooperation.

For example, the 4100 US higher education institutions are major economic engines, with an annual operating budget totaling 200 billion dollars (2000). This is more than the GDP of 25 countries. Imagine how much more effective economic instruments will be provided joint procurement of products and services to the local community! The involvement of faculty and students to carry out research as an integral part of the educational process, would significantly strengthen the link between education and agriculture, thus contributing to the sustainability of a sense of responsibility and care to local communities and ecosystems.

Developers of educational and research programs have a unique opportunity and unprecedented responsibility to tie a course of higher education on the relationship with publicrural and agricultural enterprises. Planners must understand the need to create and benefits as university leaders and shuttling to create the concept of sustainable development and convey this information to a wide range of stakeholders. This process should include both internal structure (students, department, faculty, staff of maintenance, etc.) And external parties (graduates, parents, local and regional communities, future employers agricultural production, investors and others.).

References:

1. Land-grant university [Электронныйре-курс]: заданими Wikipedia - 2015. –Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Land-grant_university.

2. Extension [Електроннийресурс]: заданимиUnated States Department of Agriculture. National Institute of Food and Agriculture. - 2014. –Режим доступу: <http://www.csrees.usda.gov/qlinks/extension.html#today>.

3. USDA Agencies and Offices [Електроннийресурс]: заданимиUnated States Department of Agriculture. - 2015. –Режим доступу: http://www.usda.gov/wps/portal/usda/usdahome?-navtype=MA&navid=AGENCIES_OFFICES_C.

4. Anthony D. Cortese. The Critical Role of Higher Education in Creating a Sustainable Future [Електроннийресурс]: 2003. — Режим доступу: <http://www.scup.org/asset/48483/cortese.pdf>.

УДК 378.14

В.В. Нікішина

ДІАЛОГ ЯК ПРОВІДНА ФОРМА ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ

Стаття присвячена проблемі побудови діалогу з учнями, який в даний час проголошується провідним методом і формою організації навчального процесу, оскільки сучасна педагогічна наука актуалізує перехід до діалогічної парадигми освітньо-виховних технологій в світлі особистісно-орієнтованого підходу до виховання й освіти.

The article is devoted to the problem of constructing the dialogue with pupils, which is presently proclaimed as the leading method and form of organization of the educational process, because the modern pedagogical science actualizes the transition to the dialogical paradigm of educational technologies in the light of the personal-oriented approach to upbringing and education.

Актуальність теми навчального діалогу в особистісно розвиваючому навчанні визначається тим інтересом, який викликають проблеми особистісно-орієнтованої освіти. В

сучасній педагогіці діалогова форма навчання стає інноваційною технологією, заявляється як провідний принцип особистісно-орієнтованої освіти (Є.В. Бондаревська, С.Ю. Курганов, В.В. Серіков, В.Т. Фоменко, І.С. Якиманська та ін.). Конкретні суб'єкти освітнього процесу і педагогічного спілкування – вчитель і учень, а їх спільна діяльність – це проектування навчання. Діалог виступає тут не як запланована ситуація на навчальному занятті, а як *спосіб життєдіяльності суб'єктів* в освіті. Під діалогом розуміється певне комунікативне середовище, що містить в собі механізм становлення особистості. Діалог – це момент самоактуалізації, «прориву» особистості. Особлива увага акцентується на позиції рівноправної взаємодії педагога з учнями. Ідея рівноправності, значущості особистості учня в процесі педагогічної взаємодії на сучасному етапі закономірно виявляється в посиленні уваги до діалогу, який проголошується провідною формою педагогічного спілкування [1].

У рамках філософської концепції діалогу культур (Л.М. Баткін, М.М. Бахтін, В.С. Біблер, та ін.) діалогічність розглядається як провідна характеристика свідомості й мислення сучасної людини (В.С. Біблер), майже універсальне явище, яке пронизує усю людську сутність та всі стосунки і прояви людського життя взагалі, все, що має сенс і значення (М.М. Бахтін).

Таким чином, в педагогіці у даний час діалог виступає одночасно і як методологічна основа особистісно-орієнтованого підходу, і як засіб та спосіб його реалізації. Тут діалог стає способом суб'єкт-суб'єктної взаємодії, реалізацією особистісного підходу через створення загальної атмосфери довіри та прийняття, урахуванням особистісної самоцінності учня. Безумовно, в процесі реального діалогу його учасники мають нагоду відчувати себе значущими особистостями, і ця особливість грамотно збудованої діалогічної взаємодії створює ту основу, ту платформу, завдяки якій можливо реалізовувати подальшу логіку будь-якого виховного процесу [2].

Особистісно розвиваючий потенціал діалогу пов'язаний з діалогічною природою особистості, з тим, що вона існує в постійному внутрішньому діалозі з самою собою. В ній незмінний своєрідний рух від свідомості до мислення і назад. Головна характеристика учасника діалогу – готовність до пошуку значення цінностей і колізій, з якими він зіткнеться в діалогічній ситуації. Діалог виконує тут важливі функції: він мотивує прийняття й обґрунтування діяльності та якоїсь лінії поведінки; створює емоційно-енергетичне підкріплення активності й умови для самопрезентації; сприяє відкриттю особистістю власних значень.

Звертаючись до педагогічного діалогу і розглядаючи його виховні засоби, виявляючи й аналізуючи мовленнєві механізми діалогічної взаємодії, можна визначити значущі основи діалогу і в навчанні, і у вихованні. Це перш за все *проблема розуміння* в діалогічній взаємодії.

Будь-яка діяльність у навчальному закладі тісно пов'язана із процесом спілкування. Зі всього різноманіття його видів спілкування виступає як взаємодія між педагогом і учнями, яка відбувається практично безперервно і несе в собі певний виховний заряд. Її ефективність та загальна емоційна спрямованість залежать як від змісту, так і від форми спілкування. Соціальне значення спілкування полягає в тому, що воно виступає засобом передачі культури і суспільного досвіду. Спілкування з педагогом є одним з головних чинників розвитку дитини. Воно забезпечує залучення особистості, яка формується, до суспільно-історичного досвіду людства, оскільки саме за допомогою спілкування відбувається обмін способами, навичками, уміннями, результатами діяльності, втіленими в матеріальні, духовні й культурні цінності. Спілкування – це завжди акт взаємовпливу суб'єктів, що спілкуються. Як педагог впливає на учнів, так і вони в процесі спілкування впливають на нього і один на одного [3].

Учасники спілкування в логіці мовленнєвої ситуації, в якій і знаходиться урок, – це мовець (вчитель) і слухач, який одержує інформацію (учні), що частіше всього і відбувається.

Важливо, щоб мовець та слухач в процесі мовленнєвого діалогу постійно мінялися місцями, тоді відносини між учасниками діалогічної взаємодії можна розглядати не як відносини суб'єкта (активного, який говорить) до об'єкту (пасивного, слухача або адресату), а як діалогічний взаємовплив суб'єктів, що спілкуються, тобто як реалізація суб'єкт-суб'єктних відносин. Стосовно ситуації мовленнєвого спілкування вчителя та учня на уроці суб'єкт-суб'єктні відносини з'являються у вигляді реплік, які циклічно змінюються, де постійно присутній зворотний зв'язок одночасно є інформаційним стимулом для співбесідника. В цьому основа педагогічного діалогу.

Література:

1. Мудрик А.В. Общение в процессе воспитания. – М.: Педагогическое общество России, 2001. – 320 с.
2. Сериков В.В. Личностно-ориентированное образование // Педагогика. – 1994. – № 5. – С. 16-21.
3. Якиманская И.С. Технология личностно-ориентированного обучения в современной школе. – М.: Сентябрь, 2000. – 96 с.

УДК 378.14:72.012

О. Д. Остафійчук

STUDENT-TEACHER PARTNERSHIP IN INNOVATIVE EDUCATION ENVIRONMENT

State standards of education in the 21st century put forward new requirements for teaching foreign languages. These requirements arise under conditions of globalization, i.e. the global process of integration and unification in the fields of economy, politics and culture, which covers all aspects of society, people living in different countries and on different continents.

The modern world offers a lot of opportunities for teachers to find new ways to realize their potential. This allows them to travel, to broaden their views and gain new experience.

If teachers can organize their own learning and facilitate their own process of learning, they will be able to facilitate students' process of learning, which can make them be engaged in the process itself and be initiative.

The main issue of development in all spheres is lack of motivation. For some it is about material side, for others it is absence of any desire completely. Nobody seems to be interested in the development. Teachers are certain examples for us, in other words, they are our leaders. Being a good example of a good leader they motivate others to reach their level of excellence. Teachers claim that their lack of motivation is based on the system of education where professional development does not interest the authority.

Now we can notice that changes have been great. We have resources that can be used by all teachers all over the world. There is an access to authentic resources such as newspapers and magazines online, dictionaries and English-English dictionaries online.

This is the way to form reliable partnership where teachers make sure they are ready to foster students' interest through innovative methods of teaching by means of using new technologies.

Thus, in case of using modern ways in teaching foreign languages with the help of innovative technologies teachers can make the process interactive and captivating. Students like when they can do something at the class. They need to be able to cooperate and collaborate with others by means of forming such necessary life skills. Teachers can apply the topics and situations that bother students to their class environment. It is the way to form life skills and fast reaction to fast changing conditions and requirements.

Forming skills is not always rewarding as it takes time and understanding because students can get offended and feel frustrated. Teachers need to teach them how to deal with such aspects as problem solving, critical thinking, being creative, active and proactive, and collaboration.

As always, students need patterns and motivation. In order to learn how to think critically it is necessary not only to tell them what it is, but also how to understand it and then to apply. It takes time and energy to make yourself think and take into account different points of view. If this skill is formed successfully, it will be much easier for a student to form one more significant skill as problem solving. It is not only about problems in studying, but also about real life problems. At this stage students are taught to deal with real problems they might come across in their own lives. While solving problems they might need one more skill which is thinking critically. In this case the students are taught to look at the situation from different angles and suggest as many options as possible. They can look for the information in many sources, mostly electronic ones. They learn how to sort the facts and numbers and use them for their benefit. Creativity in modern conditions teaches students how to interpret the reality full of various opportunities. Being active, and what is more important proactive, they learn how to be initiative and form the circle of questions they need to find the answers to. When the students are already aware of the previous parts of their personal and educational development, they are ready to collaborate. Collaboration is the highest level of student-teacher partnership because they work to reach one common aim, which is being able to listen to others and finding proper solutions.

Being able to find various sources for preparing and looking for additional materials students become ready for autonomous learning. This is how it is possible to form innovative learning environment. It is how they can see what is behind just the process of learning. They learn how to form their own schedule and manage time to get ready for every task and test. Shaping this skill is highly important to every person in his/her life.

First, the teacher collaborates with students and then, already being aware of their needs and making conclusions about shifts in teachers' work, s/he collaborates with other teachers and students. This is the way the teacher can contribute to his/her own professional development and other teachers' as well. Then, proactive teachers with their own initiative are able to meet their own and their students'

needs. These teachers are strong leaders who are highly motivated and have a goal and an idea of the outcome at the end.

УДК 81'25

Д.М. Павлова

ПРОБЛЕМЫ ПЕРЕВОДА В КОНТЕКСТЕ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ

The article is devoted to the study of the translation process from the point of view of intercultural communication.

Стаття присвячена дослідженню процесу перекладу з точки зору міжкультурної комунікації.

Взаимодействие культур в современном мире приводит не только к расширению контактов и появлению новой информации, является не только источником развития друг друга, но зачастую добавляет непонимания и расхождения в точках их соприкосновения. В связи с этим все большее значение приобретает изучение и знание не просто иностранных языков, а также и культур, на языке которых ведется общение.

Главным принципом исследования межкультурной коммуникации является рассмотрение культуры как динамической системы, функционирующей на основе коммуникации.

Культура в данном контексте рассматривается как совокупность результатов деятельности человеческого общества во всех сферах жизни и всех факторов (идей, верований, обычаев, традиций), составляющих и обуславливающих образ жизни нации, класса, группы людей в определенный период времени. Культура, будучи тем, что люди должны усвоить как нечто отличное от своего биологического наследия, должна включать конечный продукт познания: знание в самом широком смысле этого слова. Данный анализ указывает на то, что

культура – это широкий круг явлений этнографического, исторического, географического и т.д..

Такое определение культуры имеет ценность для исследований переводческого процесса с точки зрения межкультурной коммуникации. Возросшая интенсивность межкультурных контактов, взаимный обмен ценностями культуры на разных уровнях позволяют говорить о превращении национального достояния в общечеловеческое, о создании общих межкультурных духовных продуктов, что не может не отразиться на языке.

Язык, безусловно, следует относить к явлениям культуры как коммуникативного универсума, что позволяет через исследование различий в языках говорить о различиях в ментальных процессах представителей разных культур. Взаимодействие языка и культуры играет важнейшую роль для совершенствования форм и эффективности общения разных культур. Понимание культуры как коммуникативного универсума, позволяет акцентировать язык как основу коммуникативного универсума. Культура формирует и организует мысль языковой личности, формирует языковые категории и концепты, позволяет приблизиться к ответу, каким образом осуществляется одна из фундаментальных функций языка - быть орудием создания, развития, хранения и трансляции культуры.

Любой перевод является не только взаимодействием двух языковых систем, но и взаимодействием разных культур. Из этого следует, что переводчик должен иметь достаточно полное представление о культуре другого народа как об особой форме организации представлений о мире, выраженной в коллективном сознании народа, о тех расхождениях, которые существуют в представлениях (мировоззренческих моделях) людей, принадлежащих к разным этносам, в их представлениях о жизни вообще и о жизни других народов в частности.

Несколько лет назад, в центре внимания исследователей были такие важные вопросы, как эквивалентность и ее типы,

процедура и стратегия перевода, перевод как коммуникативный акт, прагматика перевода и другие.

Сегодня вопросы формулируются иначе. Можно отметить, что два подхода – лингвистический и культурологический, которые ранее существовали изолированно друг от друга, стали сближаться, происходит переоценка проблем перевода, повышается статус перевода, изменяется его качество, изучаются причины, вызванные различиями в переводах. В данной работе утверждается, что художественный перевод является связующим звеном между языком и культурой и именно поэтому необходимо учитывать в первую очередь его культурную специфику. Современная теория перевода исходит из того, что одним из важных видов коммуникации является обмен информацией, между людьми, говорящими на разных языках и принадлежащими к разным культурам.

Данный анализ позволяет объединить приведенные определения перевода:

- перевод — это точка пересечения, в которой сходятся все проблемы языка и мышления, языка и культуры, национального и индивидуального в понятийной, культурной, концептуальной и языковой картинах мира;
- перевод — это диалог и конфликт сознаний, это автор и читатель, это взаимодействие и взаиморазвитие культур;
- художественный перевод — это процесс межъязыковой и межкультурной коммуникации, это явление культуры, при котором на основе целенаправленного переводческого анализа исходного текста создается вторичный, переводящий текст, заменяющий исходный в новой языковой и культурной среде;
- перевод открывает доступ к культурным достижениям других народов;
- перевод художественных текстов выступает как средство передачи видения мира представителями иной культуры;
- процесс перевода сопоставляет разные культуры.

- перевод переносит содержание оригинала с максимально полной передачей национальной культуры, с сохранением полного его смысла с одного языка на другой.

Мы полагаем, что проведенный в работе анализ перевода в культурологическом аспекте, а также систематизация факторов и условий, осуществляющих культурную адекватность перевода, может способствовать формированию межкультурной компетенции переводчиков, развитию культурной восприимчивости, формированию практических навыков и умений в переводческом процессе художественных произведений.

Таким образом, правильный подход к переводу, в первую очередь с культурологической точки зрения, позволит предупредить возникновение коммуникативных ошибок, основанных на незнании культур, ведущих к их непониманию и неприятию. Таким образом, цель художественного перевода с точки зрения межкультурной коммуникации сводится к следующему: перенести художественное произведение из одной культурной среды в другую с наименьшей потерей культурных особенностей подлинника и с наибольшим сохранением межкультурной ценности произведения.

Суммируя вышеизложенное, можно утверждать, что каждый перевод отражает в равной степени состояние национального языка на определенной ступени его развития, литературные художественные пристрастия общества, и помогает определить картину духовной и интеллектуальной жизни общества. В связи с этим в последнее время перевод рассматривается как культурологическое явление, поскольку он пересекает не только границы языков, но и границы культур, а создаваемый в ходе этого процесса текст транспонируется не только в другую языковую систему, но и в систему другой культуры. Такой учет культурологических особенностей в переводе предполагает преодоление не только языковых, но и культурных барьеров, что позволяет рассматривать художественный перевод как средство межкультурной коммуникации. Переводчик, сталкиваясь с особенностями двух

культур, должен хорошо представлять себе их различия и уметь максимально точно передать информацию от носителя одной культуры носителю другой. Неотъемлемой частью профессионального и подлинного перевода является коммуникативная равноценность, то есть способность текста выступать в качестве полноценной замены другого текста в функциональном, содержательном и структурном отношениях.

Именно по этим причинам в данной работе предпринята попытка определить и проанализировать исходные методологические позиции перевода и выявить культурологический его аспект в контексте межкультурной коммуникации.

Перспективы дальнейшей исследовательской разработки поставленных проблем, по нашему мнению, могли бы включать изучение компонентов перевода в контекст межкультурной коммуникации, составление методики культурологического анализа перевода текста, принадлежащего другой культуре, выявление критерия их культурной эквивалентности.

УДК 37.032

А. В. Плужник

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті розглядаються властивості формування комунікативної культури у студентів філологічних спеціальностей, під впливом сучасних комунікативних мовних тенденцій. Концептуалізується визначення комунікативної культури та розглядається особливості її формуванні у студентів-філологів. В результаті проведеного аналізу вітчизняного досвіду встановлено, що комунікативна культура

є невід'ємною частиною не тільки загальнокультурного, але й професійного становлення особистості майбутнього філолога.

Ключові слова: комунікативна культура студентів філологічних спеціальностей, міжкультурна комунікація, комунікативні мовні тенденції, мова.

This article analyzes the features of communicative culture of students of philology, and influence of modern communicative language trends on it. Conceptualized definition of communicative culture and considered particularly its formation in students-philologist. The analysis of national experiences is determined that communicative culture is an integral part of the general cultural and professional development of future philologist's personality.

Keywords: communicative culture of students of philology, intercultural communication, communicative language trends, language.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю виховання комунікативної культури сучасної молоді людини, яка шукає нові елементи і форми культурної активності для обміну думками, знаннями та почуттями. Зараз, загальна стратегія навчання студентів визначається потребами сучасного суспільства та рівнем розвитку лінгвістичних, психолого-педагогічних та суміжних наук. Цією стратегією є комунікативний підхід, який зумовлює практичну межу вивчення та виховання комунікативної культури. Тому, комунікативна культура може вважатися успішною умовою адаптації людини у суспільстві.

Комунікативна культура – це довершена готовність і спроможність особистості до спілкування з оточенням [5].

Відповідно до засобів використання мови, визначимо комунікативну культуру як здатність людини забезпечити еквівалентне застосування мовних засобів з метою здійснення взаємодії для досягнення взаєморозуміння між її учасниками.

Згідно з лінгвістичними дослідженнями Ю. Апресяна, Л. Введенської, Т. Ладиженського, Д. Лихачова, М. Львова, Л. Павлової, Л.Паламар комунікативна культура трактується як

сукупність знань про мову, як культура володіння усною та письмовою мовою. Тому комунікативна культура є невід'ємною частиною загальнокультурного та професійного становлення особистості майбутнього філолога [2].

З кожним роком зростає потрібність не тільки у кваліфікованих знавцях мови, а також у спеціалістах, які володіють умінням враховувати в процесі спілкування національно-культурні особливості певної мови та культури. Мова йде про особливості виховання особистості студентів філологічних спеціальностей, яка здатна творчо працювати у соціумі, самостійно виконувати професійні завдання, вільно спілкуватись на міжособистісному рівні у різних соціокультурних середовищах.

Народ створює свою культуру, а культура знаходить своє відображення в мові. Різні мови по-різному розглядають світ, позначають однакові реалії. Тому сформованість комунікативної культури у фахівців філологічних спеціальностей це вміння приділяти велику увагу відмінностям культури країн при комунікації чи перекладі та бути провідником між поколіннями та часом.

Особливість сформованості комунікативної культури у студентів філологічних спеціальностей виявляється в тому, що майбутні спеціалісти повинні мати не лише знання, навички та мовленнєві вміння, а й дотримуватися норм мовного етикету, вміти використовувати граматичні, лексичні знання для розширення комунікаційних зв'язків із співрозмовником, виходячи із цілей та ситуацій спілкування. Тому, вони повинні бути соціально спроможними і вміти підтримувати міжособистісну комунікацію з усіма учасниками спілкування.

Аналіз джерел, в яких висвітлюється взаємозв'язок мови, умінь, навичок і знань студентів – філологів та вплив соціокультурних умов на формування їхньої комунікативної культури, дозволяє дійти до висновку, що серед науковців поширена думка, що комунікативні вміння пов'язані з організацією взаємовідносин, взаємодії і впливу на співрозмовника. Також, визначається пріоритет комунікативної

культури, як однієї з важливих якостей особистості студента – філолога у контексті гуманізму, демократизації і духовної культури.

Таким чином, для студентів-філологів комунікативна культура, якою вони повинні володіти задля комфортного співіснування у суспільстві, є провідним структурним компонентом, що формується під час не тільки виховання та освіти, але й під час повсякденної комунікації між собою та молоддю з інших країн.

Сучасні тенденції в молодіжній комунікації можна охарактеризувати як: 1) пошук нових форм вираження в різних видах спілкування в спробі поживити нудні мовні штампи; 2) прагнення провести межу між поколіннями і світоглядами завдяки мовним засобам [6].

З огляду на небезпечну зміну традиційних гуманістичних цінностей та вплив сучасних комунікативних технологій на розвиток потенціалу особистості молодої людини, педагоги шукають нові шляхи формування комунікативної культури, щоб виховувати освічених студентів, які вміють самостійно працювати і долати психологічні бар'єри міжкультурної комунікації.

Також у рамках формування комунікативної культури педагог повинен допомагати зрозуміти особливості мови, додаткові смислові навантаження, політичні, культурні, історичні конотації одиниць мови й мовлення. Тому сучасний викладач повинен виступати, як активний учасник комунікативного процесу (викладач-студент), партнер у взаємодії, фасилітатор у навчанні методів комунікації у соціокультурних умовах сьогодення.

Література:

1. Беляєв О. Культура мовлення вчителя-словесника / О. Беляєв // Дивослово. – 1995. с. 37 – 44
2. Педагогическое мастерство и педагогические технологии: учеб. пособ. / под ред. Л. К. Гребенкиной,

Л. А. Байковой. – 3-е изд., испр. и доп. – М.: Педагогическое общество России, 2001. – с. 256

3. Знаменская С. В. Педагогические условия формирования коммуникативной культуры студентов в процессе профессиональной подготовки в вузе: дис. канд. пед. наук: 13.00.06 / Стояна Васильевна Знаменская. – Ставрополь, 2004.

4. Емельянов Ю. В. Активные групповые методы социально-педагогической подготовки специалистов. / Емельянов Ю. В. // Вопросы психологии. – 1993. – с. 69 – 73

5. Корніяка О. М. Психологія комунікативної культури школяра: [монографія] / О. М. Корніяка. – К.: Міленіум, 2006. – с. 336

6. Костомаров, В.Г. Наш язык в действии: Очерки современной русской стилистики / В.Г. Костомаров. – М.: Гардарики, 2005. - с. 346

УДК 37.013:81'243:373.31

Л.М.Покорна

ПОНЯТТЯ МІЖКУЛЬТУРНОГО НАВЧАННЯ В МОВНОЇ ОСВІТІ

Значення терміну “міжкультурне навчання” значно багатше, ніж “іношомовне навчання”. Антропоцентричний характер сучасної науки дослідження мови у зв’язку з людською діяльністю висунуло на перший план лінгвокраїнознавство і лінгвосоціокультурологію. Мовна освіта передбачає вивчення національних форм буття особистості, мова якої вивчається.

The meaning of the term “international foreign language teaching” is much richer than “foreign language teaching”. Anthropocentric character of modern science, investigation of language in connection with human activity put on the first place disciplines of linguistic country study and linguistic social culture

study. Foreign language education supposes learning national forms of human life and language of its community.

Починаючи з 1990-х років у методиці навчання іноземних мов розпочато пошук шляхів взаємопов'язаного комунікативного, соціокультурного і когнітивного розвитку учня. Ставиться завдання реалізації особистості останнього на основі пізнання ним чужої для нього дійсності та сприйняття іншої культури. У мовній освіті з'являється поняття «міжкультурного навчання» [1, с.33].

Реалізація ідеї міжкультурного навчання зумовлена також результатами нових досліджень в галузі комунікації, специфічної форми взаємодії людей у процесі їхньої пізнавальної діяльності. Комунікантам важливо володіти знаннями та уявленнями даної лінгвоетнокультурної спільноти. Міжкультурна комунікативна компетенція – це здатність особистості успішно й адекватно спілкуватися іноземною мовою в ситуаціях міжкультурного спілкування різних типів і видів з урахуванням основних зовнішніх соціокультурних і внутрішніх ситуативних факторів [1, с.36].

Проблемі міжкультурної комунікативної компетентності навчання приділяють увагу такі науковці, як С.Ю.Ніколаєва, О.Б.Бігич, Н.Ф.Бориско, Т.Е.Борецька. Мета доповіді обґрунтувати доцільність введення поняття міжкультурного навчання в мовній освіті.

Англійська мова – найбільш поширена у Євросоюзі. Хоча вона є рідною мовою для 16% європейського населення, більш ніж 31% громадян Євросоюзу володіють нею досить добре, щоб спілкуватись. Звідси випливає актуальність даної доповіді, присвяченої формуванню міжкультурної комунікативної компетентності у процесі усного англомовного спілкування та особливостям елементів її змісту.

Спілкування людей в реальному житті відбувається завдяки виникненню потреба в реалізації певного комунікативного наміру, досягнення або недосягнення якого визначає результат мовленнєвого спілкування. У ході

спілкування комуніканти виступають як носії певних соціальних стосунків, що виникають у тій чи іншій сфері діяльності і реалізуються в конкретних мовленнєвих ситуаціях. Формування комунікативної компетенції можливе за умови моделювання у навчальному процесі типових ситуацій реального спілкування, які виникають в різних сферах життя і стосуються різних тем. Зміст навчання іншомовної комунікативної комунікації включає наступні компоненти: сфери спілкування, теми, ситуації; мовний, мовленнєвий, країнознавчий та лінгвокраїнознавчий навчальний матеріал; знання, навички та вміння мовлення.

Якщо раніше з метою формування мовної компетенції застосовувалась методика, що спиралась в основному на структурно-семантичний підхід, під знаком якого тривалий час розвивалось мовознавство, то сьогодні перевага надається комунікативній компетенції, для якої оволодіння для комунікантів мовним кодом не є достатнім. Вона включає уміння в аудіюванні, говорінні, читанні та письмі. Досягнення комунікативної компетенції неможливе без оволодіння певним обсягом культурної інформації без ознайомлення з культурною народом, мова якого вивчається. У зв'язку з цим компонентом змісту навчання виступає соціокультурна компетенція, яка складається з країнознавчої та лінгвокраїнознавчої компетенції [2, с.14-15].

Усі види діяльності тісно пов'язані з таким поняттям як «пізнавальний інтерес» – надійний і реальний чинник мотивації навчання. Активізація мовленнєвої діяльності ґрунтується на позитивній мотивації учня, і є одним із способів її підвищення. Тематика ситуативного спілкування на уроках англійської мови спрямована на відображення подій, явищ, фактів їх життя.

Таким чином, значення поняття “міжкультурного навчання в мовній освіті” значно багатше, ніж “іншомовне навчання”. Формування іншомовної комунікативної компетенції включає як складову лінгвосоціокультурну компетенцію, яка в свою чергу, поєднує соціолінгвістичну, соціокультурну та соціальну компетенції, що відповідає антропоцентричному характеру сучасної науки дослідження мови.

Література:

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів / О.Б.Бігич, Н.Ф.Бориско, Г.Е.Борецька за загальн. ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленсвіт, 2013. – 590с.
2. Ніколаєва С.Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу / С.Ю.Ніколаєва //Іноземні мови. - 2010. – №2. – С.11–17.

УДК 37.02:37.091]:061.1ЄС

Н. Г. Пономаренко

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ЦІЛІ ПІДГОТОВКИ ЕКСПЕРТІВ З ОСВІТИ В НІМЕЧЧИНІ

У статті розглянуто кваліфікаційні цілі підготовки експертів з освіти в Німеччині, зокрема, за магістерськими освітніми програмами університетів та Педагогічних інститутів. З'ясовано, що випускники освітніх програм підготовки експертів в галузі освіти повинні оволодіти знаннями та вміннями щодо розвитку школи та персоналу, розвитку освітнього процесу, експертизи та забезпечення якості, а також володіти емпіричними методами дослідження та консультування.

In the article the qualifying goals for experts in education in Germany, in particular, master educational programs of universities and educational institutions. Found that graduates of educational training programs for experts in the field of education should acquire knowledge and skills for the development of the school and staff of the educational process, examination and quality assurance, and have empirical research methods and counseling.

З кінця 1990-х років в Німеччині почали відбуватися зміни механізмів державного регулювання в галузі освіти. Ці зміни були зумовлені низькими результатами учнів цих країн,

які вони продемонстрували під час міжнародної програми з оцінки рівня функціональної грамотності PISA. У зв'язку з цим були запроваджені освітні стандарти та експертиза як важливий елемент системи забезпечення якості освіти. У цьому контексті виникла потреба у фахівцях, які здатні ініціювати, супроводжувати та оцінювати процеси розвитку освіти та освітніх закладів й установ з метою покращення їхньої якості.

Аналіз офіційних сайтів освітніх закладів Німеччини показав, що підготовка експертів з освіти здійснюється за магістерськими освітніми програмами університетів та Педагогічних інститутів, зокрема, Вільного університету м. Берлін (Freie Universität Berlin) [1] та Педагогічного інституту м. Фрайбург (Eberhard Karls Universität Tübingen) [2].

Освітні програми підготовки експертів з освіти в Німеччині передбачають певні кваліфікаційні цілі.

Розглянемо кваліфікаційні цілі підготовки експертів з освіти на прикладі магістерської освітньої програми «Розвиток школи та забезпечення якості» Вільного університету м. Берлін.

Проаналізувавши освітню програму ми з'ясували, що по завершенню навчання слухачі повинні мати знання та вміння щодо розвитку школи та персоналу, експертизи та забезпечення якості, розвитку освітнього процесу[1].

Під час виконання проекту експертизи слухачі повинні здобути компетенції щодо планування, реалізації та аналізу проекту розвитку освітнього процесу в контексті окремої школи, тобто з'ясувати замовлення, вивести індикатори, з'ясувати та уніфікувати цілі, а також застосувати їх при розробці експертизи; розробити відповідні інструменти, провести пошук, спланувати та реалізувати збір даних, враховуючи гендерні аспекти та аспекти різноманітності, правові установки, шкільні умови; перетворювати дані у зворотній зв'язок цільових груп та оцінювати власний спосіб дій.

Виконання проекту менеджменту персоналом передбачає вмінні слухачів вибрати, розробити та запровадити конкретний інструмент або конкретний метод менеджменту персоналом,

залучати до власної концепції думки експертів з галузі економіки та дискутувати з ними ґрунтовно та кваліфіковано з метою отримання обґрунтованого висновку з огляду на концепцію [3, с. 884].

У Положенні про магістерську освітню програму «Розвиток освітнього процесу та школи» Педагогічного інституту м. Фрайбург зазначено, що випускники повинні по завершенню навчання здобути фахові, практичні, дослідницькі та соціальні компетенції.

Під фаховими компетенціями розуміють вміння аналізувати професійну діяльність вчителів на занятті в контексті процесів розвитку школи та рамкових умов системи освіти, беручи до уваги різні наукові підходи, знання наукових теорій дидактики індивідуального та спільного навчання або інклюзивної педагогіки, вміння критично аналізувати можливості різних дидактичних концепцій диференціації в межах групи учнів, педагогічної діагностики та самостійного навчання в педагогічній практиці з огляду на наукову літературу, знання актуальних теорій та методів менеджменту організації або менеджменту внесення змін в контексті школи та заняття, зокрема розвитку якості та персоналу, вміння використовувати актуальні результати досліджень в інтегрованих шкільних системах.

Практичні компетенції передбачають вміння застосовувати ефективні техніки аналізу (включаючи колегіальний) проблем професійної практики, вміння розробляти проекти розвитку освітнього процесу й школи та цілеспрямовано його реалізовувати та оцінювати, вміння керувати, підтримувати, консультувати окремих осіб, групи та інституції при розробці, плануванні, реалізації, експертизі та оптимізації освітніх процесів та супроводжувати процеси змін [244].

Дослідницькі та методичні компетенції охоплюють знання емпіричних методів дослідження та експертизи з метою аналізу та оцінки освітніх процесів окремих осіб, груп та установ, вміння упорядковувати та критично оцінювати результати емпіричних досліджень освіти з точки зору їхньої

методичної якості та змісту. Слухачі повинні вміти системно оцінювати якість результатів діяльності установ та обговорювати результати оцінки, виводити на основі існуючих результатів досліджень нові питання щодо розвитку освітнього процесу та школи, переводити їх в оформлення дослідження та реалізовувати дослідницькі проекти.

Набуття соціальних компетенцій спрямоване на вміння ефективно працювати в команді та розуміння значення колегіального співробітництва для процесу розвитку освітнього процесу та школи, вміння презентувати, критично аналізувати та аргументувати з теоретичної та емпіричної точок зору свою власну позицію незалежно та адресно, вміння сприймати зворотний зв'язок колег та робити з цього висновки для своєї діяльності. Соціальні компетенції передбачають вміння розпізнавати та професійно й предметно вирішувати конфлікти, які виникають в процесі розвитку школи та освітнього процесу. Слухачі повинні вміти орієнтуватися на зміни й різні ситуації та активно брати участь у їх формуванні, вміння самостійно засвоювати актуальні знання та компетенції, необхідні для розвитку освітнього процесу та школи, а також оцінювати свої власні дії та постійно розвиватися з метою подальшої цілеспрямованої професіоналізації [4, с.40].

Література:

1. Офіційний сайт Вільного університету м. Берлін [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fu-berlin.de>

2. Офіційний сайт Педагогічного інституту м.Фрайбург [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ph-freiburg.de>

3. Studienordnung für den weiterbildenden Masterstudiengang Schulentwicklung und Qualitätssicherung des Fachbereichs Erziehungswissenschaft und Psychologie der Freien Universität Berlin. – Amtsblatt der Freien Universität Berlin. – №40. – 2013. – S. 878 – 894.

4. Studien- und Prüfungsordnung der Pädagogischen Hochschule Freiburg für

Masterstudiengänge vom 02.November 2009 [Elektronный ресурс].
– Режим доступа: https://www.ph-freiburg.de/fileadmin/dateien/zentral/studienplanung/stpo_ma_nal.pdf

УДК 811.111

О.В. Потапенко

AGRICULTURA OF DENMARK: EXPERIENCE AND TENDENCIES

Denmark is the only country in the Baltic region with a net export of agricultural products, producing 3 times the amount of food it needs for itself. A good percentage of arable land and moderate climate has been conducive to agriculture, but the sector's extremely advanced technology and infrastructure are what have made it so productive in recent years. Although agriculture's role in the Danish economy has steadily decreased as industrialization and economic development has progressed, it is still essential as a source of foreign currency, a direct and indirect source of jobs, and as a supply of everyday foodstuffs.

The increasing mechanization of agriculture, combined with changes in farm management and organization, plus the draw of industrial employment in the cities, has meant fewer people are required to farm ever-increasing quantities of land. Farm sizes have increased, and the number of individual farms has dropped dramatically since the 1950s. From the 1970s into the 1990s, 2,600 individual holdings disappeared every year, absorbed into larger farms. In the first half of the 20th century Denmark had around 200,000 individual farms, averaging 16 hectares in size; by 1997, there were about 60,900 farms averaging 43.6 hectares. Family-run farms are still dominant in Denmark, where even in 1997, some 91 percent of farms were family-owned and run, 7 percent company-owned, and the rest owned by the state, local authorities, and foundations. Along with increasing farm size, the typical farmer has to an increasing extent concentrated on one sole branch of farming,

and specialization in animal production has led to fewer types, but larger numbers, of livestock.

In 1996, primary forestry occupied approximately 3,000 employees, while forestry formed the basis for most of the work for around 34,000 employees in the wood manufacturing industry. Denmark is Europe's primary supplier of Christmas trees. Profits from forestry have historically been invested both in modernization of the industry and in investment in other industries. The state is the largest owner of forests, with one-third of forested land under its control. The rest is owned by a multitude of private companies, individuals, and institutions.

In the early 1990s, Denmark was among the top 10 to 15 fishing nations in the world, catching 1.6 million tons in 1993. Industrial fishing (catching fish for industrial use, i.e. producing fish meal and fish oil) has been the most important branch of fishing with a total catch in 1993 of 1.2 million tons. In 1993, the export value of the fishing industry was around DKr10 billion, corresponding to some 4 to 5 percent of Denmark's total exports.

Environmental legislation has been on the increase in the past decade, some of which has directly affected productivity. For example, the greater emphasis on forests and parks has meant that some land had to be turned away from farming use. New restrictions on waste disposal and contamination have also forced some farmers to limit or end production.

Література:

1. Denmark/ [Електронний ресурс] Джерело доступу: <http://www.nationsencyclopedia.com/economies/Europe/Denmark-AGRICULTURE.html>

2. WhereistheDenmark? / [Електронний ресурс] Джерело доступу:

http://www.organic-world.net/fileadmin/documents/country_information/denmark/fibiger-norfelt-2005-denmark-2003.pdf

3. Denmark | of all Hectares agricultural/ [Електронний ресурс] Джерело доступу:

УДК 378.147

Д. В. Пустовойченко

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті йде мова про використання інтерактивних форм та методів навчання іноземної мови. Реалізація моделі технології інтерактивного навчання на заняттях з іноземної мови забезпечує розвиток і саморозвиток особистості, сприяє формуванню її організаційних, інформаційних, комунікативних компетентностей, міцному засвоєнню програмного матеріалу.

The article deals with the usage of interactive forms and methods of teaching a foreign language. The implementation of the model for interactive learning technology at foreign language practical classes ensures the development and self-development of personality. The formation of organizational, informational, communicative identity competence and strong acquirement of the program material are also provided by the interactive learning technique.

Сучасний період розвитку суспільства, оновлення всіх сфер його соціального і духовного життя потребує якісно нового рівня освіти, який відповідав би міжнародним стандартам. Іноземна мова є важливим засобом міжкультурного спілкування, вона сприяє вербальному порозумінню громадян різних країн, забезпечує такий рівень їхнього культурного розвитку, який дозволяє вільно орієнтуватись і комфортно почуватись у країні, мова якої вивчається.

Основною метою вивчення іноземної мови є формування у студентів комунікативної компетенції, що означає оволодіння мовою як засобом міжкультурного спілкування, розвиток умінь

використовувати іноземну мову як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу, а також використання інтерактивних методів, як приклад сучасного методу навчання. Використання інтерактивних методів навчання позитивно відображається на рівні знань та зацікавленості студентів в навчальному процесі. Підвищення ефективності навчання безпосередньо залежить від доцільності добору і використання різноманітних, найбільш адекватних навчальній темі методів навчання, а також від активізації всього навчального процесу. Кожен з методів навчання має певні переваги і недоліки. Ефективність їх застосування визначається специфікою конкретного процесу навчання. Нині приділяють належну увагу інтерактивним методам навчання, в яких процес навчання поєднується із процесом спілкування. Інтерактивний означає сприятливий тому, щоб взаємодіяти чи знаходитися в режимі бесіди, діалогу з будь-чим (наприклад, комп'ютером) чи з будь-ким (людиною) [3, с. 7].

Інтерактивне навчання – це, перш за все, діалогове навчання, у ході якого здійснюється взаємодія викладача і студента. Інтерактивне навчання відноситься до педагогічних технологій на основі ефективності управління і організації навчального процесу. Основна характеристика "інтерактиву" – це спеціальна форма пізнавальної діяльності. Інтерактивними називаються спеціальні засоби і пристрої, які забезпечують безперервну діалогову взаємодію двох сторін. Інакше кажучи, «навчання проходить у процесі спільної злагодженої роботи групи студентів та викладача, під час якої обговорюються та розв'язуються навчальні й професійні завдання» [2, с. 8]. До інтерактивних методів навчання слід віднести дискусії, рольові ігри, імітаційні ігри, заняття - панорами, заняття - прес - конференції. Під час проведення заняття – семінару або прес – конференції варто підготувати групи до спільної роботи.

Для роботи за інтерактивними технологіями викладачу необхідно змінити свої особисті підходи до навчання. Тому для роботи за даними технологіями викладачеві необхідна певна підготовка (дидактична, моральна). Інтерактивні

технології навчання поділено на чотири групи: парне навчання, фронтальне навчання, навчання у грі, навчання у дискусії [1]. Кооперативна (групова) навчальна діяльність – це форма організації навчання у малих групах, об'єднаних спільною навчальною метою. За такої організації навчання викладач керує роботою кожного студента опосередковано, через завдання, якими він спрямовує діяльність групи. До фронтальних технологій інтерактивного навчання відносять такі, що передбачають одночасну спільну роботу всього класу. Це – обговорення проблеми у загальному колі. До технологій навчання у грі відносяться імітації, рольові ігри, драматизація. Студентам надають максимальну свободу інтелектуальної діяльності, що обмежується лише конкретними правилами гри. Як правило, ігрова модель навчання має 4 етапи: орієнтація, підготовка до проведення гри, основна частина – проведення гри, обговорення. Технології навчання у дискусії – широке публічне обговорення спірного питання. Дискусія сприяє розвитку критичного мислення, дає змогу визначити власну позицію, формує навички відстоювання своєї особистої думки, поглиблює знання з даної проблеми.

Таким чином, інтерактивні методи захоплюють студентів, пробуджують у них мотивацію. Використання новітніх методів навчання призводить до розкриття творчих можливостей студентів, задоволення їх особистих та суспільних інтересів. Втілення цієї мети можливе, у разі оволодіння методикою, що стимулює конструктивно критичне мислення активними методами та технологіями навчання.

Література:

1. Артемчук Т. Про сучасні підходи до вивчення і викладання іноземних мов // Рідна школа 2003. – № 9. – С. 47.
2. Косенко О.І. «Інтерактивні форми роботи й розкриття лідерських здібностей під час формування навичок діалогічного мовлення», газета «Англійська мова» № 34, 2004.

3. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: Теорія, практика, досвід: Метод, посібник. – К., 2002. – 140 с.
4. Семенчук Ю. Іноземна мова – для реального життя // Іноземна мова в навчальних закладах. – 2004. – №3. – С. 143-151.

УДК 377+82-3

Я.І. Ружевич

**РОЛЬ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ
ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦЯ-ГУМАНІТАРІЯ
(на матеріалі творів Е. Гофмана)**

Стаття присвячена проблемі викладання зарубіжної літературі у вузі. Автор досліджує методичні підходи до вирішення даної проблеми. У статті визначаються особливості творчості та художньої манери Гофмана. Увага приділяється специфіці гофманівської фантастики. Виявляється зв'язок музикальної естетики романтика з літературною діяльністю.

Ключові слова: романтизм, мистецтво, фантастика, гротеск, роман.

The article is dedicated to the problem of the teaching Foreign Literature at the university. The author researches the methodological approach to the solution of this problem. The article defines the features of creativity and artistic manner of Hoffmann. In the article, attention is given to the specifics of Hoffmann's fiction. The author reveals the connection between the musical aesthetics of the writer and literary activity.

Key words: romanticism, art, fantasy, grotesque, novel.

Німецькі романтики прагнули до синтезу всіх мистецтв, до створення мистецтва універсального, в якому зливалися б

поезія, музика, живопис. Із письменників-романтиків всесвітньої слави набув лише Ернст Теодор Амадей Гофман (1776 – 1822).

У працях, присвячених дослідженню творчості Е. Гофмана, розкривається своєрідність його творів, важливі проблеми поетики, художня майстерність автора [1; 2], індивідуально неповторний художній світ [3], специфіка фантастики [4]; виявляється зв'язок музикальної естетики романтика з літературною діяльністю, звертається увага на гармонійне сполучення художніх засобів виразності із музичними образами [5].

Розкриваючи окремі аспекти викладання творчості Гофмана у вузі (факультет іноземної мови), пропонуємо для практичного заняття роман Е. Гофмана «Життєва філософія kota Мурра». Свій вибір обґрунтовуємо тим, що в цьому творі знайшли розвиток характерні гофманівські теми й мотиви, особливості стилю. Роман ніби підбиває підсумки основних проблемно-тематичних ліній творчості німецького романтика.

План має складатися таким чином, щоб відповіді на запитання з максимальною глибиною розкривали суть теми. Крім того, він обов'язково повинен сприяти підвищенню рівня професіоналізму студента, майбутнього фахівця-гуманітарія, а тому включатиме пункти, пов'язані з різнобічним вивченням літератури в цілому, творчості конкретного письменника, окремого твору, певного його аспекту.

Під час аналізу роману слід зосередити увагу студентської аудиторії на іронічній двоплановості композиції. Роман Гофмана будується на іронічній паралелі між світом тварин і світом людей. Перший план – розповідь kota про свою біографію; другий – розповідь про світ людей, у центрі якої доля музиканта Крейслера.

З першого погляду здається, що паралельні життєписи Крейслера і Мурра – новий варіант традиційного гофманівського двоємир'я: сфера «ентузіастів» (Крейслер) і сфера філістерів (Мурр). Але у кожній із цих біографій, в свою чергу, світ теж розподілений навпіл, і в кожній частині є своя сфера «ентузіастів» (Крейслер і Мурр) і філістерів (оточення

Крейслера і Мурра). Але демонстративна, ледве не буквально розірваність роману, його зовнішній розповідний сумбур композиційно поєднані.

На практичному занятті з'ясовуємо точку зору аудиторії на образ Мурра. Хто ж він? «Освічений філістер», «філістер від романтизму»? Чи Мурр більше ніж філістер, близький до свідомості Крейслера?

Під час аналізу образу Крейслера треба зосередити увагу студентів на його меті створити такі музичні твори, які б змушували людину забути про її сіре життя, прозаїчні турботи і підіймали б її до висот поезії, «божественного».

Симпатії автора на боці «поетичних натур», тобто людей, які живуть напруженим духовним життям, закохані в природу, мистецтво, красу. Найбільшим багатством людини, на думку автора, є її розумовий і творчий потенціал, внутрішня незаплямованість.

Зображуючи непримиренність мистецтва і дійсності, трагедію художника-гуманіста в суспільстві ситих та обмежених філістерів, німецький романтик приводить читача до висновку, що художник самотній у світі, його не розуміють і принижують філістери, а суспільство, в якому панують прозаїчні інтереси, нахаби і нікчеми, які домагаються багатства і влади, використовуючи талант чи розум інших, привласнюючи чужу працю, є ворожим великому, справжньому мистецтву.

Таким чином, у фантазмагоричному світі «Життєвої філософії kota Мурра», створеному на початку ХІХ століття, Гофман торкається проблем, які залишаються актуальними: протиріччя між духовними й матеріальними цінностями, незалежність у життєвому виборі, співіснування прекрасного й потворного.

Література:

1. Федоров Ф.П. Художественный мир Гофмана. – М.: Книга, 1982. – 289 с.
2. Шамрай А.П. Ернст Теодор Амадей Гофман. Життя і творчість. – К.: Дніпро, 1969. – 301 с.

3. Художественный мир Э.Т.А. Гофмана: Сб. статей. – М.: Наука, 1982. – 295 с.
4. Гейне Г. Романтическая школа. – Собр. соч. в 6-ти т. – М.: Худож. лит., 1982. – Т. 4. – С. 393 – 395.
5. Литература и музыка: Сб. статей. – Л., изд. ЛГУ, 1975. – 227 с.

УДК 372.8:811.161

Л. В. Рускуліс

ПРОЕКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕТОДИЧНІЙ СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У тезах розкрито питання формування предметних компетентностей шляхом упровадження проектних технологій у процесі вивчення дисциплін лінгвістичного циклу, охарактеризовано погляди науковців на це методичне явище.

In theses disclosed subject matter competence formation by introducing design technology in the study of linguistic disciplines cycle looks researchers, described this methodical phenomenon.

У Законі України «Про вищу освіту» наголошується на забезпеченні «органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності». Отже, необхідним постає вирішення питання про модернізацію процесу навчання через розробку інтерактивних форм навчання, ділових та рольових ігор, проектних технологій та ін..

Із метою інтегрування різних навчальних дисциплін особливе місце слід відвести **ігровому проектуванню** як інтерактивному навчанню, що може застосовуватися під час вивчення дисциплін лінгвістичного циклу. Як зауважують вітчизняні (Алябушева Г., Блохін О., Зимня І., Кочетурова Н.,

Матяш М., Никітіна І., Оноарієнко О., Пехота О., Полат Є., Селевко Г., Симоненко В., Ретивих М., Хотунцев Ю. та ін.) й зарубіжні (Блур Т., Бьом І., Дью Дж., Сент-Джон М. Дж., Хатчисон Т., Шнайдер Й., Фрід-Бус Д. та ін.) науковці, проектна діяльність здатна спрямувати навчальний процес на особистісно зорієнтоване навчання, під час якого студент матиме можливість всесторонньо розкрити свій творчий потенціал, уміння вести пошук, робити висновки, проявляти самостійність та креативність у вирішенні поставлених проблем, координувати та корегувати свою діяльність [1; 2; 3]. У результаті впровадження цього виду діяльності набуті теоретичні знання переносяться в координати формування практичних навичок на основі створення педагогічних ситуацій, що максимально наближені до реальних.

О. Горошкіна вважає, що метод проектів сприяє розвитку учнів та направлений на здобуття тих знань, що будуть необхідними в їх житті [4]. Цю думку підтверджує І. Дроздова, переконуючи в його ефективності вести пошукову, дослідницьку та креативну діяльність студентів [5]. А Н. Голуб доводить, що проектна діяльність визначається «спроможністю формувати важливі вміння, що є складниками багатьох ключових компетентностей» [6]. Підтримуємо такі думки вчених та констатуємо той факт, що метод проектів займає одне з визначальних місць у методичній системі формування предметних компетентностей майбутніх учителів української мови, оскільки забезпечує створення професійно зорієнтованого середовища, максимально наближеного до природного, виробляючи навички впевненості в обраному шляху; активно розвиває дослідницькі вміння та стимулює навчальну діяльність студентів до навчання.

На думку О. Горошкіної, значне місце в самостійній діяльності майбутнього вчителя української мови займають такі проекти: а) короточасні проекти (підготовка невеликої презентації за темою заняття: «Українська лінгводидактика в персоналіях», «Види позакласної роботи з мови», «Засоби навчання української мови» та ін.); б) довгострокові проекти

(студенти планують вивчення певної мовної теми для учнів відповідного класу: аналіз чинної програми та діючого підручника, розробка календарно-тематичного планування, складання циклу планів-конспектів уроків із застосування інтерактивних технологій; розробка засобів навчання та тестових завдань з метою перевірки засвоєного матеріалу [7]. Виконання таких видів роботи зможе яскраво продемонструвати особистісні досягнення студентів, майбутніх учителів української мови, в дослідженні інноваційних процесів у лінгвістичній науці, методиці мови та педагогіці, результати їх методичних напрацювань: конспекти уроків із мови, виготовлені засоби навчання, розробки позакласних заходів тощо.

Отже, метод проектів передбачає моделювання майбутньої педагогічної діяльності студента, допомагає надолужити прогалини між вивченням теоретичних засад лінгвістичної науки та мовленням, привчає вести дослідницько-пошукову роботу, розвиває вміння працювати в колективі, й відповідно, формує предметні компетентності майбутнього вчителя української мови.

Література:

1. Зимняя И. А. Проектная методика обучения английскому языку / И. А. Зимняя, Т. Е. Сахарова // Иностранные языки в школе. - 1991. - № 3. – С. 9-15.
2. Полат Е. С. Метод проектов на уроке иностранного языка / Е. С. Полат // Иностранные языки в школе. – 2000. - № 3. – С. 3-15.
3. Fried-Booth D. Project Work / D. Fried-Booth. – Oxford : Oxford University Press, 1990 – 89 p.
4. Горошкіна О. М. Лінгводидактичні засади навчання української мови в старших класах природничо-математичного профілю : Монографія / Горошкіна Олена Миколаївна. – Луганськ : Альма-матер, 2004. – 362 с.
5. Дроздова І.П. Наукові основи формування українського професійного мовлення студентів нефілологічних факультетів

ВНЗ: монографія / І. П. Дроздова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2010. – 320 с.

6. Голуб Н. Метод проектів у навчанні української мови / Ніна Голуб // Українська мова і література в школі. – 2013. - № 8. – С. 15-19.

7. Горошкіна О. Оптимізація самостійної роботи студентів-філологів у процесі вивчення мовознавчих та лінгводидактичних дисциплін / Олена Горошкіна // Українська мова і література в школах України. – 2016. – № 10. – С. 5.

УДК 811.111

А.А. Смирнова

TYPES OF ECONOMIC SYSTEMS

This paper deals with the economic system and its types. The main objective of this paper is show the diversity of the economic system, and clearly identify the differences between them.

Key words: economy, economic system, market economy system, traditional economy system, planned economy system, mixed economy system.

Ця стаття присвячна типам економічних систем. Основною метою даної роботи є показати різноманіття економічних систем, а також чітко визначити відмінності між ними.

Ключові поняття: економіка, економічна система, ринкова економічна система, традиційна економічна система, планова економічна система, змішана економічна система.

If we talk about the economy , it is one of the most interesting theme. The theme of the economic system. The world economic system endures times of prosperity as well as followed by inevitable declines. There are a number of ways in which a government can organize economy and the type of system chosen is critical in shaping environment in which businesses operate. An economic system is

way in which a country uses available resources (land, workers, natural resources, machinery etc.) to satisfy the demands of inhabitants for goods and services. The more goods and services which can be produced from these limited resources, the better the standard of living enjoyed by the country's citizens.

Economic system is a historically emerged or established, which operate in the country set of principles, rules and norms laid down by law, determine the form and content of the basic economic relations arising in the process of production, distribution, exchange and consumption of economic output [1].

There are four main economic systems:

1. Market economy;
2. Traditional economy;
3. Planned economy;
4. Mixed economy.

Market economy system is an economy system in which a significant part of economic decisions taken on the basis of information provided by the markets [2]. In a true market economy the government plays no role in the management of the economy, the government does not intervene in it. The system is based on private enterprise with private ownership of the means of production and private supplies of capital, which can be defined as surplus income available for investment in new business activities. In a market economy consumers decide what is to be produced.

Traditional economy - an economic system in which the traditions and customs define the widespread use of rare limited natural resources. It is strongly connected to subsistence farming. In the majority of countries traditional economy has been replaced by command economy, market economy or mixed economy. However, it is found today mainly in underdeveloped, agricultural parts of South America, Asia, and Africa.

Planned economy system is a way of orientation and management of the economic system, the country's economy, based on the high level of centralization of functions of economic management, the use of policy management, focusing the main types

of state-owned production resources [3]. It is an economic system in which state or government controls the factors of production and makes all decisions about their use and about the distribution of income. In such an economy, the planners decide what should be produced and direct enterprises to produce those goods. Planned economies are in contrast to unplanned economies, i. e. a market economy, where production, distribution, and pricing decisions are made by the private owners of the factors of production based upon their own interests rather than upon furthering some overarching macroeconomic plan.

A mixed economy is the economy of the country, which combines the features of the market and a centralized economic systems [3]. It is usually defined as an economy that contains both private-owned and state-owned enterprises or that combines elements of capitalism and socialism, or a mix of market economy and command economy. There is not one single definition for a mixed economy, but relevant aspects include: a degree of private economic freedom (including privately owned industry) intermingled with centralized economic planning (which may include intervention for environmentalism and social welfare, or state ownership of some of means of production).

Література:

1. Райзберг, Б.А. Современный экономический словарь — 2-е изд., испр./ Б.А. Райзберг, Л.Ш. Лозовский, Е.Б. Стародубцева. — М.: ИНФРА-М, 1999. — 479 с.

2. Издательство "Весь Мир". Дж. Блэк. Общая редакция: д.э.н. Осадчая И.М.. Экономика. Толковый словарь. — М.: "ИНФРА-М", 2000.

3. Кураков Л.П. Экономика и право: словарь-справочник./ Л. П. Кураков, В. Л. Кураков, А. Л. Кураков — М.: Вуз и школа, 2004.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНІСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ США

Cross-cultural competence refers to the concept that citizens in a democracy should possess a common body of knowledge that allows them to communicate effectively, govern themselves, and share in their society's rewards. It includes the ability to critically reflect on, and if necessary bring about change in, one's own culture

Кроскультурна компетентність означає, що громадяни демократичного суспільстві повинні володіти єдиною базою знань, яка дозволяє їм ефективно спілкуватися. Вона включає здатність критично осмислити і можливість змінити свою власну поведінку відповідно до цінностей іншої культури

Американські освітяни К. Сітарам і Р.Когделл розробили практичні рекомендації з міжкультурного спілкування, зорієнтовані на формування толерантного ставлення до інших людей. Ці рекомендації є так званим «Кодексом етики міжкультурного комунікатора», згідно з яким кожна людина повинна [2]:

1. Усвідомлювати, що вона не встановлює світові стандарти.
2. Ставитися з повагою до культури інших людей.
3. Не критикувати цінності, переконання та звичаї інших культур.
4. Завжди пам'ятати про необхідність розуміти культурну основу цінностей інших людей.
5. Ніколи не надавати переваги своїй релігії стосовно вірувань людей інших культур.
6. Спілкуючись з представниками іншої релігії, намагатися розуміти і поважати цю релігію.

7. Поважати звичаї приготування та прийняття їжі інших народів, що склалися під впливом їхніх специфічних потреб і природнихресурсів.

8. Поважати способи одягатися, прийняті в інших культурах.

9. Не демонструвати відрази до незвичних запахів, якщо ті можуть сприйматися людьми інших культур як приємні.

10. Не зважати на расові відмінності інших людей.

11. Не дивитися зверхньо на людину, мовленню якої притаманний акцент іншої культури.

12. Розуміти, що кожна культура, якою б малочисельною вона не була, має, що запропонувати світові, та не існує таких культур, які б мали монополію на будь-які аспекти життя людей.

13. Не намагатися використовувати власний високий статус в ієрархії своєї культури для впливу на поведінку представників іншої культури в ході міжкультурних контактів.

14. Завжди пам'ятати, що щодна наукова інформація не підтверджує переваги однієї етнічної групи над іншою.

З огляду на вищевказе маємо змогу констатувати, що формування толерантної особистості тісно пов'язане з розвитком її емпатії, яка є своєрідним емоційно-мотиваційним способом внутрішнього реагування на інших і навколишній світ у цілому.

Поняття *«міжкультурна компетентність»*, за ствердженням А. Фантіні, включає:

– певні поведінкові особливості та особистісні якості, необхідні для ефективної й адекватної взаємодії в межах іншої культури (поведінкова гнучкість, толерантність, емпатія, відкритість тощо);

– здатність до організації спілкування з людьми іншої культури з метою отримання фактичної інформації й естетичного задоволення від процесу комунікації;

– здатність до продуктивної співпраці з представниками іншої культури;

– позитивне ставлення до світу, до взаємодії з представниками інших культур та до себе як учасника цієї взаємодії;

– вміння та навички, необхідні для організації ефективної комунікації в іншому культурному середовищі; знання поведінкових моделей, стратегій комунікації з людьми іншої культури;

– достатній рівень володіння мовою тієї чи іншої культури [1, с. 271–272].

Вказану думку А. Фантіні поділяє Г. Сільє, додаючи, що «міжкультурна компетентність (грамотність)» як комплекс певних знань і вмінь у сфері міжкультурного спілкування включає розуміння того, що поведінкові моделі людей зумовлені їхньою культурою та залежать від таких біологічних і соціальних змінних, як вік, стать, приналежність до соціального класу, місце проживання тощо [3, с. 39–45].

Вищезгадані погляди Г. Сільє й А. Фантіні дозволяють трактувати міжкультурну компетентність не лише як певну систему знань і вмінь, а й як комплекс особистісних характеристик, серед яких чільне місце займають емпатія та толерантність, зокрема до людей інших культур, та навичок ефективної комунікації.

Література:

1. Fantini A. Becoming better global citizens: the promise of intercultural competence / Alvino Fantini // *Adult Learning*. – 1991. – Vol. 2. – № 5. – P. 15–19.

2. Sitaram K. S. Foundations of intercultural communication / K. S. Sitaram & R. T. Cogdell. – Columbus, Ohio : C. E. Merrill Co., 1976. – 246 p.

3. Seelye H. N. Teaching culture: strategies for intercultural communication / H. Ned Seelye. – Lincolnwood, IL : National Textbook Company, 1993. – 336 p.

PROBLEMS OF TRANSLATION

This paper focuses on kinds of artistic translation. Some problems of translation have been considered in our work.

Key words: *translator, kinds of translation, problems.*

Стаття присвячена видам художньому перекладу. Розглянуто деякі проблеми перекладу англійською мовою.

Ключові слова: *перекладач, види перекладу, проблеми.*

In our time of rapid development of international relations studying foreign languages is especially relevant. Today every country tries to establish connections with other countries. These relations develop in many spheres of life: politics, economics, international trade. Cultural development is not far behind these spheres of human life. Unfortunately multilingualism and even bilingualism is more exclusive than spread phenomenon now. Therefore, there is a need for people who could learn languages and work in a future in the field of translation, ie translators. Everyone knows that translation studies as a science emerged recently, though people- translators are there since ancient times. Let's refer to the translation tradition in Ukraine. The monks of the monasteries of Kievan Rus were scribes of Old Slavonic translation of the Scriptures known in the country since 10th century, they unconsciously made some texts with phonetic and morphological features of the Ukrainian language. Ukrainian elements penetrated in the translations of secular literature - historical (chronicles), geographic ("Christian topography"), art (the story of Barlaam and Josaphat "Alexandria" and others.). The collection of aphorisms and parables "Bee" was composed in the Byzantine and translated into 12th century, it was copied in Ukraine for centuries, gradually enriched with Ukrainian folk vocabulary and phraseology. The most significant Ukrainian translation of the Scriptures is "Peresopnytsia Gospel" (1556 - 1561),

where the typical features of contemporary "simple" language were reflected. In 17 - 18 centuries in Ukraine the translations of knightly novels were spread in Latin, Italian, Polish (about Beauvois King's, about Peter Golden Keys et al.), moralistic works ("The Story of the seven wise men"), Aesop's Fables, the individual stories of the "Decameron" by Boccaccio, which were undergoing significant alterations on Ukrainian soil. G. Skovoroda's translations and rehashes of Ovid and Horace were interesting page of Ukrainian translated literature in the 18th century.

The opportunity to develop different approaches to display the ancient original by means of Ukrainian language had been found by translations of "The word about Igor's regiment" created by M.Shashkevych, I. Vahylevych, M. Maksymovych, T. Shevchenko (excerpts), S. Rudanskyi, Yu.Fedkovych etc. Translations of ancient authors contributed to the enrichment of figurative means of Ukrainian language ("Iliad" by Homer and "Aeneid" of Virgil in translation of S. Rudanskyi, Homeric epic and "Antigone" by Sophocles translated by Nischinsky P.A.), W. Shakespeare (13 dramas, works in translation of P.Kulish, "Hamlet" translated by M. Staritsky), folklore (Serbian folk poetry in translation of Ya.Holovatsky and J. M. Staritsky). Translation professionalism was first discovered in Ukrainian literature by Ivan Franko, who approached the case with scientific analysis, artistic intuition, having all stylistic registers of Ukrainian language.

Recognized masters of translation are also considered to be P.Grabowski, Lesia Ukrainka, M. Voroniy, M. Zerov, M. Rilskiy, M.Bazhan and others.

While translation as a literary phenomenon has a long history, but modern translation studies as an independent scientific discipline emerged mainly in the second half of the twentieth century. Post-war expansion of international contacts in all spheres of human communication led to increased needs in translations and translators, it was a significant stimulus for growth and theoretical research on the subject. Current status of Translation is characterized by a large variety of theoretical concepts and methods.

At first there was only interpreting later it began to write. In addition to interpretation and translation species we can also highlight a special and artistic translations; simultaneous and consecutive; machine translation, exercised by man, mediated translation stands alone (not made from the original language which translator does not speak, but on the mediator translation of this text in a third language).

According to work of Vine J.-P. and Darbelne J. "Technical methods of translation" we can identify seven ways of translation that a translator uses during translation, arranging them in order of increasing complexity:

1) borrowing, which is the easiest way to translate and allow to fill the gap, usually of metalinguistic nature, that it may be unknown concept or the name of the new technology;

2) tracing, which is a special type of borrowing, that we borrowed individual elements from foreign languages and translate them literally;

3) literal translation, which marks the transition from the source language to the target language, leading to the creation of correct and idiomatic text, and the translator only monitors the compliance of the mandatory rules of language. J.-P. Vine and J. Darbelne consider this the only way to reverse and complete solution;

4) transposition: according to this method, one of the languages in the translation is replaced by another part of the language and the entire message content is remaining unchanged;

5) modulation is the variation of the message, which can be achieved by changing the view. This method is used when we have grammatically correct expression, as the result of the translation, but which do not meet the "spirit of translation language";

6) equivalence is a way to translate, as emphasized by French scholars, when two texts describe the same situation, using completely different stylistic and structural funds. They note that most examples of equivalent method of translation are steel expressions that are part of the idiomatic phraseology;

7) adaptation: this method is used in cases where a situation which is said in the original language does not exist in the

target language, so you pass it with another situation that is considered to be equivalent [1: 157 - 167].

Artistic (art) translation is a reproduction of a literary text by means of another language with as more complete preservation of its artistic qualities, as possible it is "reflection of the thoughts and feelings of the author of prose or poetry of the original with a different language, the reincarnation of his images in the material of another language" [6: 3].

The theory of artistic translation is "the oldest" theory of translation. Even today many authors develop their theoretical position of translation in literature, ie in terms and concepts of literary study. This fact is quite natural and the result of it is the widespread use of comparative stylistic analysis of the original work and its translation. Proceedings in the theory of translation of literature not only made a contribution to the general theory of translation, but also initiated the development of general problems of translation.

One of the problems of translation is the value context of the author and interpreter. In the literary translation the context of the latter is very close to context of the first. Translator must have if not solid, then at least sufficient knowledge for translation in philosophy, aesthetics, ethnography (as in some works details of everyday life characters are described), geography, botany, navigation, astronomy and others. "Ideologically-shaped structure of the original can be translated as a dead scheme if the translator can not imagine that social environment where the work had been created, the reasons that called it to life and the circumstances through which it continues to live in other environments and other times" [6: 198]. The concept of "language world picture", the "national attitude", "creative personality of the writer", an "artistic masterpiece" are directly related to translation: differences in the structure of language systems and the specificity of national and cultural environments in which peratur and translation operate, the differing life experiences and spiritual and ideological orientations of the author and translator and finally, the creative uniqueness of the original determine that you cannot transfer all settings to the new cultural and linguistic system.

Another problem of literary translation is the problem of accuracy and correctness. Poetry is the unity of ideas, images, words, prosody, rhythm, tone and composition. You cannot change one component, so it did not affect the overall structure of the work. A change in one component necessarily causes a change in the entire system. A work of art should be translated "not from sound to sound, not from word to word, not from phrase to phrase, but from the level of ideologically-shaped structure of the original translation to the appropriate level" [5: 260]. Even V. Zhukovsky pointed out that "the perfect is rarely passes from one language to another, without losing its perfection: what should the translator do? Finding in his mind such beauties that could serve as a replacement, so to make your own, as well as better "[12: 87].

Translators are faced with two problems: on one hand translated poems should make the reader an immediate emotional impression, on the other hand they must contribute to the literature something new and enrich readers with unknown until then poetic images, rhythms and stanzas. In this situation it is important "to have an internal relationship between the original author and translator who should not be a craftsman to translate everything ordered, that there was a dire moment of creative choice "[11: 295]. The poet-translator needs to offer his readers with each new translation, new images, new forms, new styles, but at the same time, his personal style must be guessed in each translation. Even Maxim Rylsky regarding poetic translation, wrote: "I consider it impossible, as someone demands that the author of poetic translation, and therefore the poet himself, completely forgot about himself, and entirely complied to the individuality of another poet. It even seems to me undesirable, this way you can erase the pollen from the wings of a butterfly that is called poetry "[11: 240].

Thus, the translation is one of the most important forms of literary relationships. Since knowledge of foreign languages in ancient times, and now can not be called a mass, translators act as intermediaries between the people who communicate in a variety of fields. Besides mediating function translated works perform creative and productive mission, because they have always been an important

stimulus for the development of national languages, literatures and cultures. Therefore, the appeal to the problems of translation does not lose its relevance today.

Література:

1. Вине Ж.-П., Дарбельне Ж. Технические способы перевода // Вопросы перевода в зарубежной лингвистике. – М., 1978. – С. 157 – 167.
2. Дюришин Д. Посредническая функция художественного перевода // Перевод – средство взаимного сближения народов. – М., 1987. – с.
3. Дюришин Д. Художественный перевод в межлитературном процессе // Проблемы особых межлитературных общностей. – М., 1993. – с.
4. Комиссаров В. Общая теория перевода. – М., 1999. – с.
5. Коптилов В. И вширь и вглубь // Мастерство перевода. – М., 1973. – с.
6. Коптілов В. Першотвір і переклад. – К., 1972. – с.
7. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник для студентів. – К.: Юніверс, 2003. – 280 с.
8. Лановик З. Художній переклад як проблема компаративістики // Літературознавча компаративістика. – Тернопіль, 2002. – С. 256 – 271.
9. Лановик М. Перекладознавчі проблеми компаративістики крізь призму літературознавчих теорій // Літературознавча компаративістика. – Тернопіль, 2002. – С. 272 – 309.
10. Левик В. О точности и верности // Перевод – средство взаимного сближения народов. – М., 1987. – с.
11. Рильський М. Зібрання творів: у 20-ти тт. – К., 1987. – Т. 16. – с.
12. Русские писатели о переводе (18 – 20 вв.). – Ленинград, 1960. – С. 87.

COMMON TENDENCIES OF GERMAN AGRICULTURE

The problem of development of agriculture is very important nowadays. Ukraine integrates into European space that is why the experience of this country is very interesting.

Germany ranks second place in Europe for the production of agricultural products after France. Livestock provides 80% of commercial products for the needs of his works crop: more and more acreage set aside for fodder crops than for food crops. But still feed grains imported in large quantities, especially - a high-intensity production. There per hectare paid more fertilizer than in the US, France and England. Therefore own production meets the demand for milk is 100%, for meat by 90%, sugar by 85% and wheat by 80%. The most favorable conditions are created for dairy farming in the foothills of the Alps. Here on the local meadows feed about 35% of the population of dairy cows country. Also, development of dairy direction and in the north in the coastal areas. Agriculture Germany pays great attention to pig production, the country ranks first in Europe in terms of the number of pigs (over 20 million) [1].

Order to maintain high profitability of the country's agriculture, crop growing, as an auxiliary branch of livestock: 40% of the agricultural area is occupied by meadows and pastures, and for animal cultivated oats, rye, potatoes and fodder crops [1]. Among the crops in agricultural production is the main wheat. The main grain belt is located on the Schleswig-Holstein on the east bank to the west of Cologne, Aachen "bay." Other times are growing wheat - Danube plain in Bavaria [1].

Of course, it is impossible not to note the cultivation of barley, which is designed specifically for brewing, it is cultivated in the South-West and Bavaria. In these areas are located and the largest plantation of hops. Germany is on the cultivation of hops is one of the first places in the world. Beer is considered a national drink, its annual

consumption per capita is about 145 liters [1]. The main task that confronts an agriculture Germany, is to increase its competitiveness in world agricultural production. To this end, stimulates the production of high-quality, typical German food, energy saving technologies used in agriculture, and used a lot of potential of agriculture in the form of renewable energy.

In terms of production agriculture, in livestock production and grain production in Europe, Germany is inferior only to France, and the production of milk confidently takes the first place. It may also be due to the fact that the efficiency of agricultural production in the country is much higher than the average in the European Union. The only thing that lags behind agriculture in Germany, is the average yield of sugar beet and corn. Public authorities in the field of agriculture in the country decide on the regulation of agricultural markets, to change the agrarian structure, financing and crediting of agriculture.

More financial assistance to the German Government provided the East German lands in the process of their adaptation and integration into the European community. In addition to problems of food production, agricultural sector of the country and carries out a number of additional tasks. It is the protection and conservation of nature as a basis for the life of the population, protection of the natural landscape of residential areas and places of public recreation, supply for industry raw agricultural materials.

Reference:

1. German Agriculture. Facts and Figures. Edition 2010/ Електронний ресурс. Режим доступу:

https://docviewer.yandex.ua/?url=http%3A%2F%2Fwww.bmel.de%2FSharedDocs%2FDownloads%2FEN%2FPublications%2FGermanAgriculture.pdf%3F__blob%3DpublicationFile&name=GermanAgriculture.pdf%3F__blob%3DpublicationFile&lang=en&c=58c85252e873&page=1

2. Англо-український словник. За ред. Ю. О. Жлуктенка. 4-те видання. Освіта, Київ, 1994.

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ТА КРОС-КУЛЬТУРНА ГРАМОТНІСТЬ

Публікація присвячена аналізу потенціалу вивчення іноземної мови в процесі професійної підготовки для формування крос-культурної грамотності.

The publication deals with the analysis of the potential of foreign language learning in the process of professional education for cross-cultural literacy formation.

Професійна освіта є важливим ресурсом суспільного розвитку. Попит на інноваційно-креативну діяльність вимагає від суб'єкта професійної діяльності постійного оновлення знань, засвоєння компетенцій, необхідних для вирішення професійних та інших проблем життєдіяльності.

Актуальними є окреслені Радою Європи ключові компетенції, оволодіння якими дозволить фахівцям успішно адаптуватися на ринку праці та стати активними і компетентними учасниками соціально-культурних процесів. У такому контексті імперативом освіти стають крос-культурна та мовна компетенції як важливі показники соціалізації особистості, пов'язаної із засвоєнням та відтворенням загальнолюдської культури.

У зв'язку з цим, актуальним завданням професійної освіти є формування крос-культурної грамотності, яку ми визначаємо як здатність розуміти відмінності в ідеях, звичаях, традиціях різних народів, вміння діяти на основі цих відмінностей.

Процес формування крос-культурної грамотності складається з багатьох елементів та ускладнюється стереотипами, попереднім досвідом та освітою. Найбільш ефективно цей

процес відбувається у процесі іншомовної професійної підготовки, головними завданнями якої є:

- створити банк ресурсів за рівнями володіння крос-культурною грамотністю, який містить метапредметні теми та підтеми, типи професійно-орієнтованих текстів, лексико-граматичний функціонал, лист мовних зразків з позицій соціокультурного підходу;

- створити банк компетентнісних завдань та тестів;

- поглибити загальнокультурні знання (структура суспільства, сфери суспільної діяльності, традиції, побут, історія, географія, література, культурне життя);

- виокремити у змісті мультилінгвального навчання (на рівні лінгво-культурознавчого, комунікативно-діяльнісного, професійного блоків) реальні об'єкти дійсності, які мають безпосереднє відношення до соціально-культурної, економічної, політичної сфер життя суспільств різних країн та народів;

- проаналізувати та здійснити відбір найбільш ефективних способів діяльності суб'єктів професійної підготовки;

- організувати навчальний процес на основі дослідницької, евристичної, проектної, комунікативно-ділової, дискусійної, ігрової діяльності;

- формувати навички автономної навчальної діяльності (самоорганізація, самооцінка, рефлексія).

Перспективність формування крос-культурної грамотності у процесі професійної підготовки полягає у накопиченні наукових знань про полікультурний світ завдяки фаховим та соціально-гуманітарним предметам; створенні полікультурного освітнього середовища завдяки впровадженню інтернет-технологій, програмам культурного обміну тощо; саморозвитку та самореалізації суб'єктів професійної діяльності.

Література:

1. Arvizu, Steven F.& Saravia-Shore, M. (1990) Cross-Cultural Literacy: An Anthropological Approach to Dealing with Diversity. Education and Urban Society, v. 22, № 4, pp. 364-376.

2. European Commission. (2004) Key competences for lifelong learning: a European reference framework. Luxembourg: Publications Office.

3. Kurz, R. and Bartram, D. (2002) Competency and Individual Performance: Modelling the World of Work. Robertson, I., Callinan, M. & Bartram, D. (eds), Organizational Effectiveness: The Role of Psychology. London: John Wiley & Sons, pp. 227-255.

УДК: 811.111

Т.В. Шляхова

ECONOMIC SYSTEMS

This paper deals with economic systems. In this paper author discusses a number of ways in which a government can organize its economy and the type of system chosen is critical in shaping environment in which businesses operate. The goal of this paper is information for society.

Key words: economy, economic systems, planned economies, market economies, industries, government.

У статті йдеться мова про економічні системи. Автор розглядає способи при яких уряд може організувати свою економіку і вказує на те, що тип обраної системи має вирішальне значення у формуванні середовища, в якому працюють підприємства. Метою даної статті є інформування суспільства.

Ключові поняття : економіка , економічні системи, планова економіка, ринкова економіка, промисловість, уряд.

There are a number of ways in which a government can organize its economy and the type of system chosen is critical in shaping environment in which businesses operate.

An economic system is the way in which a country uses its available resources (land, workers, natural resources, machinery etc.)

to satisfy the demands of its inhabitants for goods and services. The more goods and services that can be produced from these limited resources, the higher the standard of living enjoyed by the country's citizens [2]. There are three main economic systems:

- **Planned economies**

Planned economies are sometimes called «command economies» because the state commands the use of resources that are used to produce goods and services as it owns factories, land and natural resources. Planned economies are economies with a large amount of central planning and direction, when the government takes all the decisions, the government decides production and consumption. Planning of this kind is obviously very difficult, very complicated to do, and the result is that there is no society, which is completely a command economy. The actual system employed varies from state to state, but command or planned economies have a number of common features. Firstly, the state decides precisely what the nation is to produce. It usually plans five years ahead. It is the intention of the planners that there should be enough goods and services for all.

Secondly, industries are asked to comply with these plans and each industry and factory is set a production target to meet. If each factory and farm meets its target, then the state will meet its targets as set out in the five-year plans. You could think of the factory and farm targets to be objectives which, if met, allow the nation's overall aim to be reached [1].

A planned economy is simple to understand but not simple to operate. It does, however, have a number of advantages.

- Everyone in society receives enough goods and services to enjoy a basic standard of living.
- Nations do not waste resources duplicating production.
- The state can use its control of the economy to divert resources to wherever it wants. As a result, it can ensure that

everyone receives a good education, proper health care or that transport is available.

➤ Several disadvantages also exist. It is these disadvantages that have led to many nations abandoning planned economies over recent years:

➤ There is no incentive for individuals to work hard in planned economies.

➤ Any profits that are made are paid to the government.

➤ Citizens cannot start their own businesses and so new ideas rarely come forward.

➤ As a result, industries in planned economies can be very inefficient.

A major problem faced by command or planned economies is that of deciding what to produce. Command economies tend to be slow when responding to changes in people's tastes and fashions. Planners are likely to underproduce some items as they cannot predict changes in demand. Equally, some products, which consumers regard as obsolete and unattractive, may be overproduced. Planners are afraid to produce goods and services unless they are sure substantial amounts will be purchased. This leads to delays and queues for some products [3].

- Market economies

In a true market economy the government plays no role in the management of the economy, the government does not intervene in it. The system is based on private enterprise with private ownership of the means of production and private supplies *of* capital, which can be defined as surplus income available for investment in new business activities. Workers are paid wages by employers according to how skilled they are and how many firms wish to employ them. They spend their wages on the products and services they need. Consumers are willing to spend more on products and services, which are favoured. Firms producing these goods will make more profits and this will persuade more firms to produce these particular goods rather than less favoured ones.

Thus, we can see that in a market economy consumers decide what is to be produced. Consumers will be willing to pay high prices for products they particularly desire. Firms, which are privately owned, see the opportunity of increased profits and produce the new fashionable and favoured products.

Such a system is, at first view, very attractive. The economy adjusts automatically to meet changing demands. No planners have to be employed, which allows more resources to be available for production. Firms tend to be highly competitive in such an environment. New advanced products and low prices are good ways to increase sales and profits. Since all firms are privately owned they try to make the largest profits possible. In a free market individual people are free to pursue their own interests. They can become millionaires, for example. Suppose you invent a new kind of car. You want to make money out of it in your own interests. But when you have that car produced, you are in fact moving the production possibility frontier outwards. You actually make the society better-off by creating new jobs and opportunities, even though you become a millionaire in the process, and you do it without any government help or intervention.

A cornerstone of the market system is that production alters swiftly to meet changing demands. These swift changes can, however, have serious consequences. Imagine a firm, which switches from labour-intensive production to the one where new technology is employed in the factory. The resulting unemployment could lead to many social as well as economic problems.

In a market economy there might be minimal control on working conditions and safety standards concerning products and services. It is necessary to have large-scale government intervention to pass laws to protect consumers and workers [4].

Література:

1. Жолодін В. Економічна результативність : навч. посіб. / В. Жолодін, О. Чеделін. – К. : Економсвіт, 2012. –36 с.

2. Олексієнко О. Економічні системи: навч. посіб. / О. Олексієнко, Б. Чоків. – Суми : Акродив, 2015. – 58 с.

3. Корінь А. Г. Планова економіка та її особливості / А.Г. Корінь. – К. : АКТ, 2010. – 12 – 18 с.

4. Бурковський В. І. Ринкова економіка / В.І. Бурковський. – Львів КОЛЮС, 2011. – 38-40 с

УДК 811.111

М. О. Яковенко
А.В. Порайко

SOLAR PANELS HIS ARE KIND OF ALTERNATIVE ENERGY

The world is becoming ridiculously expensive to live in, and even if you can afford it, you'd still be cribbing about how the simplest things in life come at a price. Take electricity for example. It is something we all obviously need, without it there'd be no instant coffee or fresh food, not to mention no hot baths. Electricity is the pulsating force that drives us from one day to the next and let's faces it - without it we'd be handicapped. So the whole point in knowing how to make your own solar panel is to understand how important it is to use natural light as your source for electricity. So without losing out on the big bucks over your monthly electricity bills, you can put together this solar panel efficiency structure with no trouble at all [1].

Solar panels are items that produce power out of nothing when they are exposed directly to the light of the sun. You can craft them or find them in the environment.

The sun is able to produce panels of electricity, covered with photovoltaic cells convert sunlight into electricity. This blue plate is a module made of crystalline silicon. The grooves of the conductors and silicon crystals glisten editing surface to make sale now panel several modules must be connected together, than they used flux on each module the soldering wire is heated with an iron. The modules

are placed on a special support and then the modules are cleaned by ultrasound in water at a temperature of 60 degrees Celsius.

When dried the perfectly clean modules are ready to be assembled. Now they can proceed with soldering the modules by groups first a flux is applied which improves the soldering. With great dexterity they are going for the group, consisting of nine modules each in this way thirty-six modules are soldered and connected in series. Modules assembled back to back, they should be treated with great care. With a voltmeter the voltage of each module is verified at this stage it is easy to remake a solder connection, if there is a problem, if the voltage is adequate [1].

They use suction grips to make handling of the nine rows of modules easier and to keep them clean. The modules are placed in the right position and then this metallic strip is inserted, which is a guide that will link four groups as nine modules. Solder connections are made to link the modules to the metallic strip. They put on this transparent sheet of laminated glass, it serves as a rigid, transparent form that will support the modules. Superposing of parts forms a laminate, which increases the rigidity and solidity of the panel. Finally a ceiling film is applied to protect the module. To laminate and stiff in the solar panel is placed in a heated oven from which the air has been vacuumed out the panel will cook at 80 degrees centigrade 15 minutes. The oven hermetically sealed to proceed with the vacuuming out of error and here's the finish panel all the components are bonded together. They now continue the test panel, placed in the solar simulator positive and negative contacts of the solar panel are connected to the voltmeter.

The panel is inserted into the simulator and a powerful lamp illuminated. The voltmeter has a red color to make sure that panel supply the electric current required. Here now is the assembly of another kind of solar panel called the amorphous silicon-type its components were made in Europe and Asia. This here is the positive and negative connection wires of the solar panel. The Panel is placed in a plastic frame and glued in place. Then the frame is screw tight so that it will not move. The solar panels made up of crystalline silicon modules is put onto an ABC plastic frame is now finished fabricating

this panel will have required about one hour of work six of them are made here every day.

Now that you're equipped with knowledge and an understanding on how to make your own solar panel, you'll be able to try out something bigger once you get the hang of constructing these [2].

Reference:

1. How to make your own solar panels
Електронний ресурс:
<http://www.ibuzzle.com/articles/how-to-make-your-own-solar-panel.html>
2. How to make your own solar panels at home.
Електронний ресурс:
<https://www.youtube.com/watch?v=MEcpyQIBJnE>
3. Англо-український словник, науковий редактор В.С. Поляков, видавництво м. Харків 2011р.

Andrey Jogn Ness

A FOREIGNER'S IMPRESSION OF UKRAINE

My name is Andrew, I am from Great Britain but have for the last year and a half been working here in Nikolaev as an English teacher. It is fair to say that for many British people Ukraine is not the 'first choice' destination for foreign travel, let alone a small city like Nikolaev. However, in my short time here I have grown very fond of this place, both Nikolaev and Ukraine in general. Impressions of Nikolaev from locals have often been mixed, and I often get asked why I chose to live in this town. So in this short article I thought it would be good to give you an idea of Ukraine from a foreigner's perspective. Why I came here, impressions of other places in Ukraine and of course the funny and challenging moments for me.

Why Ukraine and why Nikolaev?

This is a question I am often asked, and to be honest it is a question I sometimes find difficult to answer. The truthful answer is I don't really know why. When I first arrived in October 2015, stories about the political situation in Ukraine were still in the news in the UK and therefore you would think this might deter people from visiting. But as for me, I wanted to go somewhere unusual. I had just finished a master's degree at university and wanted to live abroad for some time to gain new experiences and knowledge of the world. I chose Ukraine because it is a place that people in the UK know so little about and I wanted to see it as something more than just a headline in the news. So having decided on Ukraine I needed to find a reason to come here. From some research I noted that there were many opportunities to teach English. So I took a course to train as an English teacher, and at the same time I sent many emails to schools all over Ukraine. One of my first replies came from a school here, in Nikolaev, and after a brief email exchange and an interview I was offered a job here. So, having never heard of this city a few months before, I found myself packing my bags and setting off to Nikolaev.

First Impressions of Ukraine

When I got off the plane for the first time in Kiev, the first thing that I noticed, that anyone who travels would notice, is the language. Though I had tried my best to learn a little Russian before I arrived, it was very daunting to be surrounded by a foreign language. Luckily I was met by an acquaintance at the airport therefore I didn't have to navigate my way to Nikolaev from Kiev all on my own, though I did try to say the occasional 'спасибо', which often amused the people around me (I have learned a few more words since then). Once I arrived in Nikolaev the first few days were spent trying to adapt to my new surroundings. One question students often ask me is how to translate 'маршрутка' in English. The truth is, there is no translation; 'Маршрутка' is very Ukrainian. My first experience with this type of transport was a very unusual experience for me. I was told that we were going to travel by bus to a place in the city. In England a bus is a big vehicle that carries many people. So imagine my surprise when I was dragged by my acquaintance onto a small van. Once I was on board (and I had reassured myself that this was

the bus and I wasn't being kidnapped) I took a seat. Then when we were travelling the lady behind me passed me some money...did she think I was the conductor? My acquaintance then told me that I should pass the money to the driver. If I was on my own, I think I would have been very confused. Despite this interesting first experience I have used this form of transport many times and can use them without problem, but at first it was a very strange experience.

Nikolaev and other cities

Since I arrived I have spent most of my time in Nikolaev. I am very glad that I found this place. In the UK I come from a small city called Lancaster (it is about 1 hour drive from Manchester). For me small cities are better and Nikolaev reminds me a lot of my hometown in this respect. There are all the advantages of a big city: shops, bars, parks etc. but it can also be quiet and everything feels close. However, I have also visited Kherson, Odessa and of course Kiev. My favourite of these was Kiev. I think the city is so picturesque and it is fascinating to look on the river Dniپر from the top of the hill. Summer or winter (I have seen it in both) this city is great. As for Kherson and Odessa I have mixed feelings. I thought Odessa was a very beautiful city but I had some awkward moments with taxi drivers and hotels when I visited. Maybe if I spoke better Russian and understood the Odessa sense of humour my trips could be more successful in the future. I still haven't visited any part of western Ukraine but this is something I would like to do in the future. To see Lviv and also the Carpathian mountains is on my list.

Finally...

Ukraine may not be the number one destination for English travellers at the moment but it is my view that many more Englishmen should travel here. Of course it can be difficult at first, especially if you don't understand that language and don't have anyone to help you navigate the 'маршрутка' but there are many beautiful places and interesting features of this country, which can often be very different from life in the UK. I am very glad that I have chosen to come here and believe me; I don't intend to leave anytime soon.

**BERUFLICHE PERSPEKTIVEN FÜR JUNGE
UKRAINER IN DEUTSCHLAND**

Стаття присвячена питанню перспектив роботи для молодих українців у Німеччині.

Ключові слова: професійні перспективи, робота в Німеччині, молоді фахівці з України.

This article is devoted to question of professional perspectives for young Ukrainians in Germany.

Key words: professional perspectives, job positions in Germany, young specialists from Ukraine.

Deutschland sucht überall in Europa nach Fachkräften und Spezialisten in verschiedenen Berufen. Die Geschäfte der Firmen laufen seit Jahren sehr gut, die Konjunktur boomt, die Arbeitnehmer haben gute Verdienstmöglichkeiten und beste berufliche Perspektiven. In Deutschland zu arbeiten/leben ist für junge Akademiker/Facharbeiter eine gute Chance, sich wissensmäßig zu verbessern und ein gutes Gehalt zu verdienen. Inzwischen leben weit über 150.000 Ukrainer in Deutschland, zum Teil als Studenten, aber auch viele als Spezialisten in kleinen und großen Unternehmen. Natürlich müssen einige Voraussetzungen erfüllt werden, um in einem fremden Land zu leben und zu arbeiten. Zum einen ist die ausreichende Kenntnis der deutschen Sprache wichtig. In der Zusammenarbeit mit den Kollegen müssen sich die ausländischen Fachkräfte verständigen können. Zum anderen werden von den Firmen Teamfähigkeit, Flexibilität und hohes Arbeitsengagement verlangt.

Ein vorbereitender Sprachkurs im Heimatland und die Unterstützung bei der Wohnungssuche erleichtern Ihnen die Eingliederung schon vor dem ersten Arbeitstag. Nach dem Start sichern vor allem das Kennenlernen und Verstehen der jeweils

anderen Kultur den langfristigen Erfolg. Sie bekommen einen Paten, der Sie bei allen wichtigen Dingen berät und zur Seite steht. Die Berater der **Weider AG** unterstützen Sie ebenfalls mit Rat und Tat. Wir freuen uns über Menschen mit Ehrgeiz, Neugier und dem festen Willen, Grenzen zu überwinden. Deshalb machen wir Ihnen das Ankommen leicht.

Welche Zielgruppen haben in Deutschland gute Chancen für eine Arbeitsstelle? Fachkräfte mit 3–5 Jahren Berufspraxis, aber auch Hochschulabsolventen kurz nach dem Studium sind für die Firmen interessant.

Seitdem die Hürden für die Einstellung von ausländischen Mitarbeitern in den letzten Jahren stark gesenkt wurden, finden immer mehr junge, aber auch gestandene Fachkräfte aus EU-Ländern und Osteuropa den Weg nach Deutschland. Mit Spaniern, Italienern und Griechen etc. und natürlich Ukrainern hat sich gerade in den Metropolen zunehmend eine multikulturelle Gesellschaft herausgebildet, die von der deutschen Bevölkerung geschätzt wird.

Der Weg in ein deutsches Arbeitsverhältnis geht am einfachsten und schnellsten, wenn der Bewerber schon über eine mehrjährige Berufspraxis verfügt, dem Anforderungsprofil des suchenden Unternehmens entspricht und die deutsche Sprache auf dem Level eines B2-Zertifikats beherrscht und die gesetzlichen Voraussetzungen für die Besetzung der Stelle erfüllt.

Aber auch als Absolvent einer Hoch- oder Fachschule mit Ausbildung bestehen für Sie gute Chancen auf eine Beschäftigung. Ingenieure/Techniker, Chemiker, Informatiker usw. werden Arbeitskräfte von den Unternehmen dringend gesucht. Inzwischen suchen viele Firmen auch im europäischen Ausland – Italien, Spanien, Griechenland usw.

Literatur:

1. Willkommen bei der Weder AG / [Електронний ресурс] //
Режим доступу : <http://www.weider.de/>

**HOW TO TRANSLATE A WRITTEN FOREIGN
LANGUAGE TO YOUR MOTHER'S TONGUE.
BASIC TIPS. A BRIEF INTRODUCTION**

All over the world translation skills are needed. The primary goal is to translate foreign texts to your mother's tongue. There are as many subjects as there are translators. Literature, technical descriptions, educational books, legal documents and so on. Each field requires a translator with certain knowledge of the subject he or she is going to translate.

One translator can never cover all the fields needed. The subjects are too many, and dedicated translators are needed in all separate fields. A translator, who is skilled in technical language, should not try to translate a religious text, if he or she is not familiar with the religious terms in his or her own language. So each specific field requires its own translator.

Translation skills are more about knowing your own language than knowing the foreign language. To get the meaning from the foreign language requires experience with this language. In addition you need aids, like dictionaries or other reference books. When the translator has been able to get the proper meaning out of the foreign text, he or she can start to formulate the meaning into his or her own mother's language. The purpose of the translation is to get a semantic good, grammatically correct and meaningful reading of the text in the translator's own language.

How to require these skills.

Some steps needed to require these skills are the following:

1. Proper language education. It takes years to learn a new language, and to get a good and solid language education is the foundation that has to be built first.

2. Relevant practice. To be able to master the language, it is crucial that the future translator will get enough and proper training in practicing the foreign language. Some have foreign friends and others have the opportunity to travel abroad and get the practice. As a language must be mastered in both oral and written ways, it is also crucial that the person who wants to be a translator can get knowledge of the written language by reading literature, news and other written texts from the foreign language. And to be able to write the foreign language, written practice is also needed. Writing letters, articles and communicating with friends or business connections abroad is a very good practice.

I have been working as a part time translator for 20 years or more. I have specialized in translating English Christian literature into Norwegian, which is my mother's tongue. I have translated all kinds of Christian literature. Books, novels, Bible teaching, daily devotionals, skits and more.

I started working for free and posting things on the Internet. Now I do paid work for a Christian Publishing house, where I translate books and add subtitles to teaching Video. I have worked for several Publishing houses before this one, among them one of the largest Christian Publishing houses in Norway.

I have also tried to be an oral translator, following a preacher or a teacher on stage and repeat their teaching/preaching in a more simultaneous way. This is a much more demanding way to practice translation skills, as it is in a simultaneous way, and you have now way of using aids (except for the Bible), when on stage.

I must say that some people are more gifted than others doing this kind of translation work, because it requires good nerves and lots

of practice. I must admit, that I prefer to sit in the protected environment behind a computer, writing whatever much I want that day, then correct my errors, and leave the rest till the next day.

Each translator must find his/her own way of practice, and it is much about jumping on to whatever opportunities that comes your way.

In our more and more globalized world, the demand for translators is ever growing. The translation work is very interesting, demanding, it gives you the chance to look into many different subjects, meet many interesting people, for some it gives a chance to travel, to look into foreign cultures, and developing your own life.

As in all professions it requires hard work, study and determination, to acquire the characteristics needed to become a skilled professional. But it will pay off if one has laid a solid foundation of studies and practice.

I want to encourage all young people who are considering walking the language path. There is a whole world out there waiting for your skills.

Tudor Corneliu

AQUAPONICS – THE FUTURE OF MODERN AGRICULTURE

Modern agriculture no longer means cultivating the earth, but have much more technological creativity, where you can harness the potential biological fauna and vegetation, without disturbing the ecosystem, using dynamic methods and very modern.

The growth of plants under natural conditions or as close to the natural system, without using substances and chemical fertilizers that may hasten their growth and development, has been the concern of many experts after 1970, when began a truly world invasion of

chemicals in Our life starting at indenting plants, animals, fish and up to the industrial preparation of food daily.

The concept that I want to introduce you, **AQUAPONICS**, is born of two technologies, which are not similar but which together can make a miracle, to grow aquatic animals in protected areas, with high productivity and water from aquatic animales can grow vegetables, aromatic plants, fruit plants, ornamental plants etc .. without using the sterile soil or chemicals – fertilizers.

You may be wondering what is this new technology. Well manages to combine, to make a whole from two separate technologies, ie technology Growth of fish, crayfish etc ... in superintensive systems, industrial AQCULTURE and plant growth in HYDROPONICS system .

To understand how this technology AQUAPONICS, we must analyze two technologies.

We'll start with AQUACULTURE , where we grow fish, crabs, shrimp, other aquatic animals in the industrial system, super intensive.

High demand on the world market fishes , crayfish, seafood is seen worldwide. The species of fish that are sought have tasty and very tasty meat, crayfish, shrimp, which are culinary delicacies, seafood in general.

Everyone interested in recipes with seafood, but no one tries to explain from where did this trend.

On our precious planet, the cleanest and least polluted water remained seawater and ocean. Animals that live here have a normal life without eating chemicals, everything is natural and perfectly reflects the way in which we have to analyze the future of aquaculture.

Seafood and fish in the seas and oceans, are unable to be infected with different substances. There are some individual cases when an oil spill occurs, or when stored from chemical or nuclear wastes.

In the system of intensive breeding of fish and crayfish, water is used in closed circuit to conserve water, and to be it controlled more easily, some characteristics physical - chemical properties of

water, salinity, oxygen concentration, calcium temperature, etc ..

Industrial equipments use are designed to handle all issues related to growth and development of fish and crayfish.

I try to make a schematic flow technology diagram that have more as accurately installations and equipment used in this technology.

Fish and crayfish are grown in special pools of different sizes, which are connected to sources of water and sanitation, so that the amount of fresh water entering the ponds be equal to the amount of water coming out of pools. Water from sewage goes through several filters, mechanical filter, a filter that is designed to crush ties ammonia found in residues from fish and crayfish, turning them into nitrates and nitrites. Water that contains these subsatante is passed through bio-filters, which are designed to retain nitrite at a rate of 90-95%, and let go nitrates, which are essential for growth plant.

Water moving forward in other basins where it oxygenates and refreshes with natural elements, deficiencies of chemical content.

They are raised in fish and crayfish pools, the food is given at set times in recipes and quantities calculated for each growth group. Importantly the water is filtered, enriched and oxygenated returns in fish rearing ponds for fish and crayfish.

In hydroponic technology , plants grow without soil, directly in water, are equipment that can ensure the flow of nutrient solutions for plants that are fixed in sterile materials like gravel, flakes polystyrene, bark, coconut, granular ceramic and other materials.

Culture beds have different shapes from simple gutters, metal - palstic pipes different sizes and geometric form.

They are posted either outdoors or indoors and have a recirculating water from plant basins preparation nutrient solutions and back.

Plants live in water directly to the roots with nutrient solutions, so they do not have to found in the soil, nutrients, water or other substances are present in all plant root in different recipes depending on the age and type of plant.

The most common plants in hydroponics are:

- Lettuce, china cabbage, cabbage, tomatoes, peppers, cucumbers, zucchini, strawberries, etc ..

What is interesting is that time of maturity of crops in Hiroponics system is lower by at least 50% compared to the rise time of classical technologies.

We presented two separate technologies that are widely used nowadays in the world in their field ..

But maximum efficiency and bio intotalitate is the version that combine the two technologies.

I think you remember, water from fish ponds, filtered and oxygenated after it returns to the circuit, now here comes the surprise and combining the two technologies.

Water resulting from increasing fish and crayfish, and treated, is introduced into the water cycle Hiroponics system, it's going to plant roots and moisten them. Interestingly, the waste water from fish ponds - crayfish, after filtration and treatment plants is prefect for hiroponica culture, and no longer required CHEMICAL SOLUTIONS - nutrients.

In this case we can say that only nurture fish, crayfish and plants grow by it self.

Yes 90% true, but it needs of their analyze what kind of plants can be grown in this system AQUAPINOCS.

The most common plant is lettuce, and aromatics, and then tomatoes, cucumbers, peppers etc ...

Are ongoing and other systems of work which has tried to combine a number of technologies, with a particular view to be able to have a cleaner life, a cleaner world and our children but us to be healthier.

From the banking standpoint, Aquaponics, reduce investment costs, achieve cash receipts and accounts faster, shorten his recovery with minimal investment of 50-60%.

Profits occur relatively quickly, but their reinvestment and business development stages, from money received, plus capital,new profitability and creates time shortening .

Наукове видання

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Загальні аспекти інноваційного розвитку освітньої галузі в
контексті міжнародного співробітництва України. General
Aspects of Innovation Development of Education in the Context
of International Cooperation of Ukraine»**

м. Миколаїв,
20 – 21 квітня 2017 р.

Технічний редактор: К.В. Тішечкіна

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 12,5
Тираж 100 пр. Зам. №__

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.